

سال نوزدهم شماره ۴۴

بهار ۱۴۰۴

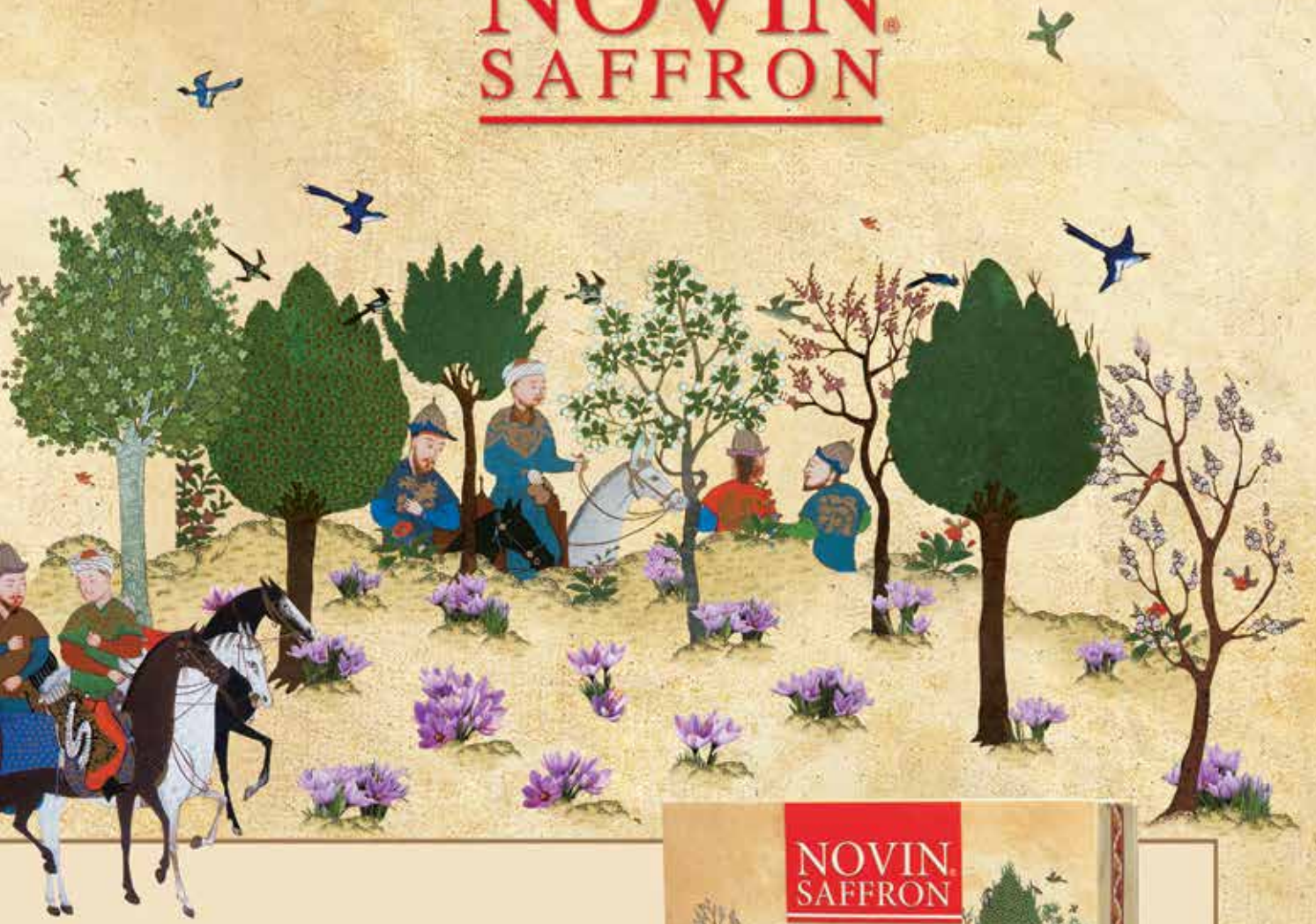
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

- ◀ شاخص توسعه سفر و گردشگری سال ۲۰۲۴
- ◀ روند سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران
- ◀ چشم‌انداز جهانی چه تصویری ترسیم می‌کند؟
- ◀ دورنمای صنایع پیشتاز جهان
- ◀ چشم‌انداز تورم در ۱۴۰۴

تحول صنعت گردشگری با هوش مصنوعی

NOVIN SAFFRON

saffron@novinsaffron.com [novinsaffron](https://www.instagram.com/novinsaffron) 0912331790 [novinsaffron](https://www.linkedin.com/company/novinsaffron)

کارخانه: مشهد، شهرک صنعتی توس، نیش اندیشه ۶، پردیس نوین زعفران

تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۵۲۱۴۷ فکس: ۰۵۱-۳۲۲۵۵۲۲۶

دفتر خدمات مشتریان تهران: اتوبان شهید چمران، پارک وی، خیابان جوانان، ابتدای خیابان ب بلاک ۱، طبقه سوم، واحد ۷

تلفن: ۲۲۰۱۵۸۰۰-۲۲۰۱۱۷۰۰-۲۲۰۱۱۸۰۰

Caspian Today Magazine

امروز کاسپین

شماره ۴۴ - بهار ۱۴۰۴

- ۲ یادداشت / صنعت گردشگری ایران در دوراهی؛ فرصت‌های طلایی یا چالش‌های بازدارنده؟
- ۳ صنعت گردشگری ایران؛ چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در مسیر توسعه پایدار
- ۹ اقتصاد گردشگری؛ چشم‌انداز توسعه و فرصت‌های جدید
- ۱۰ شاخص توسعه سفر و گردشگری سال ۲۰۲۴
- ۱۲ چالش‌های گردشگری سلامت

صاحب امتیاز و مدیر مسول:

مهندس حمیدرضا شوشتریان

سر دبیر:

مهندس حسین کوه‌زاد

شماره ثبت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۷۶۶۱

زیر نظر شورای نویسندگان

طراحی و صفحه‌آرایی: هدای امیر

واحد بازرگانی:

جلیل فروتن راد

تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۴۳۰۷۴

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۶۹۷۷۰۵

نشانی:

نشانی: مشهد - خیابان فلسطین

فلسطین ۱ - ساختمان سروش

طبقه تحتانی

تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۱۹۸۸۸

تهران - شریعتی - خیابان دستگردی

پلاک ۷۴ - طبقه دوم - واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۲۰۹۶۱

دورنگار: ۰۲۱-۲۲۲۶۹۰۳۲

www.caspianemrooz.ir

info@caspianemrooz.ir

- ۱۸ سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی
- ۲۰ چشم‌انداز تورم در ۱۴۰۴
- ۲۲ فناوری و تحول در گردشگری
- ۲۴ تحول صنعت گردشگری با هوش مصنوعی
- ۲۷ روند سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران
- ۳۰ ۱۰ ترند کسب و کار در سال ۲۰۲۵ و پیش‌بینی‌هایی برای ۱۵ صنعت
- ۳۵ دورنمای صنایع پیش‌تاز جهان
- ۳۸ ابر پروژه‌ها
- ۴۰ ۶ ترند برتر اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۵
- ۴۲ اگران‌ترین کشورهای جهان
- ۴۴ چرا در هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری نکردیم؟
- ۴۷ چشم‌انداز جهانی چه تصویری ترسیم می‌کند؟

صنعت گردشگری ایران در دوراهی؛ فرصت‌های طلایی یا چالش‌های بازدارنده؟

حسین کوه‌زاد

ایران با تاریخ کهن، طبیعت بکر، فرهنگ غنی و مهمان‌نوازی مثال‌زدنی، همیشه قلب تپنده‌ای برای گردشگران بوده است. این صنعت نه تنها می‌تواند نقش مهمی در اقتصاد کشور ایفا کند، بلکه پنجره‌ای است برای معرفی چهره واقعی ایران به جهانیان. اما چرا با وجود این همه ظرفیت، هنوز نتوانسته‌ایم به جایگاه واقعی خود در گردشگری جهانی برسیم؟

سنگ‌های پیش‌پای گردشگری ایران

تصویر نادرست از ایران در رسانه‌های خارجی: متأسفانه، بسیاری از مردم دنیا ایران را تنها از دریچه سیاست می‌بینند، در حالی که این سرزمین، گنجینه‌ای از زیبایی‌ها و فرهنگ‌های ناب است. تغییر این نگاه، نیازمند تلاش جمعی برای معرفی درست ایران است.

زیرساخت‌های فرسوده: کمبود هتل‌های استاندارد، جاده‌های نامناسب، پروازهای محدود و خدمات ضعیف اینترنتی، سفر به ایران را برای گردشگران سخت کرده است. بدون سرمایه‌گذاری در این بخش، رقابت با کشورهای توریستی ممکن نیست.

دست‌وپاگیر بودن قوانین اداری: صدور ویزا برای گردشگران خارجی همچنان پیچیده است و بوروکراسی سنگین، سرمایه‌گذاران را خسته می‌کند. ساده‌سازی این فرآیندها می‌تواند تحولی بزرگ ایجاد کند.

تورم و نوسانات اقتصادی: گرانی و بی‌ثباتی قیمت‌ها، هم بر دوش گردشگران خارجی سنگینی می‌کند و هم مردم ایران را از سفرهای داخلی باز می‌دارد.

کمبود نیروی متخصص: صنعت گردشگری فقط راهنماهای تور نیست؛ از مدیریت هتل‌ها تا خدمات دیجیتال، همه نیازمند آموزش و مهارت‌افزایی هستند.

تخریب محیط‌زیست: بعضی از جاذبه‌های طبیعی ایران به خاطر بی‌مهری‌ها در حال نابودی هستند. اگر امروز فکری به حال آن‌ها نکنیم، فردا دیر است.

راه‌های روشن برای آینده گردشگری ایران

تنوع بی‌نظیر جاذبه‌ها: از تخت جمشید و اصفهان تا جنگل‌های شمال و کویر مرکزی، ایران هر سلیقه‌ای را به خود جذب می‌کند. این گنجینه‌ها نیازمند معرفی بهتر به جهانیان است.

گردشگری داخلی، بازار پررونق: مردم ایران عاشق سفرند! با برنامه‌ریزی دقیق و خدمات مقرون به صرفه، می‌توان این بازار را رونق بیشتری بخشید.

سرمایه‌گذاری، موتور محرکه توسعه: ساخت هتل‌های مدرن، اقامتگاه‌های بومی و مراکز تفریحی می‌تواند هم اشتغال ایجاد کند و هم صنعت گردشگری را متحول سازد.

گردشگری مذهبی، ظرفیت ناشکفته: حرم امام رضا (ع) و اماکن مذهبی دیگر، سالانه میلیون‌ها زائر دارند. با خدمات بهتر، می‌توان این بخش را به عنوان یک قطب گردشگری جهانی مطرح کرد.

ادامه در صفحه ۳۴

صنعت گردشگری ایران؛ چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در مسیر توسعه پایدار

گردشگری یکی از تأثیرگذارترین و پویاترین صنایع در اقتصاد جهانی است که نقش کلیدی در تعاملات فرهنگی و اجتماعی نیز ایفا می‌کند. با وجود ظرفیت‌های گسترده در جاذبه‌های طبیعی و تاریخی، صنعت گردشگری ایران همچنان با چالش‌هایی مانند کمبود زیرساخت‌ها و تحریم‌های اقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کند. آیا می‌توان با توسعه زیرساخت‌ها و بهره‌گیری از برنامه‌های کلان، این صنعت را به یکی از موتورهای اصلی رشد اقتصادی کشور تبدیل کرد؟

تعداد در سال ۱۴۰۲ به ۶,۳۸۲,۷۵۵ نفر و در هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۳ به ۵,۲۲۵,۵۲۰ نفر افزایش یافته است. بر اساس برنامه هفتم توسعه، پیش‌بینی می‌شود تعداد گردشگران ورودی تا پایان برنامه به ۱۵ میلیون نفر برسد.

رشد محدود صنعت گردشگری در ایران، در مقایسه با کشورهای منطقه و سایر نقاط جهان، ناشی از عواملی مانند مشکلات اقتصادی، مسائل سیاسی، ایران‌هراسی و کمبود زیرساخت‌هایی نظیر هتل‌ها و اقامتگاه‌ها، سیستم حمل و نقل (هوایی، جاده‌ای و ریلی) و کمبود نیروی انسانی آموزش‌دیده در حوزه گردشگری است. با رفع این چالش‌ها و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود، صنعت گردشگری ایران می‌تواند به یکی از منابع اصلی درآمد در اقتصاد

صنعت گردشگری یکی از مهم‌ترین و پویاترین صنایع در جهان به‌شمار می‌رود. بر اساس گزارش‌ها، تولید ناخالص داخلی مستقیم این صنعت در سال ۲۰۲۳ به‌بود یافته و به رقم ۴,۳ تریلیون دلار رسیده است که معادل ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی است.

در ایران، صنعت گردشگری سهمی حدود ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور (GDP) را به خود اختصاص داده و گردش مالی آن بالغ بر ۴۵۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. این صنعت همچنین ۶ درصد از اشتغال کشور را تأمین کرده است. برآوردها نشان می‌دهند که سهم اقتصاد گردشگری در تولید ناخالص داخلی ایران تا سال ۲۰۲۸ به حدود ۳۱۳ هزار میلیارد تومان خواهد رسید.

ایران در شاخص توسعه گردشگری در میان ۱۱۵ کشور جهان، رتبه ۷۳ را داراست. این رتبه با توجه به موقعیت کشورهای همسایه و پتانسیل‌های تاریخی، فرهنگی و طبیعی ایران، جایگاه مطلوبی به‌شمار نمی‌رود. در سال ۱۴۰۱، تعداد ۲,۴ میلیون گردشگر خارجی به ایران سفر کردند. این

عوامل تأثیرگذار بر صنعت توریسم در سال ۲۰۲۴

منبع: UN Tourism, 2024

کشور تبدیل شود.

لازم به ذکر است که رشد صنعت گردشگری به توسعه زنجیره‌ای از صنایع وابسته مانند حمل‌ونقل، اقامت، خوراک و صنایع دستی منجر می‌شود. علاوه بر این، برای ارتقای کیفیت خدمات و زیرساخت‌ها، توجه به تغییرات پارادایمی نظیر گردشگری خلاق و مسئولانه و همچنین به‌کارگیری فناوری‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی در این حوزه، ضروری به نظر می‌رسد.

شده است تا سهم هزینه‌های تفریح و سفر در خانوارها از ۷,۱ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳,۴ درصد در سال ۱۳۹۹ و ۳,۸ درصد در سال ۱۴۰۰ کاهش یابد. این کاهش به‌ویژه برای اقشار کم‌درآمد، دسترسی به امکانات تفریحی و گردشگری را محدود کرده است. در حالی که مراکز اقامتی سطح بالا (مانند هتل‌های ۴ و ۵ ستاره) به دلیل بهره‌مندی از گردشگران خارجی و خانوارهای متمکن، همچنان ضریب اشغال مناسبی داشته‌اند، مراکز اقامتی متوسط و پایین با کاهش قابل توجه ضریب اشغال روبه‌رو بوده‌اند. به طور مثال، اقامت در هتل‌های کشوری در روز ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل با کاهش ۱۳ درصدی مواجه شد. در عین حال، مراکز خدماتی کوچکتر نظیر اقامتگاه‌های بوم‌گردی یا خانه‌های مسافر، در مقایسه با هتل‌ها، سهم بیشتری از خدمات ارائه‌شده به خانوارهای ایرانی را در بر داشته‌اند. (بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۴۰۳)

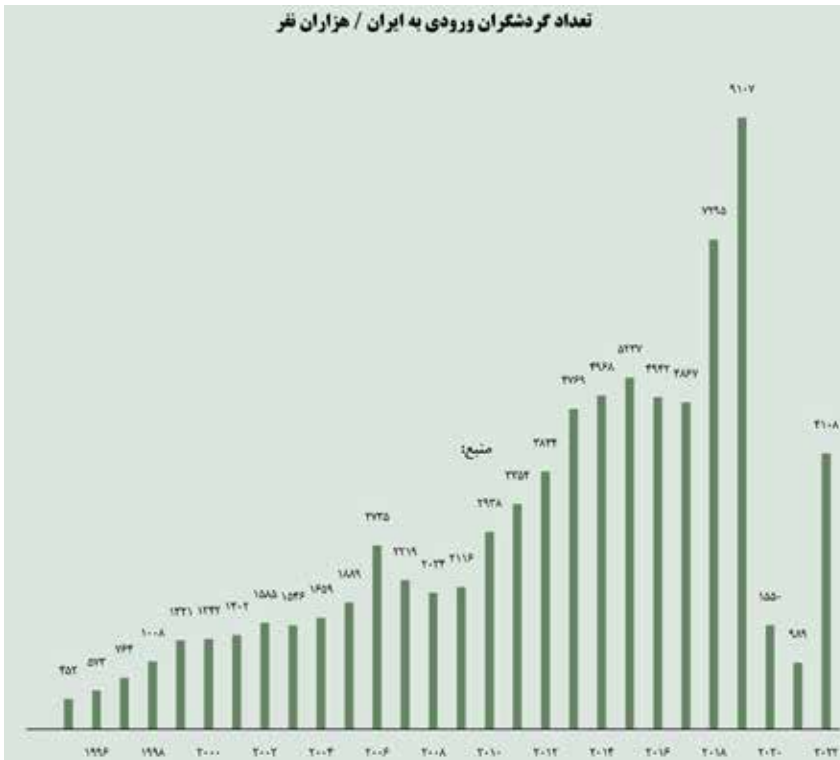
با توجه به اهمیت روزافزون صنعت گردشگری در ارتقای سلامت روانی جامعه و

گردشگری: فرصتی برای رشد و توسعه پایدار

گردشگری، علاوه بر کمک به بهبود سلامت روانی و ایجاد آرامش در زندگی مردم، ابزاری مؤثر برای تبادل فرهنگی، ارتقای تعاملات اجتماعی و ترویج رواداری به شمار می‌رود. این صنعت، یکی از پایه‌های اصلی توسعه پایدار محسوب می‌شود و به دلیل چرخش مالی چشمگیر خود در سطح جهانی و ملی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین دلیل، دولت‌ها، به‌ویژه در حوزه گردشگری داخلی، با سیاست‌گذاری‌هایی نظیر توسعه زیرساخت‌ها و ایجاد فرصت‌های گردشگری، حمایت جدی از این صنعت را در دستور کار قرار داده‌اند.

با وجود تنوع فراوان جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی و حتی قابلیت ایجاد جاذبه‌های مدرن، صنعت گردشگری در ایران تاکنون نتوانسته است به اندازه ظرفیت‌های خود رشد کند. علاوه بر ضعف در مدیریت و برنامه‌ریزی هدفمند، این صنعت تحت تأثیر مشکلات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی کشور قرار دارد. تأثیرات تحریم‌های بین‌المللی و پیامدهای آن باعث

تعداد گردشگران ورودی به ایران / هزاران نفر

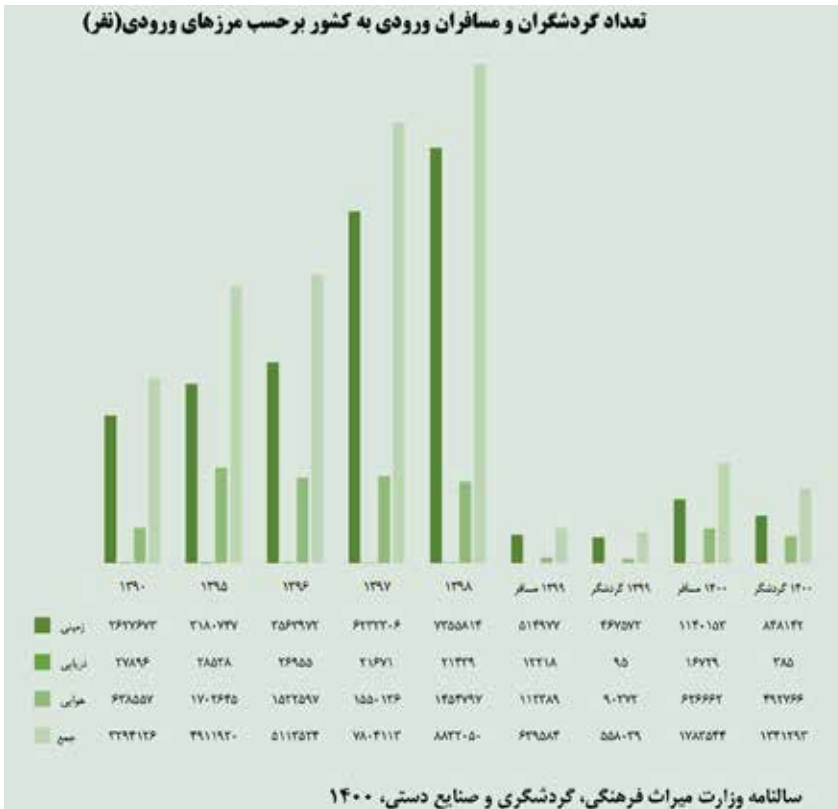
تعداد گردشگران ورودی به ترکیه / میلیون نفر

شاخص توسعه گردشگری

نام کشور	رتبه	امتیاز
امارات	۱۸	۴.۲۶
ترکیه	۲۹	۴.۳۹
عربستان	۴۱	۴.۲۳
آذربایجان	۵۶	۳.۹۸
عمان	۶۷	۳.۸

تعداد گردشگران و مسافران ورودی به کشور برحسب مرزهای ورودی (نفر)

۳۴ درصدی داشت. در همین دوره (ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۴)، ورود گردشگران بین‌المللی به ۹۶ درصد سطح پیش از همه‌گیری رسید که به‌ویژه تحت تأثیر تقاضای بالا در اروپا و بازگشایی بازارهای آسیا و اقیانوسیه بود.

خاورمیانه همچنان با ۲۶ درصد رشد نسبت به سال ۲۰۱۹، از قوی‌ترین مناطق در حال رشد بوده است. همچنین آفریقا در همین دوره ۷ درصد بیشتر از سال‌های مشابه پیش از همه‌گیری پذیرای گردشگران بوده است. اروپا و آمریکای شمالی به ترتیب ۹۹ و ۹۷ درصد از میزان ورودهای قبل از همه‌گیری را در سال ۲۰۲۴ بازیابی کردند، در حالی که آسیا و اقیانوسیه هنوز

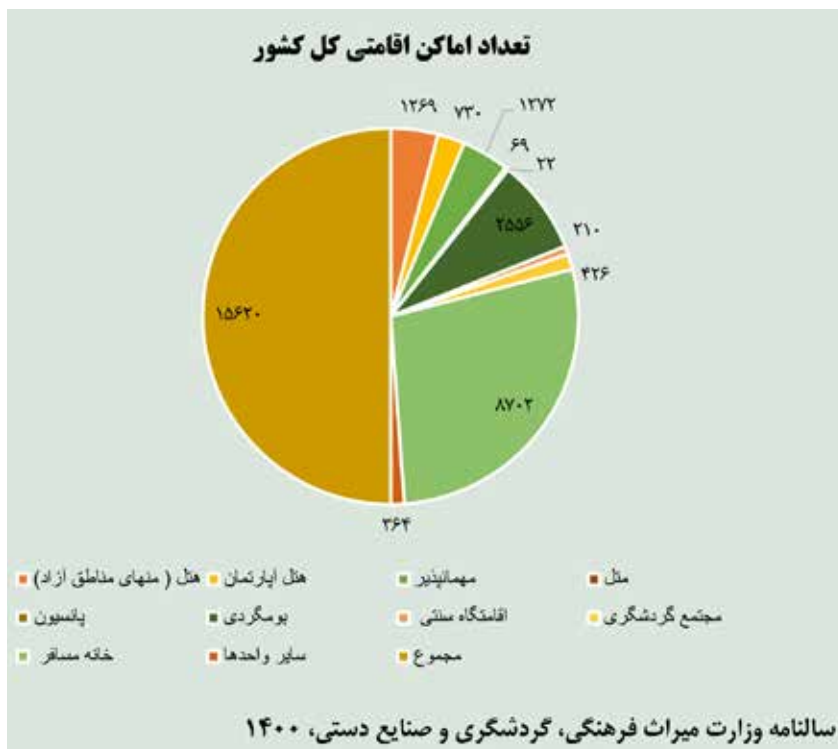
توجه بیشتر کشورها به این حوزه، به نظر می‌رسد که برای پیشبرد این صنعت در ایران و دستیابی به توسعه پایدار، بازنگری در سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات اجرایی ضروری است. اهمیت این موضوع دوچندان می‌شود، زیرا پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که صنعت گردشگری در سال‌های آتی رشد قابل توجهی خواهد داشت. با گسترش دیجیتالی شدن کسب‌وکارها، هوشمندسازی فرآیندها و کاهش ساعات کاری در سطح جهانی، زمان بیشتری برای فراغت فراهم خواهد شد. در چنین شرایطی، صنعت گردشگری می‌تواند با برنامه‌ریزی و ارائه خدمات متنوع، نقشی کلیدی در تأمین نیازهای اوقات فراغت افراد ایفا کند.

مروری بر آمارهای جهانی صنعت توریسم

بر اساس آمارهای منتشر شده توسط سازمان جهانی گردشگری (UNWTO)، تعداد گردشگران ورودی در سال ۲۰۲۳ به رقم ۹,۵ میلیون نفر رسید که تنها ۸۳,۶۴ درصد از گردشگران ورودی در سال ۲۰۱۹ (پیش از همه‌گیری کرونا) را شامل می‌شود. این نشان‌دهنده فاصله قابل توجهی نسبت به میزان گردشگران پیش از همه‌گیری است. داده‌های اصلاح‌شده سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که درآمد صادراتی گردشگری بین‌المللی، شامل حمل‌ونقل مسافر، به رقم قابل توجه ۸,۱ تریلیون دلار رسیده است که تقریباً مشابه با سطح پیش از همه‌گیری است. همچنین، تولید ناخالص داخلی مستقیم گردشگری نیز در همان سال بهبود یافته و ۴,۳ تریلیون دلار تخمین زده شده که معادل ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی است.

بر اساس گزارش «بارومتر جهانی گردشگری» منتشر شده توسط سازمان گردشگری سازمان ملل متحد، در هفت ماهه اول سال ۲۰۲۴ حدود ۷۹۰ میلیون گردشگر به سفرهای بین‌المللی پرداخته‌اند که نسبت به سال ۲۰۲۳، ۱۱ درصد رشد داشته و تنها ۴ درصد کمتر از سال ۲۰۱۹ است. صنعت گردشگری در سال ۲۰۲۳ پس از رکود ناشی از همه‌گیری، در مقایسه با سال ۲۰۲۲، رشد

تعداد اماکن اقامتی کل کشور

جدول تعداد گردشگران و مسافران ورودی به تفکیک بیست کشور مبدا اول (نفر) - ۱۴۰۰

ردیف	نام کشور مبدا	تعداد	درصد از کل	ردیف	نام کشور مبدا	تعداد	درصد از کل
۱	عراق	۴۶۳۱۶۰	۳۵٪	۱	افغانستان	۵۶۳۹۸۲	۳۲٪
۲	افغانستان	۲۶۱۴۸۱	۱۹٪	۲	عراق	۵۴۰۶۷۸	۳۱٪
۳	ترکیه	۱۸۱۴۹۷	۱۴٪	۳	ترکیه	۲۵۶۱۷۲	۱۵٪
۴	عمان	۴۸۶۲۹	۰۴٪	۴	آذربایجان	۹۳۶۳۸	۰۵٪
۵	آذربایجان	۴۵۱۵۷	۰۳٪	۵	پاکستان	۵۶۸۶۰	۰۳٪
۶	پاکستان	۳۴۷۳۶	۰۳٪	۶	عمان	۴۹۸۱۷	۰۳٪
۷	روسیه	۲۶۷۹۶	۰۲٪	۷	روسیه	۳۰۰۸۰	۰۲٪
۸	کویت	۲۶۱۲۸	۰۲٪	۸	ارمنستان	۲۸۴۶۱	۰۲٪
۹	ارمنستان	۱۳۸۵۷	۰۱٪	۹	کویت	۲۷۰۰۴	۰۲٪
۱۰	امارات متحده عربی	۱۰۷۰۹	۰۱٪	۱۰	هندوستان	۲۰۵۲۰	۰۱٪
۱۱	بحرین	۹۷۲۹	۰۱٪	۱۱	بحرین	۱۲۰۷۴	۰۱٪
۱۲	لبنان	۸۸۷۷	۰۱٪	۱۲	لبنان	۱۱۲۹۸	۰۱٪
۱۳	آلمان	۶۹۹۵	۰۱٪	۱۳	امارات متحده عربی	۱۱۱۶۸	۰۱٪
۱۴	سوئد	۵۱۳۰	۰۰٪	۱۴	آلمان	۱۱۱۲۴	۰۱٪
۱۵	قطر	۴۲۸۱	۰۰٪	۱۵	سوریه	۸۶۶۴	۰۱٪
۱۶	سوریه	۴۲۵۰	۰۰٪	۱۶	سوئد	۵۷۹۳	۰۱٪
۱۷	هندوستان	۳۱۱۳	۰۰٪	۱۷	قطر	۴۴۸۲	۰۰٪
۱۸	هلند	۲۳۱۲	۰۰٪	۱۸	چین	۳۶۷۹	۰۰٪
۱۹	چین	۲۱۲۵	۰۰٪	۱۹	اتریش	۳۰۹۸	۰۰٪
۲۰	اتریش	۲۱۰۳	۰۰٪	۲۰	هلند	۲۷۶۹	۰۰٪
جمع		۱۱۶۱۰۶۵		جمع		۱۷۴۱۴۲۱	

سالنامه وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، ۱۴۰۰

داده‌های سازمان ملل متحد، قیمت‌ها در این حوزه همچنان بر رکود یارونق صنعت گردشگری تأثیر می‌گذارد.

مروری بر وضعیت کلی صنعت توریسم در ایران

طبق اطلاعات اداره کل مطالعات، آموزش و برنامه‌ریزی گردشگری وزارت میراث فرهنگی، تعداد گردشگران ورودی به ایران در سال‌های اخیر روند افزایشی داشته است. در سال ۱۴۰۱، ۲،۴ میلیون نفر گردشگر وارد کشور شدند، این تعداد در سال ۱۴۰۲ به ۶،۳۸۲،۷۵۵ نفر رسید و در هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۳ به ۵،۲۲۵،۵۲۰ نفر رسید.

ایران با کسب رتبه ۷۳ در شاخص توسعه گردشگری در سال ۲۰۲۳، هنوز نتوانسته جایگاه مناسبی در مقایسه با کشورهای همسایه کسب کند. توسعه صنعت گردشگری در کشور از برنامه چهارم توسعه مورد توجه قرار گرفته است، اما با وجود پتانسیل‌های فراوان، هنوز به تناسب ظرفیت‌های موجود شکوفانده شده است.

بر اساس داده‌های بانک جهانی، سهم اقتصاد گردشگری در تولید ناخالص داخلی ایران تا سال ۲۰۲۸ به ۳۱۳ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. با بهبود شرایط سیاسی، اقتصادی

با ۱۸ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۱۹ مواجه است. بهبود وضعیت در این صنعت از تقاضای بالا، بهبود اتصال‌های هوایی و تسهیل صدور ویزا ناشی شده است.

در زیرمناطق، شمال آفریقا با رشد ۲۱ درصدی در ورود بین‌المللی نسبت به سال‌های قبل از همه‌گیری، بهترین عملکرد را داشته و پس از آن آمریکای مرکزی (+۱۹ درصد)، دریای کارائیب و اروپای جنوبی و مدیترانه (هر دو +۹ درصد) قرار دارند.

با وجود رشد جهانی، تورم سفر و هزینه‌های حمل‌ونقل و اقامت همچنان به‌عنوان چالش‌های اصلی صنعت گردشگری شناخته شده است. بر اساس

وضعیت شاخص توسعه سفر و گردشگری کشورهای منتخب

کشور	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار	توسعه گردشگری پایدار
ایران	۷۳	۲.۴۶	۵.۳۹	۴.۲۹	۲.۰۴	۴.۹۰	۳.۸۷	۳.۰۸	۶.۰۳	۲.۸۸	۲.۵۸	۳.۰۱	۳.۴۷	۲.۷۶	۲.۱۶	۳.۹۶	۴.۶۱	۳.۴۱	۳.۴۱
امارات	۱۸	۵.۵۷	۶.۴۰	۴.۸۳	۴.۶۷	۶.۲۳	۵.۳۹	۵.۶۷	۴.۲۸	۶.۵۲	۴.۶۷	۵.۴۸	۳.۴۷	۲.۴۸	۳.۸۴	۴.۰۶	۴.۶۷	۳.۹۲	۳.۹۲
عربستان	۴۱	۴.۹۵	۶.۳۶	۴.۷۹	۴.۵۹	۶.۰۰	۴.۲۳	۳.۱۰	۴.۵۲	۴.۹۶	۳.۸۴	۳.۹۶	۲.۹۶	۲.۵۸	۳.۳۳	۳.۸۷	۲.۹۶	۴.۶۹	۴.۶۹
قطر	۵۳	۵.۱۱	۶.۷۸	۴.۶۷	۴.۴۷	۵.۸۳	۳.۳۳	۳.۹۷	۳.۳۳	۵.۴۶	۴.۲۲	۳.۶۶	۱.۳۶	۱.۸۶	۳.۱۵	۳.۷۷	۴.۱۱	۳.۲۲	۳.۲۲
بحرین	۵۸	۴.۸۰	۵.۹۹	۴.۳۱	۳.۹۸	۵.۷۳	۴.۸۶	۳.۵۷	۴.۷۳	۴.۴۶	۴.۵۱	۳.۳۳	۱.۲۲	۱.۵۵	۲.۳۳	۴.۵۱	۳.۹۸	۴.۴۰	۴.۴۰
عمان	۶۷	۴.۸۴	۶.۳۵	۴.۳۹	۴.۹۰	۵.۵۰	۳.۳۹	۴.۱۲	۵.۱۱	۳.۹۱	۳.۷۲	۳.۶۲	۲.۱۰	۱.۹۹	۲.۰۰	۳.۵۰	۳.۵۰	۴.۶۵	۴.۶۵
اردن	۷۰	۴.۵۸	۶.۳۰	۴.۶۹	۳.۷۰	۴.۷۹	۵.۵۸	۳.۷۰	۴.۵۰	۳.۶۶	۳.۴۵	۱.۹۲	۱.۸۳	۱.۶۵	۲.۲۰	۴.۲۲	۴.۰۸	۳.۸۶	۳.۸۶
کویت	۹۶	۴.۴۴	۶.۵۳	۴.۷۸	۳.۷۲	۵.۳۲	۲.۳۸	۲.۸۸	۳.۴۷	۴.۱۵	۳.۰۰	۱.۷۲	۱.۳۵	۱.۳۳	۲.۳۵	۳.۷۳	۳.۹۹	۳.۰۹	۳.۰۹
ترکیه	۲۹	۳.۵۵	۴.۹۶	۴.۸۵	۳.۵۲	۵.۲۹	۶.۱۲	۴.۱۶	۵.۱۹	۵.۵۰	۳.۷۲	۳.۴۰	۳.۵۰	۴.۹۶	۴.۳۳	۴.۱۸	۴.۳۳	۳.۱۰	۳.۱۰
آذربایجان	۵۶	۴.۵۶	۵.۲۶	۵.۴۵	۴.۴۷	۵.۰۷	۴.۵۰	۳.۷۰	۵.۸۳	۳.۱۵	۴.۲۹	۲.۸۳	۱.۸۴	۲.۴۸	۱.۵۳	۳.۹۷	۴.۴۱	۴.۲۸	۴.۲۸
ارمنستان	۷۲	۴.۹۵	۵.۶۲	۶.۸۲	۴.۲۲	۵.۰۲	۴.۷۷	۳.۳۳	۵.۵۸	۳.۰۵	۴.۸۱	۲.۳۱	۱.۲۸	۱.۵۰	۱.۳۹	۳.۹۰	۴.۸۱	۲.۶۵	۲.۶۵
گرجستان	۲۵	۴.۹۲	۶.۱۷	۵.۳۹	۴.۸۵	۵.۵۱	۴.۶۸	۲.۵۰	۵.۲۷	۳.۳۵	۳.۹۲	۳.۵۳	۲.۰۵	۱.۸۱	۱.۶۶	۴.۵۰	۴.۰۳	۳.۹۹	۳.۹۹

منبع: WEF, 2024

زیرساخت‌ها و بهبود فرآیندهای مدیریتی و اجرایی ضروری به نظر می‌رسد. در همین راستا، بند ۳ ماده ۸۳ برنامه بر ایجاد زیرساخت‌های لازم در مناطق گردشگری نظیر راه‌ها، خدمات رفاهی و اقامتی تأکید دارد. این اقدامات با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی، اعطای تسهیلات ارزان قیمت و اقدامات حمایتی در قالب بودجه سنواتی برنامه ریزی شده است. بی تردید بهبود این زیرساخت‌ها، کیفیت خدمات و تجربه گردشگران را ارتقا خواهد بخشید. یکی دیگر از ویژگی‌های برجسته برنامه هفتم، توجه به تنوع بخشی به محصولات گردشگری است. توسعه بوم گردی، گردشگری فرهنگی، تاریخی و مذهبی از جمله اقداماتی است که می‌تواند گروه‌های مختلف مخاطبان را جذب کرده و ظرفیت‌های گردشگری ایران را ارتقا بخشد. افزون بر این، برنامه به تقویت گردشگری داخلی، حمایت از بخش خصوصی، آموزش و ارتقای مهارت‌های نیروی انسانی، توسعه فناوری‌های نوین و وضع قوانین و سیاست‌های حمایتی برای تسهیل فعالیت‌های گردشگری اشاره دارد. همچنین تأمین امنیت و آرامش

اجتماعی، این صنعت می‌تواند به یکی از منابع مهم درآمدی کشور تبدیل شود. رشد محدود گردشگری در ایران ناشی از چالش‌های مختلفی از جمله مسائل اقتصادی، تحریم‌ها، کمبود زیرساخت‌ها و نیروی انسانی آموزش دیده است. با رفع این موانع، صنعت گردشگری ایران با ظرفیت‌های بی نظیر خود می‌تواند وارد مرحله رشد جهشی شود و نقشی اساسی در توسعه اقتصادی ایفا کند.

صنعت گردشگری در برنامه هفتم

توسعه

برنامه هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اسناد راهبردی کشور، بر توسعه صنعت گردشگری تأکید ویژه‌ای دارد. این برنامه با هدف ارتقای جایگاه ایران در گردشگری بین‌المللی و جذب گردشگران خارجی تدوین شده و گردشگری را یکی از محورهای اصلی توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی می‌داند. طبق پیش‌بینی‌ها، تعداد گردشگران ورودی تا پایان اجرای این برنامه باید به ۱۵ میلیون نفر برسد.

برای تحقق این هدف، توسعه

گردشگران به عنوان یکی از اولویت‌ها مورد تأکید قرار گرفته است.

از دیگر مشوق‌های موجود در برنامه هفتم می‌توان به معافیت حقوق ورودی برای تجهیزات تخصصی گردشگری، وسایل نقلیه گردشگری، کشتی‌های تفریحی و تجهیزات هتل‌داری اشاره کرد که در داخل کشور تولید نمی‌شوند. این تسهیلات که از مطالبات دیرینه فعالان حوزه گردشگری بوده، می‌تواند در رونق این صنعت مؤثر باشد. کمک به تأمین مالی پروژه‌های در دست احداث از دیگر تدابیر این برنامه است. امکان فروش و پیش‌فروش تأسیسات و واحدهای گردشگری بر اساس طرح‌های مصوب و همچنین کاربری‌های ترکیبی به اراضی گردشگری، از جمله اقداماتی است که در راستای حمایت مالی از طرح‌های در حال ساخت پیش‌بینی شده است.

با وجود جایگاه برجسته صنعت گردشگری در برنامه هفتم، تحقق هدف ورود ۱۵ میلیون گردشگر به کشور نیازمند همکاری و هماهنگی بین‌بخشی و سیاست‌گذاری‌های اصولی در حوزه بهبود روابط بین‌المللی است. همچنین توجه به بخش‌های مغفول گردشگری نظیر گردشگری دریایی، با در نظر گرفتن برخی چالش‌ها و مسائل سیاسی مرتبط، ضروری به نظر می‌رسد.

مروری بر وضعیت گردشگری داخلی

با افزایش جمعیت، میزان سفرهای داخلی ایرانیان نیز رشد داشته، اما همه‌گیری کووید-۱۹ در سال ۱۴۰۰ باعث کاهش چشمگیر آن شد. این روند در نوروز ۱۴۰۲ بار دیگر بهبود یافت. در سال ۱۴۰۰، از ۲۶ میلیون و ۳۰۲ هزار خانوار کشور، ۷۰ درصد سفر نکردند و تنها ۳۰ درصد خانوارها به مسافرت رفتند. هرچند در دهه گذشته سرانه سفر خانوارها چند برابر شده، افزایش کمیت سفر لزوماً به معنای موفقیت یا بهبود وضعیت گردشگری داخلی نیست.

وضعیت تأسیسات گردشگری

تأسیسات گردشگری به عنوان یکی از عناصر اصلی زیرساخت گردشگری، نقش

مهمی در توسعه این صنعت ایفا می‌کند. رشد میانگین تأسیسات گردشگری بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ حدود ۵٫۹ درصد بوده است. این توسعه بیشتر شامل بوم‌گردی‌ها و هتل‌ها بوده، در حالی که سایر تأسیسات رشد متوازنی نداشته‌اند.

ایجاد این تأسیسات نیازمند دریافت مجوز‌هایی است که فرآیند آن با چالش‌های مختلفی از جمله تأخیر در بررسی، عدم شفافیت و انحصار مواجه است. برطرف کردن این موانع می‌تواند به تسهیل ایجاد زیرساخت‌های گردشگری کمک کند.

کیفیت خدمات و استانداردهای دساز

کیفیت خدمات گردشگری و تأسیسات تأثیر بسزایی در جلب رضایت و بازگشت مجدد گردشگران دارد. استانداردهای دساز تأسیسات، علاوه بر ارتقای کیفیت خدمات، به ایجاد رقابت سالم و تشویق سرمایه‌گذاری کمک می‌کند. با وجود برخی اقدامات، استانداردهای هتل‌های ایران هنوز پایین‌تر از معیارهای جهانی است. کمبود هتل‌های مناسب و کاهش تعداد هتل‌های پنج‌ستاره باعث شده تا بسیاری از تورهای خارجی لغو شوند.

وضعیت هتل‌ها در ایران

در ایران ۱۳۹۶ هتل فعال هستند. خراسان رضوی (۱۶۸ هتل)، مازندران (۹۷ هتل) و تهران (۹۶ هتل) بیشترین تعداد هتل را دارند، در حالی که استان‌هایی مانند کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی و زنجان کمترین تعداد هتل را دارا هستند. با وجود ظرفیت‌های بالای گردشگری در ایران، تعداد و کیفیت هتل‌ها و خدمات اقامتی همچنان نیازمند بهبود اساسی است. / منبع: اتاق بازرگانی تهران

اقتصاد گردشگری؛ چشم‌انداز توسعه و فرصت‌های جدید

مقایسه با کشورهای هم‌چون ترکیه بسیار محدود است. این چالش‌ها باعث می‌شود که ایران نتواند پتانسیل خود را به‌طور کامل در جذب گردشگران خارجی به کار گیرد.

افزایش تعداد بوم‌گردی در ایران

با وجود چالش‌ها، صنعت گردشگری ایران فرصت‌های زیادی برای توسعه دارد. ایران پتانسیل جذب گردشگران زیادی را دارد، اما برای استفاده از این پتانسیل، باید به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و آموزش نیروی انسانی متخصص در حوزه گردشگری توجه کرد. همچنین، ایجاد تأسیسات گردشگری جدید و توسعه بوم‌گردی می‌تواند به رشد این صنعت کمک کند. در سال‌های اخیر، تعداد بوم‌گردی‌های دارای مجوز در ایران افزایش پیدا کرده است که نشان‌دهنده تلاش برای توسعه گردشگری داخلی است.

برای توسعه صنعت گردشگری، باید به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، آموزش نیروی انسانی و حل مسائل سیاسی و اقتصادی توجه کرد. با وجود این چالش‌ها، ایران پتانسیل زیادی برای جذب

ادامه در صفحه ۵۲

در سال ۱۴۰۳، صنعت گردشگری ایران با رشد قابل توجهی مواجه شد، به طوری که این صنعت ۲۱ درصد رشد کرد و سهم آن از تولید ناخالص داخلی به ۴.۷ درصد رسید. این رشد در حالی اتفاق افتاد که گردشگران خارجی و داخلی به ترتیب ۸۳.۶ درصد و ۱۸.۷ درصد افزایش هزینه کردند.

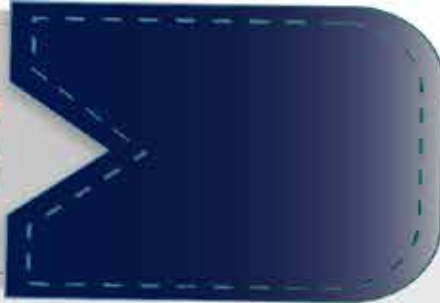
به گزارش خبرگزاری ایمن، صنعت گردشگری در ایران به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع درآمدزا و اشتغال‌زا شناخته می‌شود. با وجود پتانسیل‌های طبیعی و تاریخی فراوان، این صنعت در سال‌های اخیر با چالش‌های متعددی روبه‌رو شده است. در سال ۱۴۰۳، صنعت گردشگری ایران با رشد ۲۱ درصدی همراه شد که نشان‌دهنده تلاش‌های صورت گرفته برای بهبود این بخش است.

در سال ۱۴۰۳، صنعت گردشگری ایران با رشد ۲۱ درصدی مواجه شد که این رقم در مقایسه با سال‌های قبل از آن بسیار قابل توجه است. این رشد به معنای افزایش سهم این صنعت از تولید ناخالص داخلی به ۴.۷ درصد است که نسبت به سال قبل از آن افزایش یافته است. همچنین، تعداد افراد شاغل در این صنعت به ۱.۶ میلیون نفر رسید که نشان‌دهنده رشد ۱۰.۳ درصدی اشتغال‌زایی در این بخش است. این رشد در حالی اتفاق افتاد که گردشگران خارجی و داخلی به ترتیب ۸۳.۶ درصد و ۱۸.۷ درصد افزایش هزینه کردند.

با این حال، این رشد در مقایسه با کشورهای همسایه همچون ترکیه که سالانه میلیون‌ها گردشگر را میزبانی می‌کند، هنوز هم کم است. ترکیه در سال ۲۰۱۹ میزبان بیش از ۴۵ میلیون گردشگر بود و درآمدی بالغ بر ۳۴.۵ میلیارد دلار از این صنعت کسب کرد. در مقابل، ایران در همان سال حدود ۸.۵ میلیون گردشگر خارجی داشت و درآمدی در حدود ۱۱ میلیارد دلار از این صنعت به دست آورد. این اختلاف نشان‌دهنده نیاز به بهبود زیرساخت‌ها و بازاریابی بین‌المللی در ایران است.

یکی از مهم‌ترین چالش‌های صنعت گردشگری ایران، کمبود زیرساخت‌های مناسب برای پذیرایی از گردشگران بین‌المللی است. بسیاری از جاذبه‌های گردشگری ایران نیاز به بهبود امکانات رفاهی و اقامتی دارند. علاوه بر این، تبلیغات و بازاریابی بین‌المللی ایران در

شاخص توسعه سفر و گردشگری سال ۲۰۲۴

شاخص توسعه سفر و گردشگری به عنوان یک ابزار معیار استراتژیک برای کسب‌وکارها، دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و سایر در جهت ارتقای بخش سفر و گردشگری عمل می‌کند. این شاخص از پنج بعد، ۱۷ رکن و ۱۰۲ زیرشاخص جداگانه تشکیل شده است. امتیاز کشورها در این شاخص بین ۱ تا ۷ بوده، که ۱ بدترین عملکرد و ۷ بهترین عملکرد است.

نتایج شاخص توسعه سفر و گردشگری ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که بخش سفر و گردشگری اگرچه به آرامی از همه‌گیری کووید-۱۹ بهبود می‌یابد و با پیشرفت‌های جزئی همراه بوده، اما همچنان با چالش‌های زیادی نیز مواجه است:

- ۷۱ اقتصاد از ۱۱۹ اقتصاد رتبه‌بندی شده، امتیازات خود را از سال ۲۰۱۹ بهبود بخشیده‌اند، اما میانگین افزایش فقط ۰/۷ درصد است.
- زیرساخت‌های حمل‌ونقل هوایی و خدمات گردشگری همچنان پایین‌تر از سطح ۲۰۱۹ هستند.

- مسائل عرضه، کمبود نیروی کار و تورم بر رقابت پذیری قیمت تاثیر منفی گذاشته است.

- اقتصادهای دارای رتبه برتر مانند ایالات متحده، اسپانیا و ژاپن از محیط‌های تجاری و زیرساخت‌های قوی بهره می‌برند که سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی و رشد صنعت سفر و گردشگری را به خود اختصاص می‌دهند.

وضعیت ایران در این شاخص

ایران در شاخص توسعه سفر و گردشگری در سال ۲۰۲۴ در میان ۱۱۹ کشور موردبررسی، با امتیاز ۳/۲۷ در رتبه ۷۳ قرار گرفته است که نسبت به مقایسه آن در سال ۲۰۱۹ به لحاظ رتبه‌ای با چهار پله صعود و به لحاظ امتیازی با رشد ۱/۵ درصدی مواجه شده است. در میان زیرشاخص‌های اصلی نیز در سال ۲۰۲۴ ایران بهترین عملکرد را در زیرشاخص رقابت‌پذیری قیمت و تاثیر اجتماعی اقتصادی سفر و گردشگری و بدترین امتیاز را نیز در منابع غیرمرتبط با اوقات فراغت و محیط کسب‌وکار کسب کرده است.

رتبه
ت.

محیط کسب و کار

کسب و کار

امنیت

ت و ت

سازمانی کار

فناوری و بات

دوربین

۲۰۲۴

چالش‌های گردشگری سلامت در ایران

گردشگری سلامت یکی از شاخه‌های نوظهور و رو به رشد در صنعت گردشگری است که در دهه‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین ابزارهای اقتصادی کشورهای تبدیل شده است. این نوع گردشگری شامل سفرهایی است که با هدف دریافت خدمات درمانی، بهداشتی یا پیشگیری از بیماری‌ها انجام می‌شود. گردشگران سلامت اغلب به دنبال خدماتی هستند که از نظر کیفیت بالا و هزینه مقرون به صرفه باشند. از جراحی‌های پیچیده و درمان‌های تخصصی تا خدمات زیبایی، آب‌درمانی و طب سنتی، تنوع خدمات در این حوزه، گردشگری سلامت را به صنعتی پررونق و جذاب برای سرمایه‌گذاری تبدیل کرده است. اهمیت گردشگری سلامت نه تنها به دلایل اقتصادی بلکه به دلایل اجتماعی و فرهنگی نیز برجسته است. این صنعت به انتقال دانش پزشکی، ارتقای کیفیت خدمات درمانی محلی، و تعامل فرهنگی میان ملت‌ها کمک می‌کند. از سوی دیگر، دسترسی آسان‌تر به فناوری‌های پیشرفته پزشکی و نیروی متخصص با مهارت، نقش کلیدی در جذب گردشگران سلامت به مقاصد خاص دارد. به همین خاطر، برای بررسی عمیق‌تر ابعاد مختلف گردشگری سلامت و چالش‌ها و فرصت‌های پیشروی آن، به گفت‌وگو با محمد جهانگیری رئیس انجمن گردشگری سلامت پرداخته‌ایم.

می‌کنند. اما اگر مفهوم تجارت بین‌الملل را مطرح کنید، صادرات تنها جزئی از آن است. شما می‌توانید در قالب تجارت بین‌الملل، اقدام به کشت فرا سرزمینی کنید. مثلاً در یکی از مناطق قفقاز یا آمریکای لاتین کشت انجام دهید و محصولات آن را به کشور دیگری ارسال کنید، حتی اگر به ایران وارد نشود. سود حاصل از این اقدام در ایران به کار گرفته می‌شود. به این فرایند تجارت بین‌الملل می‌گویند.

جهانگیری همچنین به سرمایه‌گذاری در صنایع دیگر اشاره کرد: به عنوان مثال، اگر در خودروسازی یک کشور سرمایه‌گذاری کنید، ممکن است خودروها به ایران صادر نشوند و در همان کشور مصرف یا به کشورهای دیگر صادر شوند. این نیز بخشی از تجارت بین‌الملل است که می‌تواند با صادرات متقابل به همان کشور همراه باشد.

سلامت امروز مرز نمی‌شناسد

امروز سلامت واقعاً مرز نمی‌شناسد، به‌ویژه بعد از شیوع کرونا که این موضوع برای همه ثابت شد. دیگر مرزی بین کشورها وجود ندارد و همه باید به یاری یکدیگر بشتابیم. رئیس انجمن گردشگری سلامت با تأکید بر اهمیت خدمات بین‌المللی سلامت اظهار داشت: امروز سلامت واقعاً مرز نمی‌شناسد، به‌ویژه بعد از شیوع کرونا که این موضوع برای همه ثابت شد. دیگر مرزی بین کشورها وجود ندارد و همه باید به یاری یکدیگر بشتابیم. در این میان، ابزارهایی مانند ارتباطات، فضای مجازی، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین نقش مهمی ایفا می‌کنند. پلتفرم‌ها یا همان سکوها موجود نشان می‌دهند که موضوع خدمات سلامت بین‌المللی فراتر از یک حوزه یا دانشگاه خاص است. این خدمات می‌توانند از یک کشور به کشور دیگر ارائه شوند و حتی فردی در یک کشور دیگر نیز می‌تواند از این خدمات بهره‌مند شود. این همان چیزی است که ما از آن به عنوان خدمات بین‌المللی سلامت یاد می‌کنیم.

محمد جهانگیری رئیس انجمن گردشگری سلامت در مورد خدمات بین‌المللی سلامت گفت: این موضوع، مقوله‌ای فراگیر و جامع است که شامل چندین حوزه می‌شود. یکی از این حوزه‌ها، توریسم سلامت یا گردشگری سلامت است. حوزه دیگر، پزشکی از راه دور یا تله‌مدیسن است. سومین موضوع به حوزه پژوهش، هماهنگی‌های آموزشی و ارتقای توانمندسازی مرتبط است. چهارمین حوزه، تجارت سلامت و خدمات سلامت و همچنین تجهیزات و مباحث مختلف این حوزه است. پنجمین موضوع نیز بحث همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای در حوزه بهداشت، درمان و سایر حوزه‌های مرتبط است. بنابراین، این حوزه بسیار گسترده و جامع است.

وی افزود: ما مفهومی به نام صادرات داریم. وقتی تعریفی برای آن ارائه می‌کنید، به معنای صادر کردن یک کالا یا خدمت است. این کار پسندیده و خوبی است و بسیاری از کشورها روی آن سرمایه‌گذاری

جهانگیری با اشاره به ظرفیت‌های ایران در این حوزه تصریح کرد: ما سالیان سال روی این موضوع تحقیق کرده‌ایم و به همین دلیل ترجیح می‌دهیم به جای تمرکز صرف بر گردشگری سلامت، از مفهوم گسترده‌تر خدمات بین‌المللی سلامت صحبت کنیم. ایران این ظرفیت را دارد که در منطقه به عنوان محور خدمات بین‌المللی سلامت شناخته شود و در ارتقای سلامت کشورهای همسو، توسعه خدمات، صادرات خدمات فنی، پزشکی، بهداشتی و فناوری نوین کمک کند.

وی همچنین به توانمندی‌های ایران در حوزه‌های نوین علمی اشاره کرد و گفت: در زمینه سلول‌های بنیادی، ایران یکی از سرآمدهای منطقه است. همچنین در حوزه پیوندهای مختلف و تولید داروها و فناوری‌های پزشکی می‌توانیم منشأ خدمات برای کشورهای اطراف باشیم و به توسعه آن‌ها کمک کنیم. گردشگری سلامت بخشی از خدمات بین‌المللی سلامت است که می‌تواند در این چارچوب تعریف شود. اما این خدمات گسترده‌تر از گردشگری سلامت بوده و شامل جنبه‌های متنوعی از فناوری‌ها، علوم و داروها می‌شود که امکان توسعه آن‌ها در کشورهای منطقه وجود دارد.

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش به آمارهای جهانی اشاره کرد و گفت: از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵، رشد قابل توجهی در حوزه‌های مختلف سلامت پیش‌بینی شده است. تمامی مباحث مرتبط با سلامت، از بهبود سلامت عمومی گرفته تا حوزه‌های مرتبط با غذا، زیبایی و خدمات پزشکی، به عنوان بازاری چند تریلیون دلاری شناخته می‌شوند. ارزش این بازار در سال ۲۰۲۰ حدود ۴.۵ تریلیون دلار بود و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۷ به ۷ تریلیون دلار برسد. در این میان، یکی از حوزه‌هایی که رشد محسوسی داشته است، ونس توریسم (Wellness Tourism) یا گردشگری سلامت با هدف ارتقای سلامت است. بر اساس آمارهای جهانی، این حوزه در مدت مذکور رشدی حدود ۲۹ درصد خواهد داشت که بیشترین رشد در میان حوزه‌های مرتبط با سلامت است. این میزان رشد با رشد ۶ درصدی بهداشت عمومی قابل مقایسه است و علاقه مردم به سلامت فردی و بهبود کیفیت زندگی باعث این رشد چشمگیر شده است.

جهانگیری خاطر نشان کرد: خود مقوله سفر نیز می‌تواند تأثیر مثبتی بر سلامت جسمی، روحی و روانی افراد داشته باشد چون افراد بیشتر به سلامتی خود فکر می‌کنند و برای سلامت همدیگر ایستادگی نمی‌کنند و از این رو، سفرهای مرتبط با سلامت بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته‌اند. این حوزه علاوه بر خدمات پزشکی، ابعاد دیگری مانند سلامت روانی، تغذیه و زیبایی را نیز در بر می‌گیرد که همه این‌ها موجب رشد قابل توجه بازار گردشگری سلامت شده است.

وی از آمار قابل توجه ورود گردشگران سلامت به ایران خبر داد و گفت: گردشگری سلامت شامل بخش‌های مختلفی از جمله توریسم پزشکی است. در این حوزه، آمارها نشان‌دهنده رشد مناسب این صنعت در کشور است. در سال گذشته بیش از یک میلیون نفر برای دریافت خدمات سلامت به ایران سفر کرده‌اند. این افراد عمدتاً از مناطق مرزی و شهرهای مختلف وارد کشور شده‌اند و بخشی از آن‌ها خدمات بستری دریافت کرده‌اند، در حالی که آمار مراجعه‌کنندگان سرپایی بسیار بالاتر است.

جهانگیری همچنین تأکید کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که حدود ۱۸ تا ۲۰ درصد از گردشگران ورودی به ایران، معادل حدود یک میلیون نفر، با هدف دریافت خدمات

گردشگری سلامت در مسیر رشد جهانی؛ ایران، قطب خدمات پزشکی منطقه

جهانگیری در خصوص وضعیت جذب توریست سلامت در ایران اظهار کرد: گردشگری سلامت به عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم در حوزه پزشکی و سلامت در دنیا شناخته می‌شود. سلامت و پزشکی مرز نمی‌شناسد و افراد برای حفظ یا ارتقای سلامت خود اقدام می‌کنند. اگر خدمات مورد نیاز در نزدیکی محل زندگی‌شان در دسترس باشد، به آنجا مراجعه می‌کنند؛ در غیر این صورت به شهر یا کشور دیگری سفر می‌کنند. مولفه‌هایی وجود دارند که تعیین می‌کنند آیا افراد برای دریافت خدمات سلامت سفر کنند یا خیر. برخلاف گذشته که دریافت خدمات پزشکی صرفاً به صورت حضوری انجام

سلامت به کشور آمده‌اند. با توجه به آمار کلی گردشگران ایران که حدود ۵ تا ۶ میلیون نفر در سال گذشته بوده، این رقم نشان‌دهنده اهمیت و رشد بخش سلامت در حوزه گردشگری است. خدمات ارائه‌شده در حوزه سلامت نقش کلیدی در جذب گردشگران خارجی به ایران داشته و این صنعت می‌تواند به‌عنوان یکی از محورهای توسعه اقتصادی کشور مورد توجه قرار گیرد.

ارتقای جایگاه ایران در گردشگری سلامت با توسعه زیرساخت‌ها و پذیرش علمی

رئیس انجمن گردشگری سلامت اعلام کرد: این صنعت علاوه بر ایجاد درآمد، باعث ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی و فناوری در کشور می‌شود. اعتماد بیماران خارجی به نظام سلامت و پزشکان ایران، نقش اساسی در رشد این صنعت دارد. امروز به دلیل پیشرفت‌های چشمگیر در حوزه سلامت، بسیاری از بیماران خارجی ایران را به‌عنوان مقصد درمانی خود انتخاب می‌کنند. این امر نشان‌دهنده اعتماد جهانی به دانش پزشکی و کیفیت خدمات درمانی کشور است.

وی همچنین بر لزوم توسعه زیرساخت‌های بهداشتی و درمانی تأکید کرد و خاطر نشان ساخت: بیمارستان‌ها و کلینیک‌های ایران، به ویژه در بخش دولتی، از لحاظ تجهیزات پزشکی در سطح بالایی قرار دارند و پزشکان ایرانی به‌عنوان دانشمندان برجسته در مرزهای علم فعالیت می‌کنند. این پیشرفت‌ها ایران را به یکی از مقاصد اصلی گردشگری سلامت در منطقه تبدیل کرده است.

توریسم سلامت فرصتی برای بهبود اقتصاد، روابط منطقه‌ای و خدمات به مردم

جهانگیری، در اظهاراتی به اهمیت توسعه صنعت توریسم سلامت و تأثیرات مثبت آن بر اقتصاد و روابط بین‌المللی کشور پرداخت.

رئیس انجمن گردشگری سلامت با اشاره

به ضرورت بهره‌گیری از این فرصت گفت: ساخت بیمارستان‌های باکیفیت و استاندارد، علاوه بر خدمت‌رسانی به مردم داخل کشور، می‌تواند ظرفیت قابل توجهی را برای جذب بیماران خارجی فراهم کند. در این میان، حداکثر ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت بیمارستان‌های مدرن به بیماران خارجی اختصاص می‌یابد و ۶۰ تا ۷۰ درصد باقی‌مانده در خدمت مردم کشورمان خواهد بود. بنابراین، بزرگ‌ترین بهره‌برداران از این ظرفیت همچنان مردم خودمان هستند. اگر به این صنعت با دیدی بلندمدت و حرفه‌ای نگاه کنیم و آن را به‌عنوان بخشی از خدمات بین‌المللی گسترش دهیم، نه تنها نظام سلامت ما بهبود می‌یابد، بلکه فواید قابل توجهی به مردم و کشور خواهد رسید. از سوی دیگر، حضور بیماران خارجی می‌تواند اعتماد میان کشورهای همسایه و منطقه به ایران را تقویت کند. وقتی این بیماران برای درمان به ایران می‌آیند و بهبودی می‌یابند، این تجربه به بهبود روابط حسن همجواری و ایجاد تصورات مثبت در میان مردم منطقه منجر خواهد شد. همچنین بسیاری از ابهامات و ذهنیت‌های منفی که ممکن است نسبت به کشور وجود داشته باشد، از بین می‌رود.

وی در بخش دیگری از سخنانش به مزایای اقتصادی این صنعت اشاره کرد و افزود: توریسم سلامت یکی از مهم‌ترین راه‌های ارزآوری برای کشور است. این ارزآوری نه تنها به بخش پزشکی محدود نمی‌شود، بلکه در کل جامعه توزیع می‌شود. بیماران خارجی که برای درمان به ایران سفر می‌کنند، علاوه بر پرداخت هزینه‌های درمان، از هتل‌ها، ناوگان حمل و نقل، رستوران‌ها و صنایع غذایی استفاده می‌کنند. همچنین خرید سوغات و استفاده از دیگر خدمات گردشگری نیز به رونق اقتصادی کمک می‌کند.

طبق برآوردها، یک توریست سلامت سه برابر بیشتر از یک توریست عادی هزینه می‌کند. این تفاوت می‌تواند تأثیر چشمگیری بر اقتصاد کشور داشته باشد.

جهانگیری با اشاره به تفاوت هزینه‌ها میان توریسم سلامت و توریسم عادی گفت: طبق برآوردها، یک توریست سلامت سه برابر بیشتر از یک توریست عادی هزینه می‌کند. این تفاوت می‌تواند تأثیر چشمگیری بر اقتصاد کشور داشته باشد. البته در برخی موارد این رقم حتی بیشتر از سه برابر نیز گزارش شده است. این نشان می‌دهد که توسعه این صنعت علاوه بر ارزآوری، پتانسیل زیادی برای ایجاد اشتغال و رونق سایر صنایع وابسته دارد.

رئیس انجمن گردشگری سلامت تأکید کرد: توریسم سلامت فرصتی برای تقویت جایگاه ایران در منطقه و جهان است. این صنعت نه تنها به نفع مردم کشور خواهد بود، بلکه به افزایش تعاملات مثبت بین‌المللی و ایجاد روابط پایدارتر با کشورهای همسایه نیز کمک خواهد کرد. برای دستیابی به این اهداف، لازم است با برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری مناسب، زیرساخت‌های لازم برای گسترش این صنعت را فراهم کنیم.

ظرفیت عظیم گردشگری سلامت در ایران؛ فرصتی برای جایگزینی درآمدهای نفتی

جهانگیری، با بیان اهمیت این صنعت در اقتصاد جهانی و ایران، گفت: سهم کنونی ایران از گردشگری سلامت جهانی بسیار ناچیز است، در حالی که این صنعت می‌تواند نقشی کلیدی در جایگزینی درآمدهای نفتی و بهبود اقتصاد کشور ایفا کنونی با استناد به آمارهای بین‌المللی افزود: پیش‌بینی می‌شود حجم بازار گردشگری سلامت تا سال ۲۰۲۵ به ۱.۱ تریلیون دلار برسد. از این مقدار، سهم بالقوه ایران حداقل ۱۱ میلیارد دلار است، اما در حال حاضر کشور تنها حدود ۱.۲ میلیارد دلار از این ظرفیت را بالفعل کرده است. این آمار نشان می‌دهد که برای دستیابی به هدف ۶ میلیارد یورویی تعریف‌شده در برنامه هفتم توسعه، نیاز به رشدی معادل ۵۰۰ درصد داریم، و برای رسیدن به سهم واقعی ایران، این میزان باید حدود ۹۰۰ درصد افزایش یابد.

رئیس انجمن گردشگری سلامت با مقایسه درآمدهای این حوزه و صنعت نفت تصریح کرد: یک بیمار خارجی که برای دریافت خدمات درمانی به ایران سفر می‌کند، به‌طور متوسط بین ۳۰۰۰ تا ۳۵۰۰ دلار هزینه می‌کند. این مبلغ معادل ارزش صادرات ۵۰ بشکه نفت با قیمت ۷۰ دلار است. در حالی که برای تولید و صادرات ۵۰ بشکه نفت هزینه‌های

گفت: ظرفیت‌های اضافی بخش خصوصی نیز به کار گرفته شده و حتی با تسهیلات گران‌قیمت نیز فعالیت‌هایی انجام شده است. اما اگر امروز برای توسعه این زیرساخت‌ها کمک کنیم، می‌توانیم شاهد تحولات مثبت در این صنایع باشیم. سرمایه‌گذاری در ناوگان حمل و نقل داخلی و خارجی، به‌ویژه حمل و نقل ریلی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین در حوزه اقامتگاه‌ها نیز باید اقدامات جدی صورت گیرد تا تحولات مثبتی در این بخش‌ها رقم بخورد. توسعه زیرساخت‌ها نه تنها به رشد صنعت کمک می‌کند، بلکه می‌تواند منشأ تحولات بزرگ در کشور باشد.

چالش‌ها و فرصت‌های حوزه سلامت

جهانگیری، یکی از مسئولان حوزه سلامت، در سخنانی به بررسی چالش‌ها و موانع موجود در این بخش پرداخت و تأکید کرد: حوزه سلامت با مسائل متعددی در سطح بین‌المللی و داخلی روبه‌رو است. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها، تحریم‌های بین‌المللی است که نه تنها مردم ایران بلکه بسیاری از افرادی که نیازمند خدمات درمانی در ایران هستند، تحت تأثیر آن قرار گرفته‌اند. ایران از لحاظ سوق‌الجیشی و دسترسی برای کشورهای همسایه بهترین مقصد برای دریافت خدمات درمانی با کیفیت و قیمت مناسب است. با این حال، این تحریم‌ها به بیماران خارجی نیز آسیب زده و امکان دسترسی آن‌ها به خدمات درمانی ارزان در ایران را محدود کرده است.

وی همچنین به تبلیغات منفی که علیه نظام سلامت ایران در برخی کشورها صورت می‌گیرد، اشاره کرد و افزود: این مسئله نیازمند راهکارهای مؤثر و برنامه‌ریزی دقیق است. این مقام مسئول یکی دیگر از چالش‌های جدی را کمبود سرمایه‌گذاری در بخش سلامت دانست و گفت: بحث سرمایه‌گذاری نیاز به حمایت جدی از سوی قانون‌های بالادستی دارد. در قانون برنامه هفتم توسعه، ماده ۷۲ وزارت بهداشت و سایر نهادها را مکلف به اجرای اقداماتی در این زمینه کرده است، اما این قوانین نیاز به تقویت دارند. در حال حاضر، حمل و نقل، نظام بانکی و نقل و انتقال پول از مهم‌ترین معضلات بیماران خارجی هستند. برای رفع این مسائل باید اقدامات جدی انجام شود. خوشبختانه در موضوع روایید پیشرفت‌های خوبی حاصل شده و وزارت امور خارجه نیز تلاش‌های مؤثری در این زمینه انجام داده است. برای رفع این موانع همکاری و هماهنگی بیشتر نهادهای داخلی و بین‌المللی نیاز است.

ضرورت سرمایه‌گذاری در بازاریابی و مقابله با ایران‌هراسی

رئیس انجمن گردشگری سلامت، بر اهمیت بازاریابی مؤثر و مقابله با تبلیغات منفی علیه

بالایی صرف زیرساخت‌ها و تأسیسات می‌شود، در حوزه گردشگری سلامت عمده سرمایه‌گذاری‌ها توسط بخش خصوصی انجام شده و دولت هزینه‌ای برای زیرساخت‌ها متحمل نشده است.

جهانگیری با اشاره به ظرفیت‌های بالقوه ایران در این صنعت، گفت: ایران از نظر امکانات پزشکی، نیروی انسانی متخصص، و هزینه‌های پایین درمانی در مقایسه با بسیاری از کشورها، مزیت‌های رقابتی قابل‌توجهی دارد. با این حال، تاکنون سرمایه‌گذاری مؤثری در زیرساخت‌های گردشگری سلامت، از جمله مراکز اقامتی، تبلیغات بین‌المللی، و خدمات رفاهی، انجام نشده است. دولت می‌تواند با ارائه خطوط اعتباری و حمایت‌های مالی از سرمایه‌گذاران خصوصی، زمینه توسعه این صنعت را فراهم کند. گردشگری سلامت علاوه بر مزایای اقتصادی، می‌تواند تصویری مثبت از ایران در عرصه بین‌المللی ایجاد کند و به توسعه پایدار مناطق مختلف کشور کمک کند.

نیاز به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مؤثر

وی در خصوص توسعه این صنعت تأکید کرد: توسعه این صنعت مستلزم برنامه‌ریزی دقیق، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، و حمایت‌های دولتی است. با فعال‌سازی ظرفیت‌های بالقوه، گردشگری سلامت می‌تواند نه تنها خلاءهای اقتصادی کشور را پر کند، بلکه به منبعی پایدار برای ارزآوری تبدیل شود و حتی نقش نفت را در اقتصاد کشور کمرنگ کند. در صورت بی‌توجهی به این فرصت طلایی، ایران از بازار جهانی گردشگری سلامت عقب خواهد ماند و سهم خود را به رقبای واگذار خواهد کرد.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها می‌تواند منشأ تحولات بزرگ در کشور

رئیس انجمن گردشگری سلامت با اشاره به اهمیت تقویت زیرساخت‌ها در بخش‌های مختلف کشور، بر لزوم سرمایه‌گذاری در حوزه‌های حمل و نقل، اقامتگاه‌ها و بخش‌های مرتبط با صنعت تأکید کرد و

ایران تأکید کرد و اظهار داشت: در شرایطی که برخی رقبا یا مخالفان تلاش می‌کنند با ترویج ایران‌هراسی و طرح مسائل غیرواقعی، وجهه کشور را خدشه‌دار کنند، ما باید به تبلیغات گسترده و مؤثر در حوزه گردشگری سلامت پردازیم. هر فردی که به ایران سفر کرده باشد، متوجه می‌شود که بسیاری از ادعاهای منفی درباره ایران صحت ندارند. بنابراین، ضروری است که در این زمینه سرمایه‌گذاری جدی صورت گیرد. رقبا ما در این حوزه فعالیت‌های گسترده‌ای انجام می‌دهند و برای رقابت با آن‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مختلف هستیم. بخش خصوصی به‌تنهایی نمی‌تواند در این عرصه موفق عمل کند و لازم است که دولت وارد عمل شود.

جهانگیری نقش سازمان‌های دولتی و بخش‌های مختلف را در پیشبرد این اهداف برجسته دانست و تصریح کرد: سازمان توسعه تجارت و وزارت امور خارجه وظایف مهمی در این زمینه دارند. همچنین، اتاق‌های بازرگانی مشترک باید اقدامات موثرتری انجام دهند. هرچند برخی اقدامات تاکنون انجام شده است، اما همچنان نیازمند تلاش بیشتری در این حوزه هستیم.

عدم وجود سیستم منسجم دلیل اصلی مشکلات حوزه دلالی است

وی با اشاره به چالش‌های مربوط به دلالی در این صنعت گفت: دلیل اینکه چرا با دلالی‌ها مقابله نمی‌شود، این است که ما هنوز یک ساختار و سیستم منسجم و درست در کشور ایجاد نکرده‌ایم. متأسفانه تاکنون اقدامی با محوریت بخش خصوصی برای این مسئله صورت نگرفته است و باید در نظر داشت که برخوردهای صرفاً سلبی در هیچ حوزه‌ای نتیجه‌بخش نخواهد بود. برای موفقیت، باید رویکردی ایجابی اتخاذ شود.

رئیس انجمن گردشگری سلامت با بیان اینکه واسطه‌ها و بروکرها نقش مهمی در توسعه صنایع دارند، گفت: بروکرها در تمام دنیا وجود دارند و بخشی از رشد صنعت در هر حوزه‌ای به همین افراد

وابسته است. در واقع، یکی از بخش‌های اصلی هر بیزینسی، فعالیت‌های بازاریابی و بروکری است. اما مشکل زمانی پیش می‌آید که این افراد از قواعد و قوانین پیروی نمی‌کنند. جهانگیری به اقدامات انجام‌شده از سوی نهادهای مختلف اشاره کرد و افزود: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، وزارت بهداشت و حتی وزارت امور خارجه، هرکدام به صورت جداگانه اقداماتی انجام داده‌اند. به عنوان مثال، وزارت امور خارجه اعلام کرده که بدون همکاری با شرکت‌های مشخص و یزا صادر نمی‌کند. اما این اقدامات کافی نیست. ما باید یک سیستم منسجم طراحی کنیم تا بستر ارائه خدمات به گونه‌ای باشد که بیمار با اطمینان در این مسیر حرکت کند، خدمات خود را دریافت کند و به سلامت بازگردد. متأسفانه به دلیل مشکلات اقتصادی در کشور و عدم نظارت‌های کافی، حتی اگر قوانین متعددی هم تصویب شوند، به دلیل نبود نظارت بر اجرای آن‌ها، مشکلات همچنان باقی خواهند ماند. ما نمی‌توانیم با نظارت بر تک‌تک افراد، مشکلات را حل کنیم. همان‌طور که در رانندگی هم تنها با جریمه و برخوردهای فردی نتوانسته‌ایم مشکلات را به طور کامل برطرف کنیم. اگر به همین شیوه ادامه دهیم، حتی در سالیان آینده نیز پلیس نخواهد توانست با این تفکر موفق شود.

وی تأکید کرد: باید رویکردی سیستماتیک در پیش گرفت. در حوزه نظارت بر بروکرها و مسائل مرتبط نیز همین موضوع صدق می‌کند. شاید در برخی موارد، رانندگی در کشور ما بهتر شده باشد، اما تا زمانی که سیستم‌ها و زیرساخت‌ها اصلاح نشوند، مشکلات باقی خواهند ماند. برای رفع این معضل، باید قوانین و قواعد مشخصی طراحی و اجرایی شوند و اطلاع‌رسانی کافی نیز صورت گیرد. اگر نظارت تنها بر افراد متمرکز باشد و سیستم جامعی وجود نداشته باشد، نمی‌توان انتظار موفقیت داشت. باید سیستمی طراحی شود که همه افراد در آن چارچوب فعالیت کنند و از آن تبعیت کنند.

لزوم سامان‌دهی و شناسنامه‌دار کردن فعالیت دلالان در حوزه گردشگری سلامت

رئیس انجمن گردشگری سلامت، با اشاره به مشکلات ناشی از فعالیت‌های غیرمجاز دلالان در این حوزه، تأکید کرد: برخی از این افراد خدمات با کیفیت پایین و هزینه‌های بالا ارائه داده‌اند و در مراکزی که مطابق استانداردهای وزارت بهداشت یا دانشگاه‌های علوم پزشکی نیستند، خدمات پزشکی و اقامتی عرضه کرده‌اند. این اقدامات آسیب‌های جدی به صنعت گردشگری سلامت وارد کرده است.

جهانگیری بر اهمیت سامان‌دهی و شناسنامه‌دار کردن فعالیت این افراد تأکید کرد و اظهار داشت: با اجرای این فرآیند، امکان ارائه خدمات استاندارد و با کیفیت در مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت و وزارت میراث فرهنگی فراهم خواهد شد و گام‌های مثبتی در این حوزه برداشته می‌شود.

قوانین جذب توریسم سلامت نیازمند اصلاح است

وی با اشاره به چالش‌های موجود در جذب توریسم سلامت، مطرح کرد: این حوزه با مشکلات متعددی روبه‌روست و نیازمند اصلاح قوانین، برند سازی و بازاریابی حرفه‌ای است. در دنیا استانداردهایی وجود دارد که ما نیز باید آن‌ها را رعایت کنیم. برای موفقیت در جذب توریسم سلامت، چه در بخش پزشکی و چه در حوزه سلامت، نخستین نیاز، بازاریابی حرفه‌ای است. برای این کار، باید در رویدادهای بین‌المللی شرکت کنیم و توانمندی‌هایمان را به نمایش بگذاریم. اما به دلیل مشکلات مالی و هزینه‌های بالا، این اتفاق به‌خوبی عملی نمی‌شود.

جهانگیری با بیان تجربه حضور ایران در نمایشگاه «عمان هلت» اظهار داشت: در دوره‌های ابتدایی حضور در این نمایشگاه، بازدهی چندانی نداشتیم، اما در دوره چهارم، بزرگ‌ترین پویون متعلق به ایران بود. این حضور حرفه‌ای باعث شد تفاهم‌نامه‌ای با دولت عمان امضا کنیم که بر اساس آن، بیماران این کشور به‌صورت سیستماتیک به ایران ارجاع داده شوند.

این روند، بازاریابی حرفه‌ای و هدفمند را نشان می‌دهد که تأثیر بسزایی در شناساندن ظرفیت‌های کشور داشت.

این مقام مسئول همچنین به اهمیت برند سازی در حوزه سلامت اشاره کرد و افزود: یکی از مشکلات اصلی ما در این حوزه، کم‌توجهی به برند سازی است. ما سرمایه‌گذاری کافی برای ساخت برند در حوزه سلامت انجام نداده‌ایم. در حالی که در کشورهای رقیب، خدمات پزشکی و بیمارستانی به بهترین شکل تبلیغ و ارائه می‌شوند، در ایران این اقدامات کمتر مورد توجه قرار گرفته است. برای نمونه، اگر از مردم بخواهید نام ۱۰ بیمارستان برتر ایران را بگویند، احتمالاً نمی‌توانند. این در حالی است که ایران ظرفیت‌های فراوانی در این زمینه دارد.

این حوزه گفت: ما ظرفیت‌های بسیار خوبی در حوزه گردشگری سلامت داریم، از جمله اتاق‌های مشترک بازرگانی، دفاتر خصوصی در کشورهای دیگر، و همکاری‌های مشترک با سفارتخانه‌ها. اما متأسفانه نتوانسته‌ایم به خوبی از این امکانات استفاده کنیم. دلیل این مسئله اطلاع‌رسانی مناسب و ارائه محتوای حرفه‌ای در این حوزه است. گردشگری سلامت پتانسیل بالایی برای ایجاد بازارهای جدید و پویایی اقتصادی دارد. ما می‌توانیم با سرمایه‌گذاری و اطلاع‌رسانی مناسب، این صنعت را به یکی از محورهای اصلی رشد اقتصادی تبدیل کنیم. این هدف نیازمند همکاری و هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف و مشارکت همه فعالان مرتبط است.

وی با بیان اینکه رسانه‌ها نقش کلیدی در توسعه گردشگری سلامت دارند، تأکید کرد: ما نیاز داریم که رسانه‌های مختلف، از خبرگزاری‌ها گرفته تا صداوسیما و شبکه‌های اجتماعی مانند فیسبوک و اینستاگرام، در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند و محتوای فاخر و حرفه‌ای تولید کنند. این مسئله به‌ویژه در دنیای امروز که شبکه‌های اجتماعی جایگاه ویژه‌ای دارند، از اهمیت بیشتری برخوردار است. اطلاع‌رسانی حرفه‌ای نیاز به سرمایه‌گذاری و تخصص دارد، و این وظیفه فقط بر عهده جامعه پزشکی نیست. پزشکان باید بر کار تخصصی خود متمرکز باشند و سایر افراد و نهادهای مرتبط در صنعت گردشگری سلامت باید نقش خود را ایفا کنند.

رئیس انجمن گردشگری سلامت با تأکید بر بین‌رشته‌ای بودن گردشگری سلامت، افزود: این صنعت می‌تواند دستگاه‌ها و تخصص‌های مختلفی را درگیر کند و زمینه‌ساز همکاری‌های گسترده‌ای شود. در این صورت، هر فرد و نهادی در این حوزه می‌تواند به اندازه سهم خود سود ببرد و به پیشرفت آن کمک کند. گردشگری سلامت یک صنعت میان‌رشته‌ای است که می‌تواند محور درآمدزایی و رشد اقتصادی کشور شود. جامعه پزشکی کشور سرمایه بزرگی است. چرا نباید اقتصاد این صنعت به گونه‌ای باشد که یک پزشک بتواند سالانه یک میلیارد تومان مالیات پرداخت کند؟ این مسئله نشان می‌دهد که باید شرایطی فراهم شود که پزشکان درآمدهای بالایی داشته باشند و در نتیجه سهم بیشتری در چرخه اقتصادی کشور ایفا کنند. این درآمدها نه تنها به سود پزشکان، بلکه به نفع کل اقتصاد کشور خواهد بود. /مهر

یکی از دلایل ضعف در برند سازی، تمرکز بیش‌ازحد بر مسائل منفی مانند خطاهای پزشکی است

رئیس انجمن گردشگری سلامت در ادامه تصریح کرد: یکی از دلایل ضعف در برند سازی، تمرکز بیش‌ازحد بر مسائل منفی مانند خطاهای پزشکی است.

وی گفت: خطای پزشکی در تمام دنیا وجود دارد و گاهی ممکن است عمدی باشد که جرم سنگینی دارد، اما اغلب سهوی است و به دلیل مسائل تکنیکی رخ می‌دهد. با این حال، در ایران این موارد بیش‌ازحد برجسته می‌شود، در حالی که کشورهای رقیب این مسائل را در درون نظام‌های خود حل کرده و خدمات پزشکی‌شان را به بهترین شکل معرفی می‌کنند. برای پیشرفت در این حوزه، باید نظامی قوی برای مدیریت مشکلات و تقویت برند ملی در حوزه سلامت داشته باشیم. ایران ظرفیت‌های گسترده‌ای دارد، اما لازم است با سرمایه‌گذاری بیشتر در بازاریابی و برند سازی، این ظرفیت‌ها را به جهانیان نشان دهیم.

ظرفیت‌های موجود در گردشگری سلامت به دلیل نبود رسانه حرفه‌ای استفاده نشده‌اند جهانگیری با اشاره به ظرفیت‌های بالقوه

سهم گردشگری
از تولید ناخالص
داخلی اروپا

Tourism & GDP

سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی

صنعت گردشگری از صنایع پردرآمد برای اقتصاد هر کشور محسوب می‌شود. گردشگری می‌تواند تأخیر انکارناپذیری در عملکرد کلان اقتصادی کشورها داشته باشد. رونق گردشگری در یک کشور نشان‌دهنده ثبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن است. اقتصاد تک محصولی دلیل مناسبی برای گسترش توریسم به جهت تنوع‌بخشی به اقتصاد است، چون اقتصاد کشورهایی که متکی به یک درآمد هستند با کمترین تغییرات قیمتی در بازارهای بین‌المللی یا تحریم اقتصادی از طرف کشورهای قدرتمند دنیا، سریع تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

درآمد کشورهای
از سفر و
گردشگری

توزیع جغرافیایی درآمد حاصله در جهان یکسان نیست. حد درآمد و اشتغال ناشی از این کشورهای اروپایی و آمریکایی از ۳۰ درصد باقی‌مانده تنها منطقه خاورمیانه اختصاص داده می‌شود. این کشورها پتانسیل‌های بالای این کشورها اندکی است.

REPORTARDA.COM

یکی از بهترین مزیت‌های گردشگری امکان توازن منطقه‌ای و دستیابی به توسعه پایدار و همچنین در مناطق دارای ظرفیت رشد است. از این نظر گردشگری یکی از بهترین مسیرها برای جبران عقب‌ماندگی‌ها به خصوص در مناطق دور افتاده است.

بر اساس آمارها هر فعالیت و پروژه گردشگری به طور میانگین برای ۱ نفر اشتغال‌زایی می‌کند. در بسیاری از کشورها، میزان درآمدی که از گردشگری به دست می‌آید از مجموع درآمدهای مالیاتی نیز بیشتر است.

کانادا
۲۸/۵

ایسلند
۱/۳

ایالات متحده
۴۸۸

مکزیک
۷۹/۷

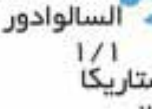
جامائیکا
۱/۳

جمهوری دومینیکن
۳/۴

کواتمالا
۲/۱

نیکاراگوئه
۵/۶

پاناما
۳/۹

کاستاریکا
۲/۵

کلمبیا
۵/۹

اکوادور
۲/۱

ونزوئلا
۱۸/۹

شیلی
۸

اسپانیا
۶۸/۸

پرتغال
۱۲/۶

مراکش
۷/۷

تونس
۲/۵

انگلستان
۱۰۳/۷

دانمارک
۶

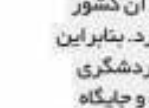
هلند
۱۳/۹

بلژیک
۱۱/۲

ایرلند
۵

سوئیس
۱۳/۸

کرواسی
۴/۹

آلمان
۱۳۰/۸

لهستان
۸

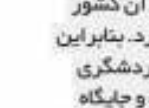
چک
۴/۶

یونان
۱۴/۷

آلبانی
۵/۷

قبرس
۱/۲

اسرائیل
۵/۹

نروژ
۱۲/۵

سوئد
۱۲/۲

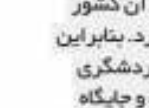
روسیه
۱۷/۹

اوکراین
۱/۳

اتریش
۲۰/۵

مجارستان
۴/۸

ترکیه
۳۵/۶

ایران
۱۰

لبنان
۳/۶

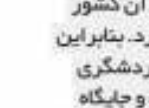
اردن
۲

قطر
۵/۲

عربستان سعودی
۱۵/۶

مصر
۱۴/۵

مالت
۱/۴

ایتالیا
۷۶/۳

فرانسه
۸۹/۲

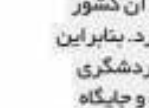
برزیل
۵۶/۳

آرژانتین
۲۲/۲

نمیبیا
۵/۴

آفریقای جنوبی
۹/۳

نمیبیا
۵/۴

نسبت درآمد گردشگری
به کل اقتصاد

سیاست‌های یک کشور در مقیاس ملی و جهانی بر عرضه و تقاضای گردشگری آن کشور تأثیر می‌گذارد. بنابراین توجه به گردشگری از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای در معادلات ملی و بین‌المللی برخوردار است.

ل از گردشگری
ودا ۸۰ درصد
صنعت مختص
ن شمالی است.
۵/۲ درصد به
رد که با توجه به
نا در منطقه سهم

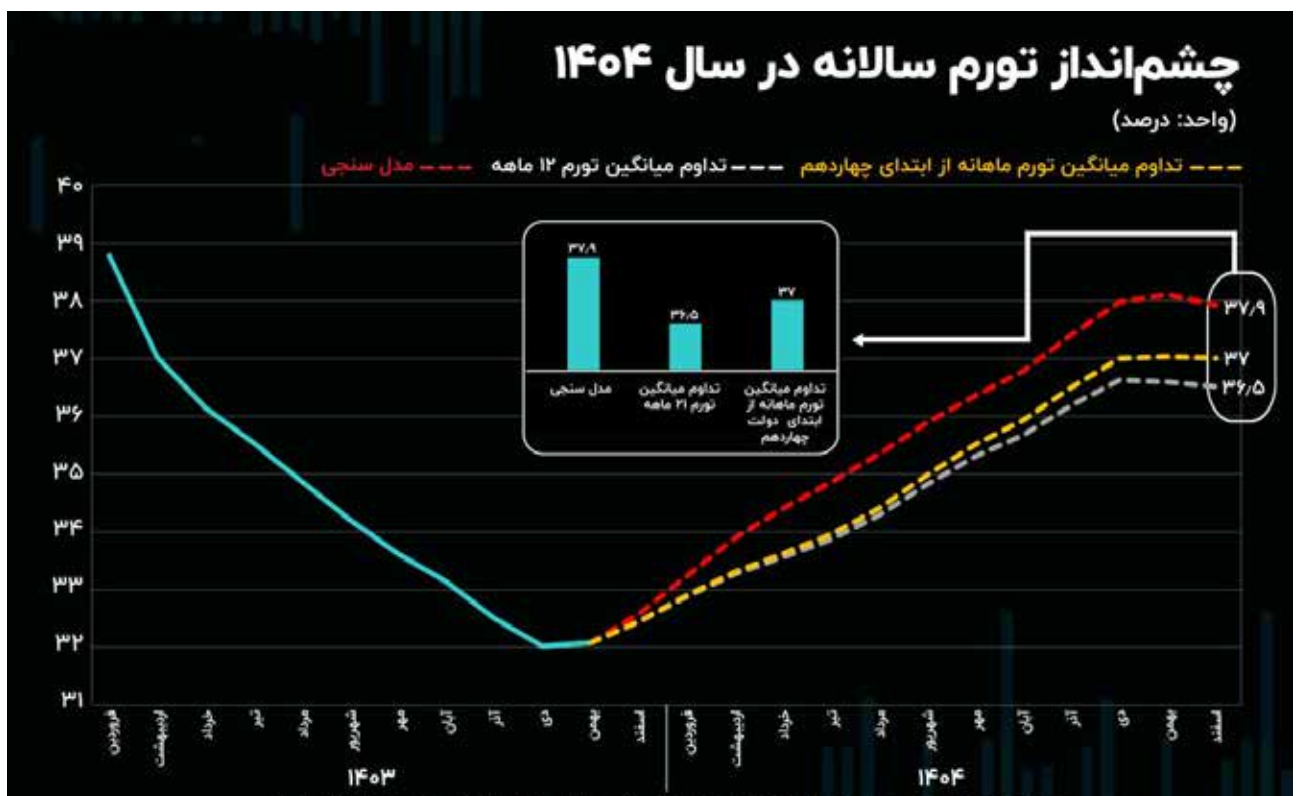

چشم انداز تورم در ۱۴۰۴

تورم یکی از متغیرهایی است که مناسبات میان تمام آحاد جامعه، علی الخصوص فعالان اقتصادی را تحت تاثیر قرار می دهد. با توجه به شرایط ویژه یک دهه اخیر ایران، پیش بینی تورم در سال پیش رو می تواند فعالان بازار را نسبت به آینده آگاه کند. این پیش بینی می تواند تا حد زیادی نااطمینانی را در نظر فعالان بازار کاهش داده و مناسبات آن ها را تغییر دهد. پیش بینی ها از تورم سالانه ۱۴۰۴ نشان می دهد تورم در سال آینده صعودی بوده و در خوش بینانه ترین حالت معادل ۳۶.۵ درصد خواهد بود.

بدترین حالت معادل ۳۷.۹ درصد خواهد بود. تورم نقطه به نقطه نیز در انتهای سال ۱۴۰۴ بین ۳۵.۴ تا ۳۶.۱ درصد پیش بینی می شود.

اگر ایران در مجموعه محاسباتی، تورم سالانه در سال ۱۴۰۴ را پیش بینی کرده است. البته این پیش بینی همانند تمام پیش بینی ها قطعی نیست و صرفاً ترسیم چشم اندازی احتمالی از آینده پیش رو، بر اساس اتفاقات گذشته است. پیش بینی های انجام شده نشان می دهد تورم سالانه و نقطه به نقطه در سال پیش رو افزایش خواهد یافت. بر این اساس تورم سالانه در سال پیش رو در بهترین حالت معادل ۳۶.۵ و در

تورم سالانه در سال پیش رو در بهترین حالت معادل ۳۶.۵ و در بدترین حالت معادل ۳۷.۹ درصد خواهد بود. تورم نقطه به نقطه نیز در انتهای سال ۱۴۰۴ بین ۳۵.۴ تا ۳۶.۱ درصد پیش بینی می شود.

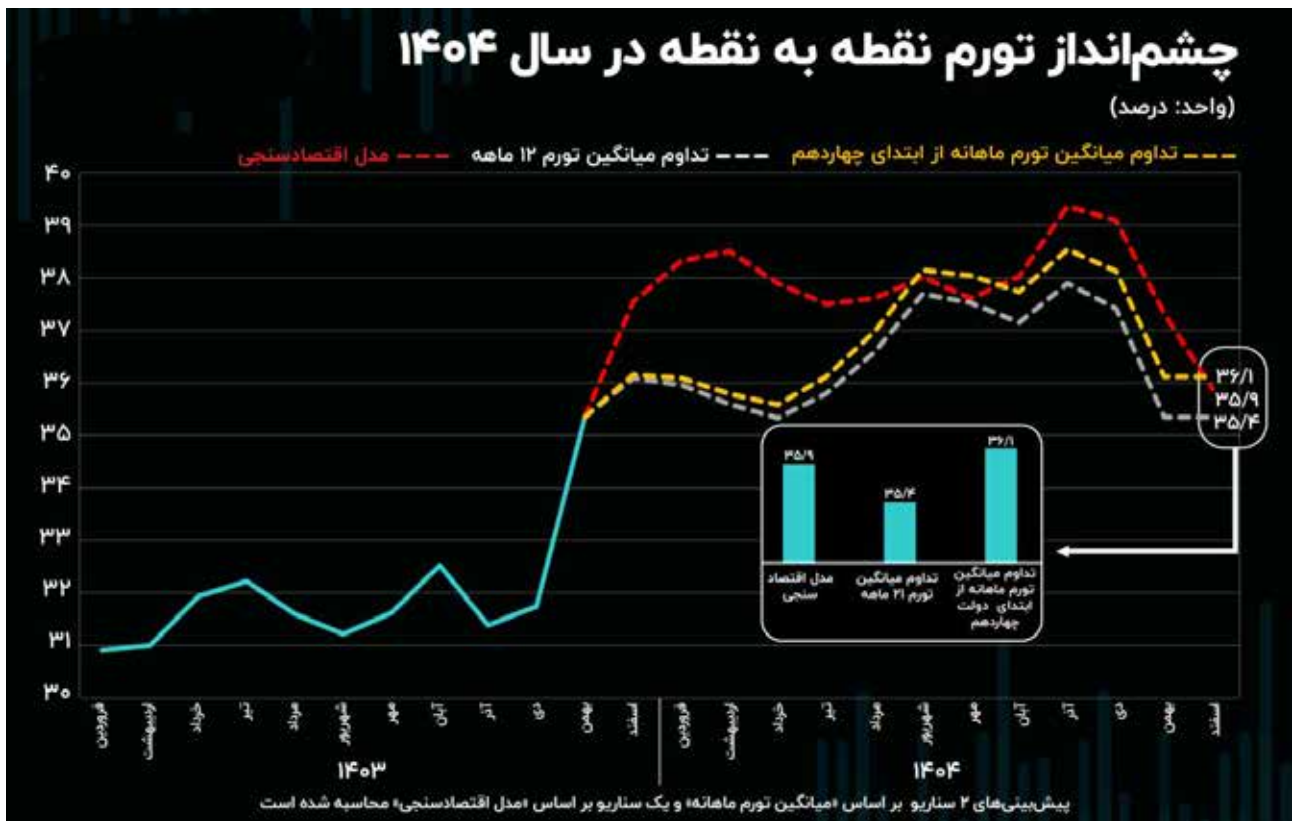
افق تورمی سال ۱۴۰۴ چند درصد خواهد بود؟

برای پیش بینی تورم در سال پیش رو، از سه روش استفاده شده که نتایجی نزدیک به یکدیگر داشته است. اولین روش بر اساس مدل های ساده اقتصادسنجی بوده است. این مدل پیچیدگی زیادی نداشته و صرفاً بر اساس رفتارهای گذشته نقدینگی و شاخص قیمت مصرف کننده وضعیت تورم را در سال پیش رو ترسیم کرده است. بر اساس محاسبات انجام شده پیش بینی می شود تورم سالانه در انتهای ۱۴۰۴ به سطح ۳۷.۹ درصد و تورم نقطه به نقطه به سطح ۳۵.۹ درصد برسد. دو روش محاسبه دیگر بر مبنای میانگین تورم در ماه های گذشته بوده است. بر اساس

این روش، میانگین تورم ماهانه تا اسفندماه سال ۱۴۰۴ تداوم پیدا کرده و بر این اساس تورم سالانه و نقطه به نقطه در انتهای سال آینده محاسبه شده است. یکی از این دو روش بر اساس میانگین تورم ماهانه از ابتدای دولت چهاردهم بوده است. محاسبات نشان می دهد اگر شاخص قیمت با این میانگین تا پایان سال ۱۴۰۴ رشد کند، تورم سالانه در انتهای سال آینده به ۳۷ درصد و تورم نقطه به نقطه به ۳۶.۱ درصد خواهد رسید. دومین روش بر اساس میانگین تورم ماهانه در ۱۲ ماه گذشته بوده است. محاسبات اکوایران از تداوم این تورم نشان می دهد تورم سالانه در پایان سال آتی به ۳۶.۵ درصد خواهد رسید. وضعیت تورم نقطه به نقطه نیز خوش بینانه تر از سایر روش ها بوده به طوری که در انتهای سال آتی تورم نقطه ای به ایستگاه ۳۵.۴ درصدی وارد خواهد شد.

شوکت تعیین کننده آینده تورم در ایران خواهند بود

در نهایت تمامی این روش ها می توان گفت وضعیت تورم در سال آینده صعودی خواهد بود. به طوری که پیش بینی می شود تورم سالانه در انتهای سال ۱۴۰۴ در خوشبینانه ترین حالت به سطح ۳۶.۵ درصد و در بدبینانه ترین حالت به سطح ۳۷.۹ درصد برسد. وضعیت تورم نقطه به نقطه نیز مشابه تورم سالانه یک روند صعودی را در سال آینده نشان می دهد. این تورم نیز در پایان سال آینده بازه های بین ۳۵.۴ درصد تا ۳۶.۱ درصد را لمس خواهد کرد. البته باید به این ارقام از دید پیش بینی آماری نگاه کرد. پیش بینی ای که بر اساس آمارهای گذشته بوده و از آینده تصمیمات سیاستگذار اقتصادی مطلع نیست. به نوعی این پیش بینی در شرایطی محقق خواهد شد که در آینده نااطمینانی و شوک ویژه ای به اقتصاد منتقل نشود. لذا می توان نتیجه گرفت در صورتی که اتفاقات مثبتی در اقتصاد ایران رخ دهد، تورم سال آینده کمتر از پیش بینی اکوایران رقم خواهد خورد و در صورتیکه شوک های اقتصادی بیش از این به اقتصاد ایران وارد شود، تورم سال آینده ارقامی به مراتب بیشتر از پیش بینی اکوایران را خواهد دید.

سفر و گردشگری که با حمایت‌های اجتماعی فناوری تغذیه می‌شود، به طور تصاعدي رشد کرده است و در سال ۲۰۲۲ بیش از ۷/۶ درصد از ناخالص جهانی را تشکیل می‌دهد.

فناوری و تحول در گردشگری

از عجایب هفت‌گانه جهان تا تورهای بزرگ تفریحی و به طور کل گردشگری در تاریخ بشریت یک سرگرمی برای عده‌ای خاص بوده است اما با پیشرفت فناوری و افزایش سرعت در حمل و نقل و گردش اطلاعات در قرن بیستم، مردم عادی هم توانستند به راحتی برای تفریح سفر کنند.

تحول در فناوری‌های مربوط به صنعت گردشگری

۱۸۲۵ تا ۲۰۲۳

بلایت هواپیما قبلاً از طریق آژانس مسافرتی با تماس تلفنی رزرو می‌شد، اما به لطف فناوری، مشتریان امروز می‌توانند با تلفن هوشمند خود اطلاعات بیشتر کسب کرده و با سرعت بیشتر برای سفر خود برنامه‌ریزی کنند و در لحظه تعطیلات خود را برنامه‌ریزی کنند.

گردشگری مدرن شروع به کار کرد

همان‌طور که استانداردهای زندگی و اوقات فراغت افزایش یافت، باعث رشد گردشگری جهانی هم شد در کنار آن فناوری‌های اطلاعات، رزرو و خرید را آسان‌تر از همیشه کرد.

میانگین ساعت کاری سالانه، ایالات متحده

سرانه تولید ناخالص داخلی، ایالات متحده

کل مسافران خطوط هوایی، ایالات متحده

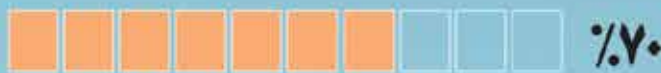

ماجراجویی خود را انتخاب کنید

فناوری، اوقات فراغت بیشتر و افزایش درآمدها در کنار هم باعث رشد تاریخی سفر و گردشگری جهانی شد، اما امروزه این تغییرات برای نسل‌ها چگونه است؟

از هر پنج آمریکایی یک نفر به تئیس‌ری تعلق دارد و برای تجربه سفر متفاوتی نسبت به والدین و پدر بزرگ و مادر بزرگ خود تلاش می‌کند.

۷۰ درصد از نسل‌ری یا زنده تجربیات شخصی آنلاین اعتقاد دارند

ورود خدمات آنلاین متجر به کسب اطلاعات بیشتر، انتخاب‌های بهتر، با میلیون‌ها شب اقامت بیشتر در هر سال شفافیت بیشتر و کاهش قیمت‌ها برای مصرف‌کنندگان شده است.

شب‌های اتاق اضافی، ایالات متحده (میلیون)

پس‌انداز در هر شب اتاق، ایالات متحده (دلار)

آژانس‌های مسافرتی آنلاین به لطف فناوری شفافیت و انتخاب آسان را در کنار اعتماد و راحتی ارائه می‌دهند. این عوامل با هم کار می‌کنند تا رشد اقتصادی را افزایش داده و قیمت‌ها را برای مصرف‌کنندگان پایین بیاورند.

تحول صنعت گردشگری با هوش مصنوعی؛ از شخصی سازی تجربه سفر تا ارتقای خدمات

هوش مصنوعی با ارائه راه حل های نوآورانه، تحول بزرگی در صنعت گردشگری به وجود آورده است. از شخصی سازی تجربه سفر گرفته تا خودکارسازی وظایف روتین و بهینه سازی مدیریت در بخش های مختلف، این فناوری زمینه ساز بهره وری بیشتر و ارتقای خدمات گردشگری شده است. در این گزارش به بررسی کاربردها و اثرات هوش مصنوعی در حوزه های مرتبط با گردشگری می پردازیم.

مسافران مدرن را برآورده سازند. در حوزه های مرتبط با گردشگری، می توان شرکت هایی را یافت که از نقاط داده مختلف، مانند آدرس IP، سابقه جستجو یا وضعیت پروازهای مکرر، برای ارائه پیشنهادهای سفارشی استفاده می کنند. مطالعات نشان داده اند که ۴۵ درصد از مدیران صنعت هواپیمایی در حال برنامه ریزی برای اجرای استراتژی های شخصی سازی مبتنی بر داده هستند.

این روند شخصی سازی مبتنی بر هوش مصنوعی به استراتژی های قیمت گذاری و فروش نیز گسترش یافته است. خطوط هوایی و هتل ها از الگوریتم های پیشرفته یادگیری ماشینی در سیستم های مدیریت درآمد خود بهره می برند و اولین گام ها را به سوی دنیایی برمی دارند که بتوان با استفاده از داده های مسافران، قیمت گذاری پویا را به طور لحظه ای اجرا کرد. برای خطوط هوایی، شخصی سازی مبتنی بر داده ها به بهینه سازی فروش محصولات جانبی سودآور به گروه های مشتریان متنوع کمک می کند.

پافزایش کارایی با خودکارسازی وظایف

یکی دیگر از محرک های کلیدی هوش مصنوعی در سفر، تمایل به افزایش بهره وری از طریق خودکارسازی وظایف روتین است. بر اساس یک مطالعه توسط مک کینزی، صنعت سفر جهانی سالانه بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار از طریق استفاده از هوش مصنوعی در بهره وری به دست می آورد. این پژوهش توضیح می دهد که چرا ربات های چت، یکی از اولین و رایج ترین نمونه های فناوری هوش مصنوعی در صنعت، برای ساده سازی وظایف خدمات مشتری مورد استفاده قرار می گیرند.

در حالی که ربات های چت ممکن است آشناترین چهره بهره وری مبتنی بر هوش مصنوعی باشند، یادگیری ماشینی نیز در پشت صحنه اجرا می شود و منجر به بهبودهایی می گردد که بیش از آنچه قابل مشاهده است، تأثیرگذار هستند. دستگاه های اینترنت اشیا در ماشین آلات هواپیما یا سالن های فرودگاه حجم عظیمی از داده ها را تولید می کنند و سازمان ها از تجزیه و تحلیل های پیش بینی کننده برای بهینه سازی همه چیز، از زمان انتظار امنیتی گرفته تا وظایف تعمیر و نگهداری، استفاده می کنند.

بی تردید، هوش مصنوعی و یادگیری عمیق در ایجاد راه حل های نوآورانه، تأثیر قابل توجهی بر وضعیت و آینده صنعت گردشگری داشته و خواهند داشت. توسعه دهندگان هوش مصنوعی قابل کاربرد در این صنعت معتقدند که این فناوری کلید ارائه سفرهایی باکیفیت و شخصی سازی شده است. در حالی که رشد هوش مصنوعی در سفر به عوامل متعددی وابسته است، یکی از مهم ترین محرک ها تغییر در انتظارات مشتریان است. تحلیل های ارائه شده توسط بازیگران بزرگ فناوری، نظیر گوگل، آمازون و فیس بوک، نشان داده اند که مسافران اکنون به طور فزاینده ای خواستار تجربه های راحت و شخصی هستند. صنعت گردشگری با صنایع مختلفی در ارتباط است و کاربرد هوش مصنوعی در این بخش ها تأثیر مستقیمی بر آن دارد.

امروزه تعداد بیشتری از مصرف کنندگان به احتمال زیاد از برندهایی خرید می کنند که پیشنهادهای مرتبط و شخصی شده را ارائه می دهند. شرکت های مسافرتی به طور فزاینده ای از داده های بزرگ و یادگیری ماشینی استفاده می کنند تا خواسته های

پهوش مصنوعی در فرودگاه‌ها با هدف بهبود مدیریت امنیت و تسهیل فرآیندها، مورد استفاده قرار گرفته است. خدماتی مانند تشخیص چهره، تحلیل داده‌های مسافران و نظارت بر فعالیت‌های زمینی، نمونه‌هایی از کاربردهای این فناوری هستند.

هوش مصنوعی در هتل‌ها

تجربه مهمانان برای هتل‌ها بسیار مهم است. هوش مصنوعی خدمات هوشمند و شخصی‌سازی شده‌ای ارائه می‌دهد، مانند دربان‌های مجازی، نظیر ربات‌های چت، که به نیازهای مهمانان در تمام مراحل اقامت پاسخ می‌دهند.

دستیاران داخل اتاق

با توجه به محبوبیت روزافزون دستیارهای صوتی خانگی، بسیاری از هتل‌های زنجیره‌ای از دستیارهای صوتی داخل اتاق بهره می‌برند. این دستیارها امکان انجام امور مختلف را برای مهمانان فراهم می‌کنند، از سفارش سرویس اتاق و نظافت گرفته تا رزرو خدمات اسپا یا رستوران‌های داخلی. یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های این فناوری، دستیار صوتی «الکسای آمازون» است که برای مهمان‌نوازی طراحی شده و در املاک ماریوت بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نمونه‌هایی از کاربرد هوش مصنوعی در صنعت سفر

هوش مصنوعی به‌طور گسترده‌ای در تمامی بخش‌های صنعت سفر، از برنامه‌های مصرف‌کننده گرفته تا سیستم‌ها و عملیات پشتیبانی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. نمونه‌های بارز کاربردهای آن عبارت‌اند از:

۱. مدیریت درآمد خطوط هوایی: خطوط هوایی از مدل‌های پیچیده ریاضی برای پیش‌بینی تقاضا و قیمت استفاده می‌کنند و الگوریتم‌های یادگیری ماشینی، تجزیه و تحلیل داده‌ها را در مدل‌های قیمت‌گذاری آنها بهبود می‌بخشند.

۲. پتعمیر و نگهداری پیش‌بینی: الگوریتم‌های یادگیری ماشینی، با تجزیه و تحلیل داده‌های تاریخی و حسگرها، مشکلات مکانیکی را پیش از وقوع شناسایی کرده و از تأخیرهای هزینه‌بر جلوگیری می‌کنند.

۳. بهینه‌سازی سوخت: خطوط هوایی با استفاده از هوش مصنوعی مسیرهای پروازی بهینه‌ای ایجاد می‌کنند که منجر به صرفه‌جویی در هزینه‌های سوخت و کاهش تأثیرات زیست‌محیطی می‌شود.

۴. دستیارهای مجازی: ربات‌های چت و عوامل مجازی مبتنی بر هوش مصنوعی، به مسافران برای رزرو، دریافت اطلاعات و خدمه کابین برای انجام وظایف کمک می‌کنند.

هوش مصنوعی در فرودگاه‌ها

راهکارهای توسعه گردشگری

توسعه گردشگری مردم‌محور به جای گردشگری دولت‌محور و خروج دولت از تصدی‌گری در این صنعت، از جمله مهم‌ترین راهکارهای مؤثر در توسعه گردشگری است. یکی از موانع اصلی در مسیر توسعه این صنعت در ایران، مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر اقتصادی، سیاست قیمت‌گذاری دستوری است. این سیاست، به‌ویژه در زمینه بلیت‌های حمل‌ونقل عمومی نظیر قطار، اتوبوس و هواپیما، با هدف کنترل هزینه‌های سفر برای مسافران اعمال می‌شود. اما دخالت مستقیم دولت در تعیین قیمت‌ها موجب بروز چالش‌هایی نظیر کاهش کیفیت خدمات، کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری، ایجاد بازار سیاه، کاهش رقابت، کاهش جذابیت مقاصد گردشگری، کاهش درآمدهای ارزی، افزایش بیکاری و رکود اقتصادی شده است.

آزادسازی قیمت‌ها و نظارت هوشمند

آزادسازی تدریجی قیمت‌ها با نظارت هوشمند و ایجاد رقابت سالم میان شرکت‌ها، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری و نوآوری در این صنعت ایجاد خواهد کرد. همچنین ارائه حمایت‌های مالی و اعتباری به شرکت‌های حمل‌ونقل و کاهش برخی هزینه‌ها می‌تواند زمینه‌ای برای رونق گردشگری فراهم سازد.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها

یکی از راهکارهای دیگر توسعه گردشگری، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اساسی نظیر ساخت فرودگاه‌ها، بنادر، راه‌ها، هتل‌ها و مراکز تفریحی مدرن است که می‌تواند جذابیت مقاصد گردشگری کشور را افزایش دهد. بهبود کیفیت خدمات زیربنایی نظیر تأمین برق، آب و ارتباطات در مناطق گردشگری نیز تأثیر بسزایی در بهبود وضعیت موجود خواهد داشت.

ترویج گردشگری داخلی و تسهیلات سفر

با توجه به ظرفیت‌های بالای گردشگری داخلی، ارائه بسته‌های تشویقی، تسهیلات سفر و کمپین‌های تبلیغاتی جذاب، از راهکارهای مؤثر برای رشد این حوزه محسوب می‌شود. در کنار این موارد، توسعه گردشگری سلامت و گردشگری فرهنگی و همچنین تسهیل در صدور روادید برای گردشگران خارجی می‌تواند به جذب بیشتر گردشگران کمک کند.

بهبود خدمات و امکانات گردشگری

بهبود و ارتقای کیفیت خدمات گردشگری از جمله احداث رستوران‌ها، مکان‌های پذیرایی، اجاره سوئیت‌ها و ویلاها، آموزش نیروی انسانی متخصص در زمینه‌های مختلف گردشگری، توسعه ساختار حمل‌ونقل و ایجاد فرصت‌های کسب‌وکار محلی در مناطق هدف از دیگر اقدامات لازم برای توسعه گردشگری است. توجه به برندینگ مناطق گردشگری و تولید و انتشار محتواهای خلاقانه نیز در افزایش تقاضا و رونق این صنعت نقش مهمی ایفا می‌کند.

توجه به پارادایم‌های نوین گردشگری

گردشگری خلاق و مسئولانه، دو پارادایم نوین در این صنعت هستند که می‌توانند با همکاری بخش خصوصی و دولتی در راستای استفاده از ظرفیت‌های محیط‌زیست و ارتقای استانداردهای پایدار اجرا شوند. به‌عنوان مثال، کاهش پلاستیک‌های یک‌بار مصرف، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و ایجاد زیرساخت‌های سبز از اقدامات قابل توجه در این زمینه هستند. همچنین بهره‌گیری از فناوری‌های هوش مصنوعی و تحول دیجیتال، ابزارهای مؤثری در توسعه این صنعت به شمار می‌روند.

روند سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران

سرمایه‌گذاری، به‌عنوان یکی از ارکان اساسی رشد اقتصادی و توسعه پایدار، نقشی بی‌بدیل در تقویت زیرساخت‌ها، افزایش بهره‌وری و ایجاد اشتغال دارد. با این حال، اقتصاد ایران از ابتدای دهه ۹۰ با روند نزولی سرمایه‌گذاری، هم در بخش دولتی و هم خصوصی، روبه‌رو بوده است؛ به‌گونه‌ای که عملاً در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری انجام‌شده در بهترین حالت در سطح استهلاک سرمایه بوده است. کاهش سهم دولت در سرمایه‌گذاری زیرساختی، ناشی از محدودیت منابع نفتی و رشد هزینه‌های جاری و در مقابل، افزایش فشار بر بخش خصوصی بدون حمایت کافی، از جمله چالش‌های اصلی این روند است. از سوی دیگر، عواملی نظیر تحریم‌های اقتصادی، نوسانات شدید نرخ ارز و پیچیدگی‌های نهادی، محیطی پرریسک برای سرمایه‌گذاری ایجاد کرده‌اند که انگیزه‌های بخش خصوصی را به‌شدت کاهش داده است. این شرایط نه‌تنها به کاهش توسعه زیرساخت‌ها و رکود تولید منجر شده، بلکه ظرفیت اقتصاد برای ایجاد رشد پایدار را نیز محدود کرده است. برای خروج از این بحران، رفع نااطمینانی‌های اقتصادی، بهبود سیاست‌های کلان و کاهش موانع نهادی ضروری است. علاوه‌بر این، رفع تحریم‌های اقتصادی می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را بازگردانده و مسیر توسعه اقتصادی را هموار سازد. در غیر این صورت، رکود پایدار و کاهش انباره سرمایه، آینده اقتصاد ایران را با چالش‌های جدی مواجه خواهد کرد.

سرمایه‌گذاری؛ کلید طلایی رشد اقتصادی و توسعه پایدار

منجر به توسعه زیرساخت‌های کلیدی، از جمله حمل‌ونقل، انرژی و فناوری می‌شود. این زیرساخت‌ها، با کاهش هزینه‌های عملیاتی و افزایش کارایی، محیطی مناسب برای رشد فعالیت‌های اقتصادی ایجاد می‌کنند. در سطح غیرمستقیم، سرمایه‌گذاری از طریق تحریک تقاضای کل و ایجاد زنجیره ارزش افزوده، اثرات چندگانه‌ای بر اقتصاد دارد. افزایش اشتغال، تقویت تقاضای مصرفی و ایجاد چرخه‌های تولیدی جدید، نمونه‌ای از این اثرات هستند.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های سرمایه‌گذاری، تاثیر آن بر بهره‌وری عوامل تولید است. با افزایش سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و بهبود فرآیندهای تولیدی، بهره‌وری نیروی کار و سرمایه افزایش یافته و زمینه برای رقابت‌پذیری در بازارهای داخلی و بین‌المللی فراهم می‌شود. علاوه‌بر این، سرمایه‌گذاری می‌تواند به انتقال دانش و فناوری از کشورهای پیشرفته به اقتصادهای در حال توسعه کمک کند و از این طریق، شکاف‌های فناورانه را کاهش دهد.

به‌طور کلی سرمایه‌گذاری یکی از ارکان حیاتی در رشد اقتصادی و توسعه پایدار است. کشورهاییهی که سیاست‌های موثری برای جذب سرمایه‌گذاری اتخاذ کرده‌اند، موفق به ارتقای زیرساخت‌های خود، افزایش بهره‌وری و کاهش فقر شده‌اند. بنابراین تدوین استراتژی‌های جامع برای تسهیل سرمایه‌گذاری، به‌ویژه در حوزه‌هایی که پتانسیل بالایی برای رشد دارند، نه‌تنها یک ضرورت اقتصادی بلکه یک الزام است. این امر می‌تواند به ایجاد اقتصادی پایدار، کارآمد و رقابتی کمک کرده و مسیر توسعه را برای آینده‌ای بهتر هموار کند.

در چارچوب نظریه‌های رشد اقتصادی و توسعه پایدار، سرمایه‌گذاری یکی از اساسی‌ترین مولفه‌هاست که نقش کلیدی آن در تحول ساختارهای اقتصادی و افزایش رفاه اجتماعی بارها مورد تایید قرار گرفته است. سرمایه‌گذاری، به‌طور ساده، به تخصیص منابع مالی به پروژه‌ها، زیرساخت‌ها و فعالیت‌های مولد اطلاق می‌شود که هدف آن افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بهبود بهره‌وری و ارتقای سطح فناوری است. این فرآیند، با گسترش ظرفیت‌های تولیدی و بهبود بهره‌وری، موتور محرک اقتصادهای مدرن به‌شمار می‌رود.

در یک تقسیم‌بندی کلی سرمایه‌گذاری به دو شکل مستقیم و غیرمستقیم، تاثیر قابل‌توجهی بر رشد اقتصادی دارد. در سطح مستقیم، افزایش سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاری دولتی یا خصوصی؟

همانگونه که اشاره شد سرمایه‌گذاری، به‌عنوان یکی از ارکان اصلی رشد اقتصادی، نقشی بنیادین در توسعه زیرساخت‌ها، افزایش بهره‌وری و تقویت تولید ایفا می‌کند. این مفهوم در دو بعد کلیدی دولتی و خصوصی بررسی می‌شود که هر کدام ویژگی‌ها و اثرات متفاوتی بر پویایی اقتصادی دارند. درک دقیق نقش و تعامل این دو نوع سرمایه‌گذاری، ضرورتی اساسی برای تدوین سیاست‌های توسعه‌ای محسوب می‌شود.

سرمایه‌گذاری دولتی، عموماً بر حوزه‌هایی متمرکز است که بخش خصوصی به‌دلایل ریسک بالا یا بازدهی کم، تمایل کمتری به فعالیت در آنها دارد. این نوع سرمایه‌گذاری، با تمرکز بر توسعه زیرساخت‌های اساسی مانند حمل‌ونقل، انرژی، بهداشت و آموزش، پایه‌گذار رشد اقتصادی است.

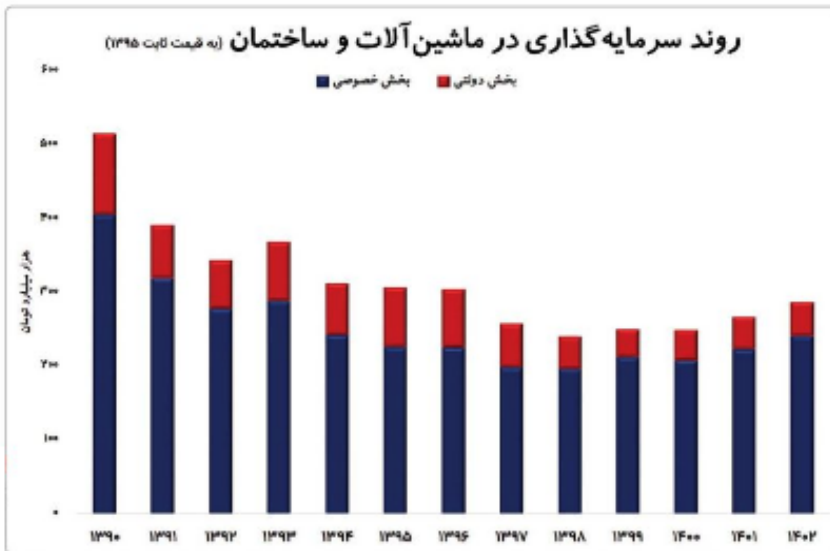
– زیرساخت‌های عمومی: سرمایه‌گذاری دولتی با ایجاد زیرساخت‌های ضروری، مانند شبکه‌های حمل‌ونقل و انرژی، هزینه‌های عملیاتی را کاهش داده و زمینه را برای گسترش فعالیت‌های اقتصادی فراهم می‌کند.

– کاهش نابرابری منطقه‌ای: دولت‌ها از طریق سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته، توزیع عادلانه‌تر منابع و فرصت‌ها را ممکن می‌سازند.

– تقویت بخش خصوصی: سرمایه‌گذاری دولتی، با کاهش ریسک‌های زیرساختی و فراهم‌سازی بستر مناسب، انگیزه‌های سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی را تقویت می‌کند.

در نقطه مقابل، سرمایه‌گذاری خصوصی، به تخصیص منابع توسط بنگاه‌ها و کارآفرینان به پروژه‌های مولد اشاره دارد. این نوع سرمایه‌گذاری، موتور محرک تولید و اشتغال است و نقش مهمی در تقویت رقابت‌پذیری اقتصادی دارد.

– افزایش بهره‌وری: سرمایه‌گذاری خصوصی با ورود فناوری‌های نوین و ارتقای فرآیندهای تولیدی، بهره‌وری عوامل تولید را افزایش می‌دهد. – ایجاد اشتغال: این نوع سرمایه‌گذاری،

سهم عمده‌ای در اشتغالزایی دارد و به کاهش نرخ بیکاری کمک می‌کند. – رقابت‌پذیری اقتصادی: سرمایه‌گذاری خصوصی، با بهبود کیفیت کالاها و خدمات، توان رقابتی اقتصاد را در بازارهای داخلی و خارجی افزایش می‌دهد. سرمایه‌گذاری خصوصی و دولتی نه تنها مکمل یکدیگر هستند، بلکه می‌توانند اثرات هم‌افزایی نیز داشته باشند. سرمایه‌گذاری دولتی با فراهم کردن زیرساخت‌ها، محیطی امن و مناسب برای فعالیت‌های بخش خصوصی ایجاد می‌کند. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری خصوصی با تقویت تولید، درآمدزایی و ایجاد اشتغال، منابع مالی بیشتری برای دولت فراهم می‌کند که می‌تواند در توسعه بیشتر زیرساخت‌ها به کار گرفته شود.

زنگ خطر اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری در مرز استهلاک!

با وجود اهمیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد، بررسی داده‌های سرمایه‌گذاری در ایران نشان می‌دهد که هر دو بخش دولتی و خصوصی از ابتدای دهه ۹۰ با روند کاهشی مواجه بوده‌اند که این موضوع می‌تواند پیامدهای منفی جدی بر رشد اقتصادی کشور داشته باشد؛ کما اینکه میانگین رشد اقتصادی در این مدت عملاً صفر بوده است. عوامل کلان اقتصادی و سیاسی، از جمله تحریم‌های اقتصادی، نوسانات شدید نرخ ارز و کاهش درآمدهای نفتی، تأثیر بسزایی در کاهش سرمایه‌گذاری کل داشته‌اند. در شرایطی که اقتصاد کشور نیازمند افزایش سرمایه‌گذاری برای تقویت رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال است، این روند کاهشی زنگ خطری جدی برای توسعه بلندمدت اقتصادی به‌شمار می‌رود. براساس آمارهای بانک مرکزی، میانگین تشکیل سرمایه‌گذاری ناخالص (سرمایه‌گذاری ناخالص) به قیمت ثابت در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۰ بیش از ۴۳ درصد کاهش یافته است. حتی این کاهش در سال‌های گذشته شدیدتر بوده و به‌عنوان مثال در میزان سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۰ کاهش بیش از ۴۷ درصدی را نشان می‌دهد. این آمار و ارقام به‌خوبی شرایط بحرانی سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران را به تصویر می‌کشد. نکته نگران‌کننده این است که در سال‌های گذشته میزان سرمایه‌گذاری انجام‌شده در اقتصاد در بهترین حالت تنها به اندازه استهلاک بوده و عملاً سطح انبار سرمایه در اقتصاد ایران ثابت باقی مانده است که این موضوع یک فاجعه اقتصادی برای کشور در حال توسعه محسوب می‌شود؛ به بیان دیگر، ایران تنها عنوان «در حال توسعه» را یدک می‌کشد و عملاً مهم‌ترین رکن توسعه اقتصادی را ندارد. براساس آمارهای بانک مرکزی، میانگین رشد موجودی سرمایه خالص اقتصاد ایران از سال ۱۳۹۷ حدود صفر بوده و حتی در سال ۱۴۰۰، موجودی سرمایه اقتصاد کاهش یافته است. این در حالی است که نیمه ابتدایی دهه ۹۰، میانگین رشد موجودی سرمایه اقتصاد حدود ۳ درصد بوده است.

بخش خصوصی تحت فشار و دولت کم‌رَمق

در حالی اقتصاد ایران با کمبود سرمایه‌گذاری روبه‌رو است که بررسی آمارها نشان می‌دهد ترکیب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی نیز نگران‌کننده است و به‌طور مشخص دولت نقش کم‌رنگی در سرمایه‌گذاری دارد و بار اصلی بر دوش بخش خصوصی است. این در حالی است که سرمایه‌گذاری دولتی، نقش کلیدی در ایجاد زیرساخت‌های اقتصادی دارد و بستر لازم را برای فعالیت بخش خصوصی فراهم می‌کند. آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد که سهم بخش دولتی از سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات و ساختمان از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ به‌طور میانگین تنها ۲۰ درصد بوده که این رقم حتی در سال گذشته به حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است.

کاهش درآمدهای نفتی که بخش قابل توجهی از بودجه دولت را تشکیل می‌دهد، از دلایل اصلی افت سرمایه‌گذاری دولتی است. علاوه بر این، رشد هزینه‌های جاری دولت، به‌ویژه در شرایط تورمی، منابع محدودی را برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیربنایی باقی گذاشته است. این موضوع نه تنها به تاخیر در اجرای پروژه‌های مهم اقتصادی منجر شده، بلکه توانایی دولت برای تقویت سایر بخش‌های اقتصادی، به‌ویژه بخش خصوصی را نیز کاهش داده است. مطابق با مبانی نظری توسعه، کاهش سرمایه‌گذاری دولتی به تضعیف زیرساخت‌های اساسی و در نتیجه، کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری خصوصی منجر می‌شود. در صورتی که دولت نتواند منابع لازم را برای توسعه زیربناها فراهم کند، اقتصاد کشور با افت پایدار در رشد مواجه خواهد شد.

نکته نگران‌کننده این است که سرمایه‌گذاری خصوصی نیز به‌عنوان یکی از محرک‌های اصلی تولید و اشتغال، طی دوره بررسی شده روند کاهشی داشته است. براساس آمارهای منتشر شده، میانگین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ماشین‌آلات و ساختمان به قیمت ثابت از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ به‌طور

میانگین کاهش حدود ۴ درصدی را تجربه کرده است. این کاهش ناشی از مجموعه‌ای از عوامل ساختاری و کلان اقتصادی است. از یک سو تحریم‌های اقتصادی، بی‌ثباتی نرخ ارز و افزایش تورم موجب افزایش ریسک سرمایه‌گذاری و کاهش انگیزه فعالان اقتصادی شده است و از سوی دیگر، عدم توسعه کافی زیرساخت‌های فیزیکی و قانونی توسط دولت، هزینه‌های سرمایه‌گذاری خصوصی را افزایش داده و سودآوری آن را کاهش داده است. پیچیدگی بوروکراسی، عدم دسترسی آسان به منابع مالی و اعتباری و ضعف در اجرای قوانین حمایتی از جمله موانع نهادی دیگری است که فضای سرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی تضعیف کرده‌اند.

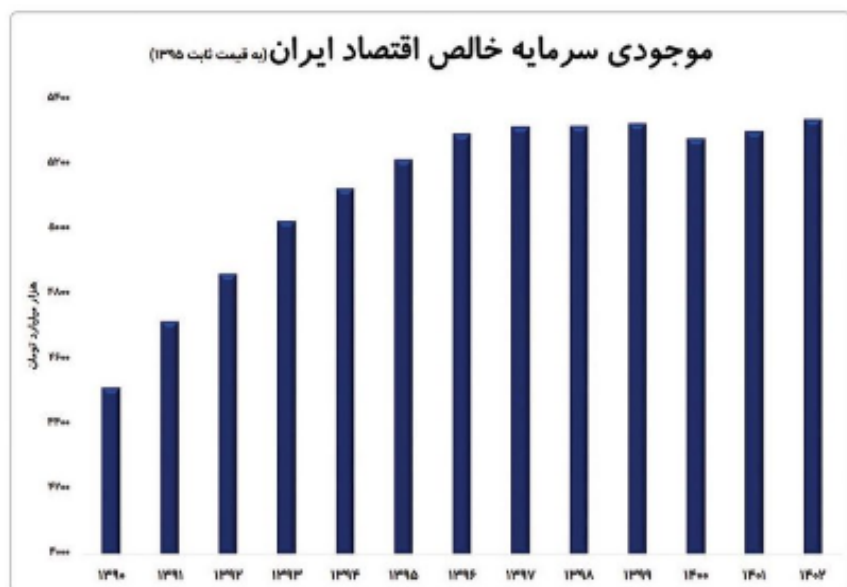
احیای سرمایه‌گذاری؛ تنها راه نجات اقتصاد ایران

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر با کاهش قابل توجه سرمایه‌گذاری روبه‌رو بوده که این روند نزولی، هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی، پیامدهای جدی بر توسعه زیرساخت‌ها، تولید و اشتغال داشته است. نقش کم‌رنگ دولت در سرمایه‌گذاری، به‌ویژه در حوزه زیرساخت‌ها و فشار بیش از حد بر دوش بخش خصوصی، توان اقتصاد کشور را برای دستیابی به توسعه پایدار محدود کرده است.

کاهش سهم دولت از سرمایه‌گذاری، ناشی از محدودیت‌های بودجه‌ای، کاهش درآمدهای نفتی و رشد هزینه‌های جاری، نه تنها به تاخیر در اجرای پروژه‌های زیربنایی منجر شده، بلکه انگیزه سرمایه‌گذاری خصوصی را نیز تضعیف کرده است. از سوی دیگر، بخش خصوصی به دلیل تحریم‌های اقتصادی، بی‌ثباتی نرخ ارز، افزایش تورم و پیچیدگی‌های بوروکراسی، با موانع متعددی مواجه بوده که سودآوری و انگیزه‌های آن را کاهش داده است.

در شرایط کنونی، دستیابی به رشد اقتصادی و توسعه پایدار نیازمند تغییرات اساسی در فضای اقتصادی و سیاسی است. کاهش ناطمینانی‌های اقتصادی از طریق اصلاح سیاست‌های کلان، رفع موانع نهادی، بهبود بوروکراسی و تقویت زیرساخت‌های فیزیکی و قانونی، گام‌هایی حیاتی برای احیای سرمایه‌گذاری هستند. همچنین رفع تحریم‌های اقتصادی می‌تواند زمینه‌ساز افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و بازگشت اقتصاد به مسیر رشد و توسعه شود.

اگر این اقدامات به‌موقع صورت نگیرد، اقتصاد ایران با خطر رکود پایدار و افت بیشتر سطح سرمایه‌گذاری مواجه خواهد شد؛ وضعیتی که توسعه اقتصادی کشور را برای دهه‌های آینده به تعویق می‌اندازد. /جهان صنعت

۱۰ ترند کسب و کار در سال ۲۰۲۵ و پیش‌بینی‌هایی برای ۱۵ صنعت، آینده‌ای متفاوت

در مقاله‌ای از The Economist Intelligence Unit، به تحلیل روندهای کلیدی تجارت و پیش‌بینی‌های ۱۵ صنعت مختلف تا سال ۲۰۲۵ پرداخته شده است. این گزارش نشان‌دهنده تغییرات عمده در اقتصاد جهانی، سرمایه‌گذاری‌های فناوری، تحولات زیست‌محیطی و تغییرات دموگرافیکی است که آینده تجارت و صنایع را شکل خواهند داد. در ادامه به بررسی این مقاله می‌پردازیم.

در حالی که انرژی‌های تجدیدپذیر سهم بیشتری از بازار را تصاحب می‌کنند، سوخت‌های فسیلی همچنان بیش از ۸۰ درصد از نیازهای انرژی را تامین خواهند کرد. دولت‌ها سیاست‌های گسترده‌ای برای کاهش انتشار کربن اجرا می‌کنند، اما این تحول زمان‌بر است.

۵- افزایش فروش خودروهای برقی

فروش خودروهای برقی با رشد ۲۵ درصدی به نقطه امید برای خودروسازان تبدیل می‌شود. با وجود این، نگرانی از مسافت قابل پیمایش و زیرساخت‌های ناکافی همچنان بر انتخاب مشتریان سایه انداخته و برخی را به سمت مدل‌های هیبریدی سوق می‌دهد.

۶- تلاش خطوط هوایی برای کاهش کربن

شرکت‌های هوایی برای کاهش انتشار کربن متعهد می‌شوند و هواپیماهای جدید خریداری می‌کنند. با افزایش تعداد گردشگران بین‌المللی به ۱/۶ میلیارد نفر،

بخش اول مقاله اکنون می‌ست، نمایی جامع از چشم‌انداز جهانی اقتصاد و تجارت تا سال ۲۰۲۵ ارائه می‌دهد. در حالی که فناوری و سیاست‌های سبز، موتورهای محرک اصلی تغییرات هستند، چالش‌هایی نظیر تغییرات جمعیتی، نوسانات بازار مسکن و نگرانی‌های زیست‌محیطی، تعیین‌کننده چگونگی شکل‌گیری این روندها خواهند بود. سرمایه‌گذاران، سیاست‌گذاران و کسب و کارها باید با دقت این تغییرات را دنبال کنند تا بتوانند به فرصت‌ها پاسخ مناسب دهند و با تهدیدها مقابله کنند.

۱- کاهش تورم و کاهش نرخ بهره

کاهش نرخ تورم جهانی، بانک‌های مرکزی از جمله فدرال رزرو آمریکا را به کاهش بیشتر نرخ بهره ترغیب خواهد کرد. این امر نه تنها موجب تسهیل شرایط مالی می‌شود، بلکه مصرف‌کنندگان را به خرید و افزایش تقاضا در بازار تشویق می‌کند.

۲- رشد چشمگیر در سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی

هزینه‌های فناوری اطلاعات به ۳/۶ تریلیون دلار خواهد رسید. نزدیک به ۳۰ درصد از شرکت‌های بزرگ آمریکایی بیش از ۱۰ میلیون دلار در حوزه هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری می‌کنند؛ این رقم نسبت به سال ۲۰۲۴ (۱۶ درصد) افزایش قابل توجهی داشته است.

۳- چالش‌های دموگرافیکی و سلامت

با افزایش جمعیت سالمندان (۱۲ درصد از کل جمعیت بالای ۶۵ سال)، نیاز به خدمات بهداشتی بیشتر احساس می‌شود. با این حال، تنها ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی صرف این حوزه می‌شود که همچنان ناکافی به نظر می‌رسد.

۴- پیشبرد سیاست‌های سبز و رشد انرژی‌های تجدیدپذیر

سهم گردشگری از انتشار گازهای گلخانه‌ای بین پنج تا هشت درصد تخمین زده می‌شود.

۷- بحران در بازار مسکن

بازار مسکن در بسیاری از نقاط جهان همچنان متلاطم است. با موعد سررسید ۲/۱ تریلیون دلار وام‌های مسکن، سیاست‌گذاران با افزایش قیمت هادست و پنجه نرم می‌کنند؛ البته بازار چین روند نزولی نشان می‌دهد.

۸- افزایش قیمت فلزات به دلیل

سیاست‌های سبز

سیاست‌های زیست‌محیطی باعث رشد ۷/۵ درصدی قیمت فلزات در سطح جهان می‌شود. نیاز روزافزون به فلزاتی نظیر مس و فولاد، به دلیل تقاضا برای باتری‌های خودروهای برقی و کابل‌های انتقال برق، عامل اصلی این افزایش است.

۹- رشد سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها

اهداف زیست‌محیطی باعث افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها می‌شود. سرمایه‌گذاری ثابت ناخالص جهانی به ۲۸ تریلیون دلار، معادل یک چهارم تولید ناخالص داخلی جهان، خواهد رسید.

۱۰- تحولات در صنعت حمل‌ونقل

دریایی

شهرهای اروپایی با اعمال سیستم‌های تجاری برای کنترل انتشار کربن، ۴۰ درصد از انتشار گازهای صنعت کشتیرانی را محدود خواهند کرد. در عین حال، تنش‌های ژئوپولیتیک نیز بر این صنعت تاثیرگذار خواهد بود.

چشم‌انداز صنایع جهانی تا سال ۲۰۲۵:

حرکت به سوی آینده‌ای متفاوت

بخش دوم مقاله، در تحلیلی جامع به بررسی تغییرات و روندهای کلیدی در ۱۵ صنعت جهانی پرداخته و پیش‌بینی‌هایی در مورد آینده آنها ارائه کرده است. این گزارش چشم‌اندازی از تحولاتی را نشان می‌دهد که در سال‌های پیش‌رو بر اقتصاد، محیط زیست و بازارها تاثیرگذار خواهند بود. در ادامه، نگاهی به پیش‌بینی‌های اکونومیست

در خصوص چشم‌انداز این صنایع خواهیم داشت.

خودروسازی

فروش خودروهای جدید جهانی که در سال ۲۰۲۴ تقریباً متوقف شده بود، در سال ۲۰۲۵ بارشده‌ی دو درصدی بهبود خواهد یافت. فروش کامیون‌ها به دلیل گسترش زیرساخت‌ها در بازارهای نوظهور با سرعت بیشتری (۴ درصد) افزایش می‌یابد. خودروهای الکتریکی (EVs) همچنان نقطه روشن بازار خواهند بود و فروش آنها نزدیک به ۲۵ درصد رشد خواهد کرد. با این حال، نگرانی‌هایی همچون قیمت بالا و عدم پوشش کافی زیرساخت‌های شارژ باعث خواهد شد که بسیاری از خریداران به مدل‌های هیبریدی و پلاگس روی بیاورند. اقدامات برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای همچنان با چالش‌هایی مواجه است. در حالی که نروژ قصد دارد تا سال ۲۰۲۵ تمام خودروهای جدید را بدون آلودگی کند، استانداردهای سوختی جدید اتحادیه اروپا (Euro 7) تا سال ۲۰۲۸ به تأخیر افتاده‌اند. با این حال، بسیاری از شهرها مناطق صفر آلودگی تعریف خواهند کرد و استکهلم به عنوان اولین شهر، خودروهای

سوخت فسیلی را از مرکز خود منع خواهد کرد. چین، که نیمی از فروش جهانی خودروهای الکتریکی را به خود اختصاص داده است، اهداف خود را فراتر از پیش بینی ها محقق خواهد کرد. شرکت هایی مانند BYD و VinFast با گسترش کارخانه ها در کشورهای چون برزیل و هند به دنبال تسلط بیشتر بر بازار هستند. از سوی دیگر، خودرو سازان غربی مانند فولکس واگن و تسلا روی مدل های ارزان تر تمرکز می کنند و تویوتا اولین خودروی خودران الکتریکی خود را در چین عرضه خواهد کرد.

صنایع دفاعی

جنگ ها در اوکراین، لبنان و غزه تقاضا برای تسلیحات را افزایش خواهند داد، اما توزیع هزینه های دفاعی به صورت یکنواخت نخواهد بود. آمریکا با بودجه ای ۸۴ میلیارد دلاری، همچنان بزرگ ترین هزینه کننده نظامی جهان خواهد بود و بودجه خود را چهار درصد افزایش می دهد. چین، دومین کشور بزرگ هزینه کننده، با سرعت بیشتری بودجه نظامی خود را افزایش خواهد داد. ناتو هدف هزینه کرد دفاعی ۲/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی را بررسی می کند، هر چند یک سوم اعضای آن هنوز به هدف دو درصدی فعلی نرسیده اند. در اروپا، نگرانی از کاهش تعهدات آمریکا نسبت به ناتو باعث می شود که اتحادیه اروپا نیروهای سریع الانتقال ایجاد کرده و تولید گلوله را افزایش دهد. در آسیا، چین نیروی دریایی خود را با زیر دریایی های جدید تقویت خواهد کرد و کشورهای منطقه ای همچون فیلیپین و استرالیا هزینه های دفاعی خود را افزایش خواهند داد.

انرژی

در سال ۲۰۲۵، مصرف انرژی جهانی با دو درصد افزایش به ۱۴/۵ تریلیون تن معادل نفت خواهد رسید و سوخت های فسیلی همچنان بیش از ۸۰ درصد این تقاضا را تامین می کنند. با وجود کاهش استفاده از زغال سنگ در اروپا و آمریکا، کشورهای مانند هند، چین و روسیه به مصرف آن ادامه خواهند داد. اوپک پلاس با کنترل تولید،

قیمت نفت برنت را در حدود ۷۷ دلار در هر بشکه حفظ می کند، در حالی که تولید نفت خارج از اوپک، به ویژه در آمریکای شمالی و جنوبی، افزایش خواهد یافت. همزمان، انتشار کربن به ۱/۷ برابر میزان سال ۱۹۹۰ خواهد رسید. انرژی های تجدید پذیر با سهم ۱۴ درصدی از عرضه جهانی به رشد خود ادامه می دهند و نیروگاه های بادی و خورشیدی حدود یک ششم برق جهان را تامین خواهند کرد. پروژه های بزرگ مانند مزارع خورشیدی در هند و زامبیا، نیازهای انرژی کشورهای در حال توسعه را پوشش می دهند. تعداد نیروگاه های هسته ای فعال جهان به ۴۴۷ خواهد رسید، در حالی که تولید هیدروژن سبز، به ویژه در چین، بارشد سریع همراه خواهد بود، هر چند توسعه زیرساخت های انتقال این انرژی همچنان یک چالش کلیدی خواهد بود.

خدمات مالی

سال ۲۰۲۵ با اجرای قوانین جدید «پایان بازی» بازل ۳ همراه خواهد بود؛ قوانینی که پس از بحران مالی ۲۰۰۹-۲۰۰۷ طراحی شدند. بانک های آمریکایی به دلیل نگرانی از کاهش نرخ بهره، در برابر افزایش ذخایر سرمایه مقاومت خواهند کرد. این موضوع می تواند اعتراض بانک های اروپایی را برانگیزد، در حالی که بانک های آسیایی به دلیل رشد سریع تر اقتصادی، نگرانی کمتری خواهند داشت. در بخش بیمه، تغییرات اقلیمی محاسبات شرکت ها را به چالش خواهد کشید. با این حال، پیش بینی می شود صنعت بیمه بارشد سریع مواجه شود و حق بیمه های عمر به ۳/۱ تریلیون دلار و حق بیمه های غیر عمر به ۴/۸ تریلیون دلار برسد. همچنین قوانین افزایش زیست محیطی سخت تر خواهند شد، اما مخالفت ها با سرمایه گذاری پایدار در آمریکا افزایش خواهد یافت.

کشاورزی و مواد غذایی

انتظار می رود قیمت بیشتر کالاهای کشاورزی در سال ۲۰۲۵ کاهش یابد، زیرا عرضه افزایش می یابد. شاخص مواد غذایی و نوشیدنی ها به ۲۵ درصد زیر اوج خود در سال ۲۰۲۲ خواهد رسید. با عبور از پدیده ال نینو و ورود به لائینا، برداشت ها در آسیا بهبود و در آمریکا کاهش می یابد. پیش بینی می شود تولید گندم دوباره اوج بگیرد و قیمت کاکائو کاهش یابد. در سطح جهانی، مصرف کنندگان ۱۱/۵ تریلیون دلار برای غذاهای تازه خواهند کرد، اما سود شرکت های غذایی کاهش خواهد یافت. شرکت هایی مانند یونیلیور با تعدیل نیرو و بازنگری استراتژی های خود، تلاش می کنند با این تغییرات سازگار شوند.

بهداشت و درمان

سیستم های بهداشتی جهان در سال ۲۰۲۵ با چالش هایی نظیر افزایش سن جمعیت و کمبود نیروی انسانی دست و پنجه نرم خواهند کرد. با وجود اینکه هزینه های جهانی بهداشت

بازار خواهند داشت. اتحادیه اروپا نیز با تمرکز بر خودکفایی، بودجه‌های کلانی برای توسعه صنعت نیمه‌هادی‌ها تخصیص خواهد داد.

رسانه و سرگرمی

رسانه و سرگرمی در سال ۲۰۲۵ به شکلی عمیق‌تر از قبل تحت سلطه فضای دیجیتال قرار خواهد گرفت. رشد بی‌وقفه تبلیغات دیجیتال، حتی در غیاب رویدادهای ورزشی و سیاسی بزرگ، نشان‌دهنده تغییر عادات مصرف مخاطبان است. سرویس‌های استریم همچنان جای شبکه‌های کابلی سنتی را می‌گیرند، به‌ویژه در آمریکا، جایی که تغییر سبک زندگی و ترجیحات مخاطبان، قدرت راز تلویزیون به سرویس‌های پخش آنلاین منتقل کرده است. در سوی دیگر، سینماها که به دلیل همه‌گیری کرونا ضربه‌های سنگینی را متحمل شدند، تلاش خواهند کرد تا به دوران طلایی گذشته بازگردند. عرضه فیلم‌هایی چون «آواتار ۳» می‌تواند بخشی از این امیدواری را تقویت کند؛ اما چالش‌های اساسی، مانند رقابت با محتوای آنلاین و هزینه‌های تولید بالا، همچنان پابرجاست.

فلزات و معادن

در سال ۲۰۲۵، سیاست‌های زیست‌محیطی و افزایش پروژه‌های ساخت و ساز در سراسر جهان، بازار فلزات را رونق خواهند داد. فلزاتی چون مس، آلومینیوم، فولاد و طلا، با رشد تقاضا مواجه خواهند شد، چرا که توسعه فناوری‌های سبز و انرژی‌های تجدیدپذیر به منابع معدنی بیشتری نیاز دارد. طلا نیز به دلیل نقش آن به عنوان یک دارایی امن در شرایط بی‌ثباتی اقتصادی و سیاسی، در کانون توجه سرمایه‌گذاران باقی خواهد ماند. حتی الماس، که در سال‌های اخیر بازار آن کمی فروکش کرده بود، بار دیگر با افزایش تقاضا، به‌ویژه در بازارهای نوظهور، درخششی دوباره خواهد یافت.

املاک و مستغلات

سال ۲۰۲۵ نویدبخش تحولات مثبت در بازار املاک است. کاهش نرخ بهره، این بازار را در بسیاری از کشورها احیا خواهد کرد، اما قیمت مسکن همچنان برای بخش بزرگی از مردم، به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته، غیرقابل دسترس باقی خواهد ماند. دولت‌ها برای مقابله با بحران مسکن، ساخت و ساز را تشویق خواهند کرد؛ اما در مناطقی مانند چین، بازار همچنان با نوسانات قیمتی و چالش‌های ساختاری مواجه است. پروژه‌های کلان‌شهری و افزایش تقاضای سکونت در مناطق شهری، محرک اصلی این بازار خواهند بود.

خرده‌فروشی

با کاهش تورم در کشورهای ثروتمند، خرده‌فروشی جهانی مسیر رشد را با سرعت بیشتری طی خواهد کرد. اما این رشد با موانعی مانند فشارهای اقتصادی و قوانین سخت‌گیرانه زیست‌محیطی همراه خواهد بود. این قوانین، شرکت‌ها را ملزم به کاهش ضایعات و استفاده

به ۱۱ تریلیون دلار می‌رسد، این میزان تنها ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد بود و از زمان همه‌گیری کووید ۱۹ کاهش یافته است. همچنین پیش‌بینی می‌شود که پیشرفت‌هایی در تولید واکسن و داروهای ضد چاقی به وقوع بپیوندد و فروش داروهای ۱/۷ تریلیون دلار برسد. با این حال، اهداف سازمان جهانی بهداشت برای گسترش مراقبت‌های بهداشتی به یک میلیارد نفر دیگر محقق نخواهد شد.

زیرساخت‌ها

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های سبز و دیجیتال در سال ۲۰۲۵ افزایش خواهد یافت و سرمایه‌گذاری ثابت به ۲۸ تریلیون دلار، معادل ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهان، خواهد رسید. آمریکا، اروپا و چین از پیشروان این حوزه خواهند بود. در بخش حمل و نقل، توسعه شبکه‌های ریلی و بنادر، به‌ویژه در آسیا و اروپا، ادامه خواهد یافت. با این حال، جنگ‌ها و حملات سایبری می‌توانند برنامه‌های زیرساختی را تهدید کنند.

فناوری اطلاعات

در سال ۲۰۲۵، هوش مصنوعی همچنان ستون اصلی سرمایه‌گذاری‌های حوزه فناوری اطلاعات خواهد بود و پیش‌بینی می‌شود هزینه‌های کل این صنعت با هشت درصد رشد به ۳/۶ تریلیون دلار برسد. شرکت‌های بزرگ فناوری و استارت‌آپ‌ها در رقابتی شدید، پروژه‌های مبتنی بر هوش مصنوعی را توسعه خواهند داد؛ اما تجربه نشان داده است که بسیاری از این پروژه‌ها، به دلیل هزینه‌های بالای اجرایی، نبود زیرساخت مناسب و نتایج غیرقابل پیش‌بینی، شکست خواهند خورد. همزمان، صنعت تولید تراشه به صحنه‌ای پرهیجان تبدیل خواهد شد. بحران‌های گذشته در زنجیره تامین تراشه‌ها و افزایش تقاضای فناوری‌های پیشرفته موجب شده تا کشورها برای جذب سرمایه‌گذاری در این حوزه رقابت شدیدی داشته باشند. ایالات متحده و چین، به عنوان دو قطب بزرگ این صنعت، با سیاست‌های حمایتی، سعی در تسلط بر این

یادداشت / صنعت

گردشگری ایران ...

گردشگری سلامت، فرصتی طلایی: ایران پزشکان حرفه‌ای و هزینه‌های درمانی مناسب دارد. جذب بیماران خارجی، هم درآمدزاست و هم روابط فرهنگی را گسترش می‌دهد.

فناوری، راه نجات گردشگری: رزرو آنلاین هتل، اپلیکیشن‌های راهنمای سفر و تبلیغات در فضای مجازی می‌توانند تحولی در این صنعت ایجاد کنند.

گام‌های عملی برای تحول

- تبلیغات هوشمندانه: استفاده از شبکه‌های اجتماعی و همکاری با بلاگرهای خارجی برای نشان دادن چهره واقعی ایران.

- سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها: جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای ساخت هتل‌ها و بهبود حمل و نقل.

- آسان‌سازی سفر: صدور ویزای فرودگاهی، لغو روادید برای برخی کشورها و کاهش بروکراسی اداری.

- حفاظت از محیط زیست: اجرای قوانین سختگیرانه برای حفظ طبیعت و آموزش گردشگران.

- حمایت از کسب و کارهای محلی: توسعه اقامتگاه‌های بوم‌گردی و صنایع دستی برای جذب گردشگران خارجی.

سخن پایانی

گردشگری ایران می‌تواند به راحتی به یکی از منابع اصلی درآمد کشور تبدیل شود، اما این راه بدون همت جمعی و برنامه‌ریزی دقیق ممکن نیست. دولت، بخش خصوصی و حتی هر یک از ما به عنوان یک ایرانی، می‌توانیم در این راه نقش داشته باشیم. بیایید با هم ایران را به مقصدی رویایی برای گردشگران تبدیل کنیم!

از مواد اولیه پایدار می‌کنند که می‌تواند هزینه‌های تولید را افزایش دهد. یکی از روندهای جالب توجه در این صنعت، افزایش خرید لباس‌های دست‌دوم است. قیمت پایین، در کنار افزایش آگاهی مصرف‌کنندگان از تأثیرات زیست‌محیطی مد سریع، به این بخش از بازار رونق خواهد داد. علاوه بر این، فروشگاه‌های آنلاین و پلت‌فرم‌های تجارت الکترونیک نیز نقش کلیدی در رشد خرده‌فروشی جهانی ایفا خواهند کرد و مرزهای جدیدی برای دسترسی به مشتریان خواهند گشود.

حمل و نقل و لجستیک

صنعت حمل و نقل و لجستیک در سال ۲۰۲۵ با تغییرات جغرافیای سیاسی، الزامات زیست‌محیطی و پیشرفت‌های فناوری متحول خواهد شد. تنش‌های سیاسی در مناطقی مانند خاورمیانه، به ویژه خطر اختلال در کانال سوئز، می‌تواند زنجیره‌های تامین جهانی را دچار چالش کند و هزینه‌ها و زمان تحویل کالاها را افزایش دهد. از سوی دیگر، فناوری‌های نوینی مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و بلاک‌چین نقشی کلیدی در بهینه‌سازی عملیات خواهند داشت. این فناوری‌ها امکان پیش‌بینی بهتر تقاضا، کاهش زمان حمل و نقل و شفافیت بیشتر در زنجیره تامین را فراهم می‌کنند. پیشرفت‌های عملیاتی شامل استفاده از پهپادها برای تحویل محلی، کامیون‌های خودران در مسیرهای طولانی و بلاک‌چین برای ردیابی کالاهای حساس مانند داروها و مواد غذایی خواهد بود. این تحولات، در کنار مدیریت هوشمند داده‌ها، به افزایش بهره‌وری و کاهش اثرات زیست‌محیطی در این صنعت کمک می‌کند. با این حال، سازگاری با تهدیدات سایبری و مدیریت ریسک‌های سیاسی همچنان چالش‌های مهمی باقی خواهند ماند.

گردشگری

در سال ۲۰۲۵، صنعت گردشگری جهانی پس از سال‌ها رکود ناشی از همه‌گیری کرونا به رشد قابل توجهی دست خواهد یافت. افزایش تقاضای سفرهای داخلی و بین‌المللی، رونق اقتصادی و ایجاد شغل در بخش‌های مرتبط را به همراه خواهد داشت، اما فشار بر مقاصد محبوب نیز افزایش می‌یابد. تغییرات اقلیمی و آگاهی زیست‌محیطی موجب شده که گردشگران به سوی سفرهای پایدار و مقاصدی با تأثیر کمتر بر محیط زیست گرایش پیدا کنند، در حالی که فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و ارزهای دیجیتال، سفر را برای عموم راحت‌تر و هوشمندتر کرده‌اند. با این حال، چالش‌هایی همچون شلوغی بیش از حد، تخریب محیط زیست و افزایش هزینه‌ها برای جوامع محلی همچنان پابرجا هستند. شهرهایی مانند ونیز و بارسلونا، که از پیش با مشکلات ناشی از گردشگری انبوه دست و پنجه نرم می‌کردند، نیازمند سیاست‌های مدیریت پایدار هستند. در همین حال، کشورهای خاورمیانه مانند عربستان و امارات با سرمایه‌گذاری‌های کلان در زیرساخت‌های گردشگری، به ویژه پروژه‌هایی نظیر «نئوم»، به جذب گردشگران لوکس و تبدیل شدن به مراکز جدید گردشگری جهانی ادامه می‌دهند.

این پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که سال ۲۰۲۵ سالی پرچالش و پر تحول برای صنایع مختلف جهان خواهد بود. از تغییرات فناوری گرفته تا سیاست‌های اقلیمی و اقتصادی، شرکت‌ها و دولت‌ها باید برای سازگاری با این تغییرات آماده باشند.

کدام صنایع در دنیای آینده بیشترین بازدهی را خواهند داشت؟

دورنمای صنایع پیشتاز جهان

زهرا طهماسبی / تحلیلگر مسائل اقتصادی

قادر به ارائه تصویری دقیق از وضعیت واقعی یک صنعت نیستند. در عوض، آنچه که به عنوان یک شاخص کلیدی در تصمیم گیری های استراتژیک مورد توجه قرار می گیرد، مفاهیمی چون سودآوری بلندمدت، پایداری رشد و حاشیه سود بالاست. در واقع، انتخاب یک صنعت برای سرمایه گذاری یا توسعه نباید تنها براساس حجم بازار آن، بلکه باید براساس توان آن صنعت برای خلق ارزش پایدار و ارتقای ظرفیت های خود در درازمدت صورت پذیرد. در این راستا، تحلیل های آماری که براساس داده های معتبر جهانی انجام شده، نشان می دهند که صنایع مذکور دارای پتانسیل بسیار بالایی برای رشد و سودآوری در آینده هستند.

هوش مصنوعی؛ تحولی بزرگ در اقتصاد جهانی

هوش مصنوعی یکی از اصلی ترین و تحول آفرین ترین صنایع در حال رشد است که به دلیل کاربردهای گسترده اش در تمام زمینه ها از تجارت و تولید تا بهداشت و درمان، در حال تغییر بنیادین در نحوه عملکرد بسیاری از بخش های اقتصادی است. این فناوری با توانایی های خاص خود در بهینه سازی فرآیندها، کاهش هزینه ها و افزایش بهره وری به سرعت در حال تبدیل شدن به یکی از ارکان اصلی اقتصاد جهانی است. طبق پیش بینی ها، بازار جهانی هوش مصنوعی از درآمد ۸۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به حدود ۴۱۷/۶۶ تریلیون دلار در سال ۲۰۴۰ خواهد رسید و این نشان دهنده رشد چشمگیر این صنعت است. نرخ رشد سالانه مرکب آن نیز در حدود ۱۷ تا ۲۵ درصد پیش بینی می شود که ناشی از گسترش روزافزون کاربردهای این فناوری در صنایع مختلف است.

هوش مصنوعی می تواند به کسب و کارها این امکان را بدهد که فرآیندهای پیچیده خود را به صورت خودکار انجام دهند. از این رو می تواند هزینه های عملیاتی را کاهش داده و به تولید و بهره وری بیشتری دست یابند. در حوزه های مختلف مانند بهداشت، هوش مصنوعی می تواند به تشخیص دقیق تر و سریع تر بیماری ها کمک کند، در حالی که در صنعت حمل و نقل، به توسعه خودروهای خودران و بهبود کارایی سیستم های حمل و نقل منجر خواهد شد. به علاوه، در بخش های مالی و بانکی، هوش مصنوعی در پیش بینی روندهای بازار، مدیریت ریسک و تحلیل داده ها کاربرد فراوانی دارد. این رشد شگفت انگیز، همراه با قابلیت های گسترده هوش مصنوعی، موجب افزایش سودآوری این صنعت خواهد شد. پیش بینی می شود که سود این صنعت به طور میانگین بین ۲۳۰ تا ۹۲۰ میلیارد دلار باشد و حاشیه سود آن نیز بین ۱۵ تا ۲۰ درصد است. این حاشیه سود بالا به دلیل کاهش هزینه ها، بهینه سازی فرآیندها و تصمیم گیری های هوشمندانه ای است که هوش مصنوعی به کسب و کارها ارائه می دهد. به عنوان مثال، الگوریتم های هوش مصنوعی قادرند تا با تحلیل داده های پیچیده، تصمیمات بهینه تری را برای بهبود عملکرد سازمان ها اتخاذ کنند و از این رو در هزینه ها صرفه جویی

در دنیای امروز، تصمیم گیری های اقتصادی و سرمایه گذاری از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این اهمیت زمانی دوچندان می شود که به تغییرات سریع و تحولات پیوسته در عرصه های فناوری و اقتصادی دقت کنیم. همزمان با گذر زمان، صنایعی که در ابتدا به نظر نوپا و مهم می آمدند، اکنون به ستون های اصلی اقتصاد جهانی تبدیل شده اند. چالش بزرگ امروز پیش بینی دقیق صنایعی است که می توانند در آینده ای نه چندان دور به اصلی ترین ارکان اقتصادی تبدیل شوند. برای دستیابی به این هدف، ابزارهای مختلفی وجود دارد اما استفاده از داده های علمی و تحلیل های مبتنی بر شواهد می تواند به عنوان یک راه حل جامع و معتبر به کار گرفته شود.

براساس آمارهای ارائه شده از سوی موسسه مکنزی از حدود ۲۰ صنعت کلی در جهان، پنج صنعت به طور ویژه ای در کانون توجه قرار دارند: هوش مصنوعی، تبلیغات دیجیتال، خدمات ابری، نیمه هادی ها و خودروهای برقی. این صنایع نه تنها از نظر رشد درآمدی بلکه از منظر سودآوری و حاشیه سود نیز در حال تبدیل شدن به فرصت هایی مهم برای سرمایه گذاران و کارآفرینان در سطح جهانی هستند.

تغییر معیارهای موفقیت در صنایع

در دنیای اقتصاد مدرن، معیارهای سنتی برای ارزیابی موفقیت یک صنعت مانند «درآمد» و «حجم فروش» دیگر به تنهایی

شود. سرمایه‌گذاری در صنعت هوش مصنوعی به دلیل رشد سریع و پتانسیل‌های چشمگیر آن می‌تواند بازدهی بسیار بالایی داشته باشد. شرکت‌های فعال در زمینه توسعه الگوریتم‌ها، نرم‌افزارها و سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی و همچنین آنهایی که به دنبال بهبود زیرساخت‌های پردازشی برای پشتیبانی از این تکنولوژی هستند، فرصت‌های قابل توجهی برای رشد و سودآوری خواهند داشت.

تبلیغات دیجیتال؛ فرصتی بزرگ در دنیای آنلاین

ابزار تبلیغات دیجیتال در سال‌های اخیر با رشدی چشمگیر همراه بوده و به یکی از ارکان اصلی اقتصاد دیجیتال تبدیل شده است. این رشد به دلیل تغییرات قابل توجه در رفتار مصرف‌کنندگان و افزایش حضور آنها در فضای آنلاین رخ داده است. با توجه به روندها و به رشد استفاده از اینترنت، تبلیغات دیجیتال توانسته است به عنوان یکی از ابزارهای اصلی برندها برای رسیدن به مخاطبان خود شناخته شود و در این راستا، شرکت‌های پیشرو در این حوزه از حاشیه سود بالایی برخوردار بوده‌اند.

درآمد صنعت تبلیغات دیجیتال در سال ۲۰۲۲ حدود ۵۲۰ میلیون دلار بود و پیش‌بینی می‌شود که این درآمد تا سال ۲۰۴۰ به ۲۱۰۰ تا ۲۹۰۰ میلیون دلار برسد. نرخ رشد مرکب سالانه این بازار بین ۸ تا ۱۰ درصد تخمین زده شده است که نشان‌دهنده پایداری و استحکام آن در بلندمدت است. همچنین، حاشیه سود این صنعت بین ۱۵ تا ۲۰ درصد بوده و سودآوری آن در حدود ۳۲۰ تا ۵۸۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود. این ارقام بیانگر جذابیت اقتصادی و پتانسیل بالای بازار تبلیغات دیجیتال است.

یکی از عوامل اصلی رشد این صنعت، تغییرات رفتاری مصرف‌کنندگان است که به طور فزاینده‌ای به فضای آنلاین روی آورده‌اند. این تغییرات باعث شده برندها و کسب‌وکارها بتوانند تبلیغات خود را به صورت هدفمندتر و با استفاده از داده‌های دقیق‌تری به مخاطبان خود ارائه دهند. در این راستا، پیشرفت‌های تکنولوژیکی نیز نقش

بزرگی ایفا کرده‌اند. با توجه به این تحولات، چشم‌انداز صنعت تبلیغات دیجیتال در آینده بسیار روشن به نظر می‌رسد. از یک سو، فناوری‌های نوینی مانند هوش مصنوعی و تحلیل داده‌ها به شرکت‌ها این امکان را می‌دهند که تبلیغات خود را به صورت بسیار شخصی‌سازی شده ارائه دهند و اثربخشی آنها را به حداکثر برسانند. از سوی دیگر، این فناوری‌ها می‌توانند هزینه‌های تبلیغاتی را کاهش داده و به برندها کمک کنند تا با استفاده بهینه از منابع خود، بیشترین بهره‌را از تبلیغات آنلاین ببرند.

به طور کلی، بازار تبلیغات دیجیتال به دلیل رشد پایدار، پیشرفت‌های تکنولوژیکی و تغییرات در رفتار مصرف‌کنندگان به یکی از مهم‌ترین و سودآورترین بخش‌های اقتصاد دیجیتال تبدیل شده است. این روند در سال‌های آینده با توجه به پیشرفت‌های بیشتر در تکنولوژی‌های جدید و گسترش اینترنت، سرعت بیشتری خواهد گرفت و فرصت‌های بیشتری را برای کسب‌وکارها و برندها به همراه خواهد داشت.

خدمات ابری؛ زیرساختی برای آینده دیجیتال

صنعت خدمات ابری به سرعت به یکی از ارکان اصلی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات تبدیل شده است و چشم‌انداز آن برای آینده دیجیتال بسیار روشن است. این صنعت با رشد تقاضا برای ذخیره‌سازی و پردازش داده‌های کلان و نیاز به منابع مقیاس‌پذیر، پتانسیل بالایی برای توسعه و سودآوری دارد. در حال حاضر، خدمات ابری به کسب‌وکارها و سازمان‌ها این امکان را می‌دهد که به طور بهینه‌تری از منابع خود استفاده کنند و بدون نیاز به سرمایه‌گذاری در

زیرساخت‌های سخت‌افزاری گران‌قیمت، خدمات خود را گسترش دهند.

درآمد این صنعت در سال ۲۰۲۲ حدود ۲۲۰ میلیون دلار بوده و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۴۰ به ۱۶۰۰ تا ۳۴۰۰ میلیون دلار برسد. علاوه بر آن، نرخ رشد مرکب سالانه آن بین ۱۲ تا ۱۷ درصد تخمین زده می‌شود که نشان‌دهنده نیاز فزاینده به خدمات ابری و پتانسیل بالا برای توسعه در آینده است. این رشد به ویژه در حوزه‌های مختلفی مانند ذخیره‌سازی داده‌ها، خدمات نرم‌افزاری و نیز زیرساخت‌ها مشاهده می‌شود.

حاشیه سود این صنعت نیز در حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد پیش‌بینی شده است که نشان‌دهنده سودآوری بالای این بخش از بازار است. این سود بالا به دلیل مقیاس‌پذیری خدمات ابری، هزینه‌های نسبتاً پایین تولید و افزایش تقاضا برای این خدمات در سطح جهانی است. با توجه به این عوامل، شرکت‌های فعال در این حوزه می‌توانند به بازیگران اصلی اقتصاد دیجیتال در آینده تبدیل شوند. در نهایت، صنعت خدمات ابری نه تنها به کسب و کارها و سازمان‌ها کمک می‌کند تا منابع خود را به طور بهینه‌تری مدیریت کنند، بلکه به عنوان یک عامل کلیدی در تسریع فرآیندهای دیجیتال و نوآوری در بخش‌های مختلف اقتصادی شناخته می‌شود. این صنعت به سرعت در حال تحول است و در سال‌های آینده نقش برجسته‌ای در شکل‌دهی به آینده دیجیتال و اقتصاد جهانی ایفا خواهد کرد.

صنعت نیمه‌هادی‌ها؛ قلب تحولات فناوری

صنعت نیمه‌هادی‌ها به عنوان قلب تحولات فناوری، نقش حیاتی در پیشبرد نوآوری‌های تکنولوژیک ایفا می‌کند. با توجه به تقاضای روزافزون برای تراشه‌های پیشرفته و گسترش فناوری‌هایی مانند اینترنت و هوش مصنوعی این صنعت به سرعت در حال تبدیل شدن به یکی از قطب‌های اصلی اقتصادی در جهان است.

در حال حاضر، درآمد این صنعت در سال ۲۰۲۲ حدود ۶۳۰ میلیون دلار بوده و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۴۰ به ۱۷۰۰ تا ۲۴۰۰ میلیون دلار برسد. این رشد نشان‌دهنده

روند پایداری است که با نرخ رشد مرکب سالانه‌ای بین ۶ تا ۸ درصد همراه خواهد بود. در این میان، صنعت نیمه‌هادی‌ها از نظر سودآوری نیز موقعیت برجسته‌ای دارد؛ سود آن بین ۳۴۰ تا ۶۰۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود و حاشیه سود آن در حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد قرار دارد.

این حاشیه سود بالا به دلیل پیچیدگی‌های تولید و اهمیت استراتژیک تراشه‌ها در فناوری‌های پیشرفته است. به طور کلی، صنعت نیمه‌هادی‌ها نه تنها در روند تحولات صنعتی تاثیرگذار است، بلکه به عنوان یک موتور محرک برای رشد اقتصادی در آینده شناخته می‌شود و به عنوان یکی از ارکان اساسی در تحول دیجیتال و صنعتی خواهد بود.

خودروهای برقی؛ حمل و نقل آینده

صنعت خودروهای برقی در پاسخ به نگرانی‌های زیست‌محیطی و تغییرات در تقاضای مصرف‌کنندگان به سرعت در حال گسترش است و پیش‌بینی می‌شود در آینده‌ای نه چندان دور به یکی از ارکان اصلی حمل و نقل شهری تبدیل شود. این رشد چشمگیر به دلیل عواملی چون افزایش آگاهی زیست‌محیطی، مقررات سختگیرانه کاهش آلایندگی، و پیشرفت‌های فناوری در زمینه باتری‌ها و زیرساخت‌های شارژ است. طبق پیش‌بینی‌ها، بازار جهانی خودروهای برقی از درآمد ۴۵۰ میلیون دلار در سال ۲۰۲۲ به بیش از ۳۰۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۴۰ خواهد رسید و نرخ رشد مرکب سالانه این صنعت بین ۱۰ تا ۱۲ درصد تخمین زده می‌شود. این رشد نشان‌دهنده تقاضای روزافزون برای خودروهای برقی است. افزایش فروش این خودروها به دلیل کاهش هزینه‌های نگهداری، کارکرد بهینه‌تر باتری‌ها و مشوق‌های دولتی برای مصرف‌کنندگان است. علاوه بر این، سودآوری این صنعت نیز در حدود ۱۰۰ تا ۳۲۰ میلیون دلار پیش‌بینی می‌شود و حاشیه سود آن بین چهار تا ۱۰ درصد خواهد بود. این ارقام نشان می‌دهند که صنعت خودروهای برقی در حال تبدیل شدن به یک بخش سودآور و استراتژیک در اقتصاد جهانی است.

هر چند چالش‌هایی مانند محدودیت‌های زیرساختی شارژ و هزینه‌های بالای خودروهای برقی وجود دارد اما این مشکلات به فرصتی برای نوآوری تبدیل شده است. با توسعه شبکه‌های شارژ و کاهش هزینه‌های تولید، این موانع به تدریج قابل حل خواهند بود. به این ترتیب، صنعت خودروهای برقی نه تنها از منظر زیست‌محیطی، بلکه از نظر اقتصادی نیز به یکی از بخش‌های حیاتی حمل و نقل جهانی تبدیل خواهد شد.

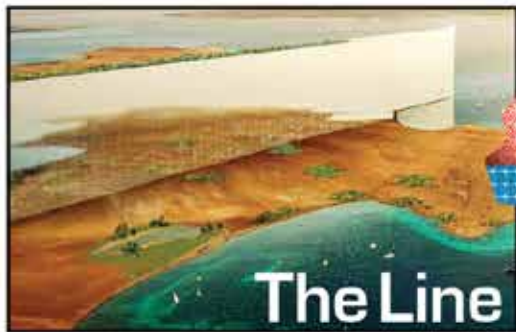
در نهایت، با توجه به تحولات سریع فناوری و نیازهای جدید اجتماعی و اقتصادی، صنایع هوش مصنوعی، تبلیغات دیجیتال، خدمات ابری، نیمه‌هادی‌ها و خودروهای برقی به عنوان صنایع سودآور و پرتر میان‌انبوه صنایع در آینده شناخته می‌شوند. هر یک از این صنایع به دلیل پتانسیل بالای نوآوری، تقاضای روزافزون و نقشی که در ارتقای کیفیت زندگی و پایداری محیط زیست دارند، جایگاه ویژه‌ای خواهند داشت. بنابراین، توجه به این صنایع و سرمایه‌گذاری هوشمندانه در آنها نه تنها می‌تواند منجر به سودآوری مالی شود، بلکه فرصتی برای مشارکت در تحولات اقتصادی پایدار و مسوولانه در سطح جهانی است. /جهان صنعت

MEGA PROJECT

ابر

پروژه‌های بزرگ در حال رشد هستند این سرمایه‌گذاری خلیج فارس متمرکز

شبکه حمل‌ونقل بین‌اروپایی اتحادیه اروپا شامل ساخت خطوط راه‌آهن، جاده‌ها، مسیرهای کشتیرانی و سازه‌های مرتبط در کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای بهبود حمل و نقل از راه دور است. برای ارتقای زیرساخت در این پروژه بزرگ ۶۰۰ میلیارد دلار هزینه تخمین زده می‌شود.

The Line

پروژه جاه‌طلبانه شهر نئوم مجموعه‌ای از شهرهای آینده‌نگر است که در شمال غربی عربستان سعودی ساخته می‌شود. شهر The Line، به دلیل برنامه‌ریزی به عنوان یک شهر کاملاً محصور و خطی، بیشترین توجه را به خود جلب کرده است. پیش‌بینی می‌شود این پروژه به طول ۲/۴ کیلومتر و عرض ۲۰۰ متر (ارتفاع ۵۰۰ متر) تا سال ۲۰۳۰ حدود ۳۰۰ هزار نفر را در خود جای دهد.

۶۰۰

میلیارد دلار

۵۰۰

میلیارد دلار

Neom City

TENT-T core Rail Network

۲۳۰

میلیارد دلار

International space station

ایستگاه فضایی بین‌المللی

۲۵۰

میلیارد دلار

Gulf Railway

خط راه آهن خلیج

۱۲۳

میلیارد دلار

Silk City

شهر ابریشم کویت

۱۰۰

میلیارد دلار

شهر اقامت ملک عربستان سعودی

شهر نئوم عربستان

شبکه راه آهن اروپا

California

قطارهای راه آهن سریع
کالیفرنیا قرار است با سرعت
۲۲۰ مایل بر ساعت (حدود ۳۵۴
کیلومتر بر ساعت) در سرتاسر ساحل
غربی آمریکا جابه جا شوند.

پروژه‌ها

از مجموع ۹ پروژه بزرگ در حال انجام که با
هزینه ۱۰۰ میلیارد دلار یا بیشتر شناسایی شده
است، چهار پروژه در کشورهای عربی خلیج فارس
ساخته شده است.

در سطح جهانی
بسیاری از
یها در منطقه
نژ شده‌اند.

برخی از پروژه‌ها نیز یا متوقف شده یا با شکست
مواجه شده‌اند. مانند پروژه ۲۰۰۰ کیلومتری ۲۵۰
میلیارد دلاری اتصال راه آهن کشورهای عضو شورای همکاری
خلیج فارس. این پروژه در ابتدا قرار بود تا سال ۲۰۱۸
تکمیل شود، ولی فعلاً متوقف مانده است.

یک پروژه بزرگ در منطقه که به نظر می‌آید
لغو شده، مجتمع تفریحی و گردشگری
دوبی‌لند است. در ابتدا برای پروژه دوبی‌لند
۶۴ میلیارد دلار هزینه برآورد شده بود.

شهر اقتصادی ملک عبدالله در سواحل دریای سرخ
با ۱۷۳ کیلومتر مربع مساحت در سال ۲۰۰۵ میلادی
شروع به ساخت کرد.

Silk

Dubailand

Malaysia

شهر جنگلی مالزی یکی از بزرگ‌ترین
پروژه‌های عمرانی مالزی است که در شهر
جوهور بھرو واقع شده است.

۱۰۰

میلیارد دلار

مرکز داده‌های
هوش مصنوعی
مایکروسافت

۱۰۰

میلیارد دلار

شهر جنگلی
مالزی

۱۰۰

میلیارد دلار

راه آهن سریع
کالیفرنیا

۱۰۰

میلیارد دلار

کریدور صنعتی
دهلی - بمبئی
هندوستان

۱۰

میلیارد دلار

پروژه اقتصادی
عبداللہ

۶ ترند برتر اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۵

کاهش مالیات و مقررات زدایی از اقتصاد و بازار ایالات متحده خواهیم بود. در این میان اگر چه همه گیری کرونا به پایان رسیده و مشاغل بهبود یافته اند اما کسری ایالات متحده هنوز در حدود ۶ درصد تولید ناخالص داخلی بوده و به طرز چشمگیری بالاست. در واقع، با تعدیل نرخ بیکاری، کسری ایالات متحده پنج برابر رکورد قبلی برای بهبودی پس از جنگ جهانی دوم است و کارشناسان معتقدند دست فرمان اقتصادی ترامپ می تواند چنین معضلی را تا حد زیادی افزایش دهد. با توجه به میزان اوراق قرضه جدید بلندمدت خزانه داری ایالات متحده که قرار است در ماه های آینده وارد بازارها شود، سال ۲۰۲۵ می تواند شاهد لحظه ای باشد که تنها هوشیاران می توانند آن را درک کنند زیرا در طول سال های اخیر معامله گران، دولت های و لخرج از برزیل گرفته تا بریتانیا و فرانسه را تنبیه کرده اند. بسیاری از ناظران فرض می کنند که ایالات متحده، به عنوان قدرت اقتصادی برتر، در برابر چنین حملاتی آسیب ناپذیر است اما نباید از خاطر برد که وضعیت مالی آن نیز که به طور فزاینده ای متزلزل است.

سیاست حمایت گرایانه دولتی

پس از همه گیری کرونا، هزینه های دولت به عنوان سهمی از تولید ناخالص داخلی به شدت افزایش یافته و اکنون بیش از ۲۰ درصد از مشاغل جدید ایالات متحده توسط دولت ایجاد می شوند. از سوی دیگر در حالی اقتصاد بیش از حد تحریک شده که ایالات متحده با سرعتی نزدیک به ۳ درصد در حال رشد است اما محرک مالی قرار است در سال ۲۰۲۵ کاهش یابد و همچنین سرعت کاهش پولی نیز روندی نزولی دارد. در نتیجه اگر دولت جدید سعی کند اقتصاد را بیشتر تحریک کند، نرخ تورم که در حال حاضر بالاست می تواند افزایش یافته و فدرال رزرو و بازار اوراق قرضه را مجبور به بالا بردن نرخ بهره کند. همچنین فشار بازار اوراق قرضه در نهایت باعث محدودیت هزینه های می شود و به رشد اقتصادی و سود شرکت ها، حداقل برای مدتی، آسیب می رساند.

باز بگرن نوظهور

در وضعیت فعلی اقتصاد جهانی، کارشناسان معتقدند که بسیاری از کشورها اکنون در سایه به سر می برند. اما نباید از این نکته غافل شد که یک دهه پیش، سرمایه گذاران از اقتصاد اروپای جنوبی ناامید بودند تا اینکه بحران آنها را مجبور به اصلاحات کرد. در چنین شرایطی کشورهایمانند پرغال، یونان و اسپانیا که قبلاً خوک نامیده می شدند، اکنون در سایه رکود اقتصادی آلمان و فرانسه بهترین عملکرد اقتصادی را به نام خود ثبت کرده اند.

از سوی دیگر در شرایطی که سرمایه گذاران جهانی بیشتر کشورهای در حال توسعه را نادیده می گیرند، اما شاهد هستیم که نیمی از اقتصادهای نوظهور در حال توسعه در طول پنج سال گذشته رشد سرانه تولید ناخالص داخلی شان سریع تر از ایالات متحده آمریکا بوده است. به همین دلیل مراکز اعتباری و رتبه بندی اقتصادی در جهان نسبت به کشورهای در حال توسعه

در حالی که اغلب کارشناسان معتقدند جهان اکنون به طور فزاینده ای به مکانی پیچیده و چندپاره تبدیل شده است، بیشتر پیش بینی و تحلیل هادر خصوص روند اقتصاد جهانی در سال آینده معطوف به دونالد ترامپ است؛ شخصی که گفته می شود در سال آینده میلادی، روندهای اقتصادی و بازار جهانی تحت تاثیر اقدامات و سیاست های او در کاخ سفید قرار خواهد گرفت.

در این میان طبق گزارش که فایننشال تایمز منتشر کرده، هر چند جهان تک قطبی نبوده و حول یک شخصیت هم نمی چرخد، اما نمی توان منکر تاثیر روسای جمهوری آمریکا بر بازارها و روندهای اقتصادی جهان شد. به عنوان مثال در شرایطی که سرمایه گذاران در زمان به قدرت رسیدن ترامپ در سال ۲۰۱۷ خود را برای یک شوک منفی آماده کرده بودند اما آن سال به یکی از کم نوسان ترین سالها برای سهام آمریکا تبدیل شد. حتی شاهد بودیم در حالی که ترامپ دائماً تهدید می کرد با تعرفه ها، اقتصاد چین را تضعیف خواهد کرد اما در طول دوره اول ریاست جمهوری او، بهترین بازار بزرگ جهان، چین بود که حتی از ایالات متحده هم پیشی گرفت. بنابراین اگر بخواهیم گذشته را مبنای تحلیل آینده قرار دهیم، به این نتیجه می رسیم که دولت دوم ترامپ آنطور که اکثر سرمایه گذاران انتظار دارند عمل نخواهد کرد. از قضا احتمال دارد در زمان ریاست ترامپ، جهان شاهد روندهای مشابهی باشد که آمریکا در زمان دولت بایدن اتخاذ کرده بود.

سیاست کاهش مالیات

طبیعتاً در زمان دولت دوم ترامپ شاهد

نظیر آرژانتین و ترکیه بسیار خوش بین هستند. همچنین در شرایطی که وضعیت بازارهای مالی در عربستان و آفریقای جنوبی نیز مطلوب ارزیابی می شود، هند در حال حاضر تبدیل به یک اقتصاد شکوفا شده و احتمالاً در سال جدید میلادی هم روند موفقیت آمیز سال های اخیر را ادامه خواهد داد.

چین و موضوع سرمایه گذاری

هر چند وضعیت اقتصادی چین تعریفی نداشته و اقتصاد این کشور درگیر چالش های اساسی است اما باید در نظر داشت که هیچ کشوری با جمعیت رو به کاهش و بار سنگین بدهی هرگز نتوانسته است نیمی از رشد اقتصادی ۵ درصدی چین که در سال ۲۰۲۴ رقم خورده را به دست آورد. با این حال، هر فعال اقتصادی مخالف روندی باید کنجکاو بازاری باشد که بیشتر سرمایه گذاران جهانی اکنون آن را غیر قابل سرمایه گذاری می دانند؛ حتی اگر این بازار متعلق به دومین اقتصاد بزرگ جهان باشد.

به عنوان مثال با جست و جوی شرکت های سودآور سهامی عام با جریان های نقدی بالا شاهد هستیم که در حال حاضر حدود ۲۵۰ شرکت در چین با ارزش بازار بیش از یک میلیارد دلار و بازده جریان نقدی بالای ۱۰ درصد وجود دارد که این میزان تقریباً ۱۰۰ شرکت بیشتر از ایالات متحده و ۶۰ شرکت بیشتر از اروپاست؛ با این حال، احساسات و تحلیل های اقتصادی برخلاف ایالات متحده به شدت نزولی و منفی است.

برای فهم بهتر این موضوع می توان شرکت های پیشرو خودروهای الکتریکی آمریکا مانند BYD و تسلا را با هم مقایسه کنیم. هر دو شرکت در آمد مشابهی داشته و بازده برابری از حقوق صاحبان سهام را ارائه می دهند. با این حال در شرایطی که حجم فروش BYD دو برابر سریع تر در حال رشد است اما سهام شرکت چینی با نسبت قیمت به در آمد ۱۵ به فروش می رسد در حالی که این سهم برای تسلا ۱۲۰ است. همچنین باید در نظر داشت که ارزش بازار BYD کمی بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار است؛ در حالی که ارزش بازار تسلا رقم ۱/۲ تریلیون دلار را نیز رد کرده است.

رقابت هوش مصنوعی با شرکت های بزرگ

سودهای فوق العاده و جریان های نقدی عظیم شرکت های فناوری، همواره جذابیت زیادی برای سرمایه گذاران داشته است اما حالا شاهد هستیم که این مزیت به سرعت در حال کاهش است.

لازم به ذکر است که اپل، مایکروسافت، گوگل، متا و تسلا در مجموع قصد دارند در سال جدید میلادی حدود ۲۸۰ میلیارد دلار در زمینه هوش مصنوعی سرمایه گذاری کنند؛ رقمی که در پنج سال پیش ۸۰ میلیارد دلار بوده است؛ به همین دلیل می توان گفت در شرایطی که مسابقه برای تسلط بر هوش مصنوعی آغاز شده، رشد جریان نقدی آزاد برای بزرگ ترین شرکت های فناوری اخیراً منفی بوده است.

در این میان اگر چه تصور اینکه چه چیزی می تواند شرکت های فناوری بزرگ را از مسیر خارج کند دشوار است اما یک پاسخ مشخص، هزینه های بیش از حد برای مراکز داده و سایر زیرساخت های هوش مصنوعی است. در نتیجه در حالی که هوش مصنوعی یکی از بزرگ ترین رونق های هزینه های سرمایه ای آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم بوده و ممکن است برای مصرف کنندگان بسیار مطلوب باشد اما همزمان قادر است سودهای فوق العاده شرکت های فناوری بزرگ را از بین برده و سرمایه گذاران را ترغیب کند تا ارزش گذاری های بالای آنها را زیر سوال ببرند.

تجارت بدون آمریکا

لازم به ذکر است، هر چند تهدیدهای تعرفه ای ترامپ می تواند یک تاکتیک برای مذاکره باشد اما شاهد بودیم پس از ۲۵ سال مذاکره، ماه گذشته نمایندگان ۳۱ کشور در مورد برنامہ هایی برای بزرگ ترین اتحادیه تجاری جهان توافق کردند تا اتحادیه اروپا با گروه مرکوسور در آمریکای لاتین مرتبط کند.

در صورت تصویب این توافق، تعرفه ها تا ۹۰ درصد میان کشورهای عضو که ۲۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی را تشکیل می دهند، کاهش پیدامی کند.

علاوه بر این شاهد هستیم که بسیاری از کشورها که اتفاقاً از تحریم های ایالات متحده به شدت وحشت دارند، در حال انعقاد قراردادهایی برای ترویج تجارت بدون دلار با همسایگان منطقه ای خود هستند.

مانند هند که با ۲۲ کشور توافقنامه هایی برای انجام تجارت با روپیه دارد. از سوی دیگر در حالی که ۹۰ درصد از تجارت هند و روسیه با ارزهای محلی انجام می شود، شاهد هستیم که عربستان سعودی نیز قراردادهایی را برای فروش نفت خود با ارزهایی غیر از دلار منعقد کرده است.

به همین دلیل است که کارشناسان خاطر نشان می کنند در سال های اخیر تجارت جهانی تغییر کرده و امروزه بزرگ تل های آن مربوط به کشورهای در حال توسعه است. به عنوان مثال ۸ مورد از ۱۰ کریدور تجاری مهم شامل ایالات متحده نشده اما بسیاری از آنها یک پایانه در چین دارند. در نتیجه هر چه ایالات متحده بیشتر تهدید تعرفه ای کرده و از دلار خود نیز به عنوان سلاح استفاده کنند، شرکای سابق آن نیز مصمم تر برای ترویج تجارت بدون آمریکا تلاش خواهند کرد.

گران‌ترین کشورهای جهان

زندگی در کجا هزینه بیشتری دارد؟

شاخص هزینه زندگی (Cost of Living Index) معیاری است که میزان هزینه‌های زندگی در کشورهای مختلف را مقایسه می‌کند. این شاخص معمولاً در بازه‌ای بین صفر تا ۱۰۰ تعریف می‌شود، به این معنا که هرچه عدد این شاخص به ۱۰۰ نزدیک‌تر باشد، هزینه‌های زندگی در آن کشور بالاتر است. این هزینه‌ها شامل مسکن، خوراک، حمل‌ونقل، خدمات عمومی و سایر نیازهای اساسی روزمره می‌شود.

سوئیس با شاخص ۹۸/۴ در صدر این فهرست قرار دارد که نشان‌دهنده هزینه‌های بسیار بالای زندگی در این کشور است. پس از آن، کشورهای دیگری مانند **ایسلند**، **باهاماس**، **سنگاپور** و **هنگ کنگ** نیز در رتبه‌های بالای این شاخص قرار دارند.

رتبه ایران در مولفه های شاخص هزینه های زندگی

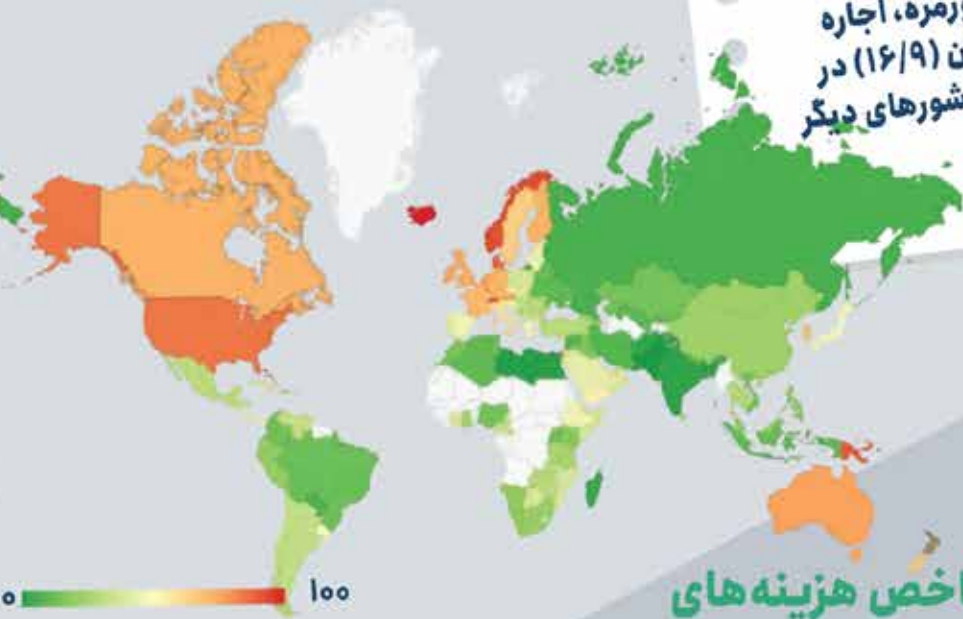
اجاره ۸/۵

رستوران ۱۶/۹

خواربار ۲۰/۸

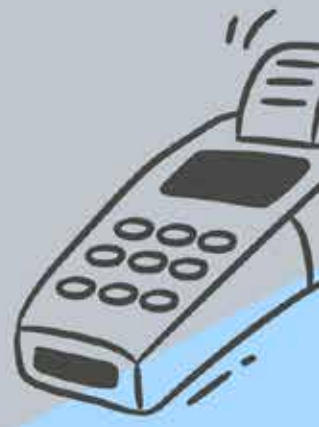

ایران با رتبه ۱۲۸ در میان کشورهای جهان از نظر شاخص هزینه زندگی، یکی از ارزان ترین کشورها محسوب می شود. شاخص هزینه زندگی ایران ۲۳/۶ است که نشان دهنده پایین بودن هزینه های روزمره، اجاره و هزینه های رستوران (۱۶/۹) در مقایسه با بسیاری از کشورهای دیگر است.

وضعیت شاخص هزینه های زندگی در جهان

با این حال، شاخص قدرت خرید ایران با رقم ۲۸/۴ نشان می دهد که درآمدها نیز در سطح پایینی قرار دارد. این شاخص ها بر اساس محاسبات دلاری تعیین می شوند و ارزان بودن هزینه های زندگی در ایران عمدتاً به دلیل کاهش ارزش پول ملی در برابر دلار است. این وضعیت موجب شده است که ایران در سطح جهانی به عنوان کشوری مقرون به صرفه شناخته شود، به ویژه برای افرادی که درآمد ارزی دارند، اما برای ساکنان با درآمد ریالی، فشارهای اقتصادی و کاهش قدرت خرید همچنان چالش برانگیز است.

چرا در هوش مصنوعی سرمایه گذاری نکردیم؟

نشست داووس ۲۰۲۵ از این واقعیت پرده برداشت که در آینده خیلی نزدیک، هوش مصنوعی بر همه ارکان زندگی و کسب و کارمان سایه می افکند و تصمیم گیری افراد و تصمیم سازی دولت ها بدون بهره گیری از این پدیده ممکن نیست. کشورهای زیادی بر توسعه هوش مصنوعی سرمایه گذاری کرده اند. از جمله عربستان و امارات متحده عربی که سرمایه گذاری های قابل توجهی در هوش مصنوعی انجام داده اند. به خصوص عربستان سعودی در زمینه استراتژی های دولتی و امارات متحده عربی با داشتن وزیر هوش مصنوعی، از کشورهای پیشرو در منطقه هستند. این کشورها بر اساس معیارهای مختلفی مانند سرمایه گذاری خصوصی، دولتی، تعداد پرزندان های نسل پیشرفته AI و سیاست های دولتی برای توسعه هوش مصنوعی ارزیابی شده اند، اما به نظر می رسد ما باز هم از یک موج بزرگ غفلت کرده ایم.

رقابت در عرصه هوش مصنوعی بین کشورهای پیشرو، به طور فزاینده ای در حال افزایش است. ایالات متحده با داشتن شرکت های بزرگ فناوری مانند گوگل، مایکروسافت و آمازون، از مزیت قابل توجهی در این زمینه برخوردار است. چین نیز با سرمایه گذاری های عظیم دولتی و تمرکز بر توسعه هوش مصنوعی در زمینه های مختلف، به سرعت در حال پیشرفت است. کشورهای اروپایی نیز با تشکیل کنسرسیوم های تحقیقاتی و حمایت از شرکت های نوپا، سعی در رقابت با ایالات متحده و چین دارند.

در این میان، کشورهای منطقه خاورمیانه نیز با درک اهمیت هوش مصنوعی، به دنبال جایگاهی در این بازار پر رقابت هستند. عربستان سعودی با تمرکز بر استراتژی های دولتی و سرمایه گذاری در پروژه های بزرگ هوش مصنوعی، به دنبال تبدیل شدن به یکی از قطب های این فناوری در منطقه است. امارات متحده عربی نیز با وزارخانه هوش مصنوعی اش، حمایت از توسعه این فناوری در بخش های مختلف، از جمله گردشگری، حمل و نقل و بهداشت، به دنبال جذب

شواهد نشان می دهد که ایران در مقایسه با کشورهای پیشرو مانند ایالات متحده، چین و حتی برخی کشورهای خاورمیانه، سرمایه گذاری کمتری در حوزه هوش مصنوعی انجام داده است. در این گزارش، با مشورت و راهنمایی دکتر محمدرضا اسلامی از دانشگاه پلی تکنیک کالیفرنیا این پرسش را مطرح می کنیم که چرا سرمایه گذاری در زمینه هوش مصنوعی در دستور کار نظام حکمرانی قرار نگرفت؟ در ادامه این پرسش را مطرح می کنیم که جاماندن از رقابت هوش مصنوعی چه عوارضی به دنبال دارد؟

از چه موجی جاماندیم؟

هوش مصنوعی (AI) به عنوان نیروی محرکه قرن بیست و یکم، به سرعت در حال دگرگونی تمام جنبه های زندگی بشر است، از کسب و کار و صنعت گرفته تا بهداشت و آموزش. کشورهای پیشرو در این عرصه، با سرمایه گذاری های عظیم و برنامه ریزی های استراتژیک، در حال شکل دهی آینده ای هستند که در آن هوش مصنوعی نقش محوری ایفا می کند. هوش مصنوعی، با قابلیت های بی نظیر خود در تحلیل داده ها، یادگیری الگوها و تصمیم گیری های هوشمندانه، به ابزاری قدرتمند برای حل مسائل پیچیده و بهبود عملکرد در زمینه های مختلف تبدیل شده است. از خودروهای خودران و دستیارهای مجازی گرفته تا سیستم های تشخیص پزشکی و الگوریتم های مالی، هوش مصنوعی در حال نفوذ به تمام عرصه های زندگی انسان است. این فناوری نوین، با الهام از ساختار و عملکرد مغز انسان، قادر به انجام وظایفی است که پیش از این نیازمند هوش انسانی بودند. از جمله این وظایف می توان به تشخیص الگوها، ترجمه زبان ها، حل مسائل ریاضی و منطقی و حتی خلق آثار هنری اشاره کرد. هوش مصنوعی روز به روز با دریافت داده های بیشتر و تجربه تعامل با محیط، قادر به بهبود عملکرد خود می شود. این امر باعث می شود که این سیستم ها به طور مداوم در حال تکامل و پیشرفت باشند و بتوانند با چالش های جدید هماهنگ شوند.

سرمایه گذاری های جهانی در هوش مصنوعی

سرمایه‌گذاری‌های خارجی و ایجاد یک اکوسیستم پویا برای توسعه هوش مصنوعی است.

این رقابت فزاینده در عرصه هوش مصنوعی، نشان می‌دهد که این فناوری به یکی از عوامل کلیدی در تعیین قدرت و جایگاه کشورها در آینده تبدیل شده است. کشورهایی که در این زمینه سرمایه‌گذاری‌های لازم را انجام ندهند، ممکن است در آینده با چالش‌های جدی روبه‌رو شوند.

جایگاه AI ایرانی

بر اساس شاخصه‌های مختلف مانند میزان سرمایه‌گذاری‌های دولتی و خصوصی، تعداد پردازنده‌های نسل پیشرفته مورد استفاده در هوش مصنوعی و سیاست‌های حمایتی دولت، ایران در مقایسه با کشورهای پیشرو اروپایی و آمریکایی و حتی برخی کشورهای منطقه، سرمایه‌گذاری بسیار کمتری در حوزه هوش مصنوعی انجام داده است. این در حالی است که ایران از نیروی انسانی متخصص و پتانسیل‌های علمی فراوانی برخوردار است.

محمود سریع‌القلم معتقد است: در آینده نه‌چندان دور، دولت‌ها در هر موضوع قابل تصور حکمرانی بدون هوش مصنوعی به سختی می‌توانند تصمیم‌سازی کنند؛ از امنیت گرفته تا ترافیک؛ از صدور گذرنامه گرفته تا اخذ مالیات؛ از ردیابی قاچاق گرفته تا کاهش فساد مالی و اداری. امارات با سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی در عرصه فروش نرم‌افزار و ارائه مشورت برای تصمیم‌سازی‌های دقیق‌تر، عملیات کارآمد و افزایش نرخ رشد اقتصادی پیش قدم شده و متوجه آینده شده است.

ایران با دانشگاه‌های معتبر و پژوهشگاه‌های علمی خود می‌تواند در زمینه توسعه هوش مصنوعی نقش مهمی در آینده منطقه ایفا کند. آنها برای تصدیق این ادعا یادآوری می‌کنند که ایران دارای جوانان با استعداد و علاقه‌مند به فناوری‌های نوین است که می‌توانند در این حوزه فعالیت کنند. با وجود این، عدم سرمایه‌گذاری کافی در این زمینه باعث شده است که ایران از قافله کشورهای پیشرو در

هوش مصنوعی عقب‌بماند.

چرا هوش مصنوعی در اولویت نیست؟

سوال اصلی این گزارش این است که چرا سرمایه‌گذاری در زمینه هوش مصنوعی در اولویت نظام حکمرانی ایران قرار نگرفته است؟ اما پاسخ به این سوال، تنها در یک علت خلاصه نمی‌شود. در وهله اول می‌توان از عدم آگاهی کافی سیاست‌گذاران نسبت به اهمیت موضوع یاد کرد. شاید هنوز تصور درستی از اهمیت و کاربردهای هوش مصنوعی در میان مسئولان وجود ندارد. البته دولت سیزدهم تلاش کرد تا آغازگر و توسعه‌دهنده هوش مصنوعی در دولت باشد و اخیراً زمانی با این نام زیر مجموعه دولت ایجاد شده که هنوز خروجی قابل‌عرضی نداشته‌اند. اما جدا از ناآگاهی، باید از مشکلات اقتصادی به عنوان ابرعلت وضع موجود نام برد. تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی سال‌های اخیر، سبب شد دولت نتواند سرمایه‌گذاری کافی در این حوزه انجام دهد. تحریم‌های جهانی را به روی ایران و درهای ایران را به روی سرمایه‌گذاران بست. درست در همان ایامی که امارات و عربستان در منطقه به درک و ضرورت ورود به مسائل تکنولوژیک به‌ویژه هوش مصنوعی رسیدند، ایران درگیر فروش نفت در روزگار تحریم و بودجه‌های محقق‌نشده و تورم و رکود اقتصادی بود و متأسفانه هنوز هم هست. ایران فرصت طلایی ورود به جهان AI را به عنوان اولین‌ها از دست داد و این یکی از بزرگ‌ترین زخم‌های کاری تحریم به آینده کشور بوده است.

در ادامه باید از نبود استراتژی ملی نیز یاد کرد. رشد و توسعه هوش مصنوعی در کشورهایی مثل عربستان، ترکیه، امارات و چین یک هدف نیست بلکه یک باید و یک استراتژی ملی است. جنگ جدید بر سر دستیابی به محصولات موفق‌تر حاصل از هوش مصنوعی خیلی وقت است که آغاز شده است. نمونه‌اش بلایی است که دیپ‌سیک چینی بر سر بورس آمریکا آورد. حالا در چنین شرایطی سیاست‌گذار ایرانی به تاسیس یک سازمان دولتی که خودش فریه است و فریبگی‌اش مانع رشد و توسعه است، بسنده می‌کند. این در حالی است که نبود یک استراتژی ملی برای توسعه هوش مصنوعی، مانع از سرمایه‌گذاری‌های هدفمند و هماهنگ در این زمینه می‌شود. تکنولوژی روی کاغذ اتفاق نمی‌افتد. سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر و دانشمند و دانشجو می‌خواهد. بدون سیاست‌گذاری دقیق، وضع قوانین به‌روز و همراهی ملی، سازمان هوش مصنوعی فعلی و سازمان‌های احتمالی موازی آینده (چرا که عادت داریم برای هر موضوعی چندین سازمان موازی تاسیس کنیم) قدم از قدم برنخواهند داشت. در حال حاضر حکمران آنقدر درگیر مسائل دیگری مانند مشکلات سیاسی و اجتماعی است که نمی‌تواند توجه کافی به هوش مصنوعی داشته باشد.

توسعه هوش مصنوعی نیازمند زیرساخت‌های قوی، از جمله دسترسی به اینترنت پرسرعت، مراکز داده پیشرفته و سخت‌افزارهای قدرتمند است. در حال حاضر، این زیرساخت‌ها در ایران به اندازه کافی توسعه نیافته‌اند و می‌تواند مانعی برای پیشرفت این حوزه باشند. داده‌ها نقش بسیار مهمی در توسعه هوش مصنوعی ایفا می‌کنند. اگر زیرساخت اولیه درست کار کند دسترسی به داده‌ها آسان است. سیستم‌های هوش مصنوعی برای یادگیری و بهبود عملکرد خود به حجم زیادی از داده‌ها نیاز دارند. در ایران، دسترسی به داده‌های کافی و باکیفیت، به‌خصوص در بخش خصوصی، محدود است و این می‌تواند چالش بزرگی برای توسعه هوش مصنوعی باشد. از موانع قانونی و نظارتی نیز نباید چشم‌پوشید. نبود قوانین و مقررات مشخص در زمینه هوش مصنوعی، می‌تواند باعث ایجاد ابهام و نگرانی در میان سرمایه‌گذاران و فعالان این حوزه شود. این امر می‌تواند از سرمایه‌گذاری در این زمینه جلوگیری کند.

هنوز هم دانش در ایران درگیر نگرش‌های سنتی و مقاوم در برابر تغییر است. برخی از افراد و سازمان‌ها نگرش‌های سنتی داشته‌اند و در برابر تغییر و پذیرش فناوری‌های جدید، از جمله هوش مصنوعی، مقاومت می‌کنند. علاوه بر مشکلاتی که این دسته ایجاد می‌کنند، شرایط مهاجرت نخبگان در چند دهه اخیر هم توسعه AI ایرانی را سخت کرده است. توسعه هوش مصنوعی نیازمند نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده است. در حال حاضر،

تعداد متخصصان هوش مصنوعی در ایران محدود است و این می‌تواند چالش دیگری برای توسعه این حوزه باشد. اگر از اهالی کسب و کارهای نوآور بپرسیم می‌گویند توسعه هوش مصنوعی نیازمند یک اکوسیستم پویا و حمایت‌کننده برای نوآوری است. این اکوسیستم باید شامل دانشگاه‌ها، شرکت‌های فناوری، استارت‌آپ‌ها، سرمایه‌گذاران و مراکز تحقیقاتی باشد. در حال حاضر، چنین اکوسیستمی در ایران به اندازه کافی توسعه نیافته است. تمام این عوامل در کنار یکدیگر باعث شده‌اند که سرمایه‌گذاری در زمینه هوش مصنوعی در ایران، در مقایسه با سایر کشورها، بسیار کمتر باشد.

عواقب عقب ماندگی

عقب ماندگی در هر نوع از تکنولوژی عاقبت خوشی ندارد اما در عرصه هوش مصنوعی این امر می‌تواند برای ایران عواقب جدی‌تر از عقب ماندگی در حوزه‌هایی مثل خودروسازی و پوشاک و... داشته باشد. دیر یازود جنگ GPUها علنی‌تر از امروز آغاز می‌شود. وضعیت آن کشوری که سلاح ندارد و تنها مصرف‌کننده در زمین بازی هوش مصنوعی است، ناگفته روشن است. از دست دادن فرصت‌های اقتصادی یک‌سو و تهدید امنیت ملی سوی دیگر ماجراست.

از یک‌سو هوش مصنوعی می‌تواند به ایجاد صنایع جدید، افزایش بهره‌وری و رشد اقتصاد کمک کند و عدم سرمایه‌گذاری در این حوزه می‌تواند باعث از دست دادن این فرصت‌ها شود. از طرفی دیگر کشورهایی که در زمینه هوش مصنوعی پیشرفت کرده‌اند، در عرصه‌های مختلف اقتصادی و فناوری رقابت‌پذیرتر خواهند بود. عقب ماندگی ایران در این زمینه می‌تواند باعث کاهش رقابت‌پذیری کشور در عرصه بین‌المللی شود. اما مهم‌تر از این دو نکته تهدید امنیت ملی است. هوش مصنوعی در عرصه‌های نظامی و امنیتی کاربرد دارد و عقب ماندگی در این زمینه می‌تواند امنیت ملی کشور را تهدید کند. چندی است کارشناسان تلاش می‌کنند تا برای همه مشخص کنند هوش مصنوعی (AI) نه تنها در عرصه‌های غیر نظامی، بلکه در

عرصه‌های نظامی و امنیتی نیز کاربرد دارد. از سیستم‌های تسلیحاتی خودکار و بدون سرنشین گرفته تا سیستم‌های اطلاعاتی و امنیتی پیشرفته، هوش مصنوعی به طور فزاینده‌ای در حال تغییر شکل جنگ و امنیت است. کشورهایی که در این زمینه سرمایه‌گذاری‌های لازم را انجام ندهند، ممکن است در آینده با تهدیدات جدی برای امنیت ملی خود روبه‌رو شوند. یکی از کاربردهای مهم هوش مصنوعی در عرصه نظامی، توسعه سیستم‌های تسلیحاتی خودکار است. این سیستم‌ها با استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی، قادر به شناسایی، هدف قرار دادن و حتی نابودی اهداف بدون نیاز به دخالت انسان هستند. استفاده از این سیستم‌ها می‌تواند سرعت و دقت عملیات نظامی را افزایش دهد و از تلفات انسانی جلوگیری کند. با این حال، توسعه این سیستم‌ها با چالش‌های اخلاقی و امنیتی نیز روبه‌رو است. برخی از کارشناسان هشدار می‌دهند که استفاده از سیستم‌های تسلیحاتی خودکار می‌تواند به جنگ‌های غیرقابل کنترل و افزایش خشونت منجر شود.

علاوه بر سیستم‌های تسلیحاتی، هوش مصنوعی در سایر زمینه‌های نظامی و امنیتی نیز کاربرد دارد. هوش مصنوعی می‌تواند در تحلیل داده‌های اطلاعاتی و شناسایی تهدیدات امنیتی نقش مهمی ایفا کند. همچنین در شناسایی و مقابله با حملات هوایی و موشکی به طور موثرتر عمل می‌کند. فراموش نکنیم که هوش مصنوعی الگوریتمی شبیه مغز انسان دارد پس می‌تواند در شبیه‌سازی‌های آموزشی و ارتقای سطح مهارت نیروهای نظامی نقش داشته باشد. با توجه به کاربردهای گسترده هوش مصنوعی در عرصه‌های نظامی و امنیتی، عقب ماندگی در این زمینه می‌تواند امنیت ملی کشور را تهدید کند. کشورهایی که در این فناوری سرمایه‌گذاری نکنند، ممکن است در آینده در برابر تهدیدات نظامی و امنیتی آسیب‌پذیرتر باشند. بنابراین، ضروری است که ایران نیز با درک اهمیت این موضوع، سرمایه‌گذاری‌های لازم را در زمینه توسعه هوش مصنوعی در عرصه‌های نظامی و امنیتی انجام دهد.

آینده را امروز در بایم

هوش مصنوعی به سرعت در حال تبدیل شدن به یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده قدرت و جایگاه کشورها در جهان است. ایران با وجود پتانسیل‌های فراوان، به دلیل عدم سرمایه‌گذاری کافی و نبود استراتژی ملی، از این قافله عقب مانده است. این عقب ماندگی می‌تواند عواقب جدی برای کشور در پی داشته باشد. بنابراین، ضروری است که مسئولان با درک اهمیت این موضوع، سرمایه‌گذاری در زمینه هوش مصنوعی را در اولویت خود قرار دهند و با تدوین یک استراتژی ملی، زمینه‌را برای توسعه این فناوری در کشور فراهم کنند. هوش مصنوعی کار امروز است و کار امروز را به فردا انداختن پشیمانی به بار می‌آورد. هر چند از خیلی کشورها عقب هستیم و هر چند ابر مشکلات پیش پای توسعه AI در ایران مانند تحریم‌ها و وضعیت اقتصادی پابرجاست، اما باید کاری کرد و همه می‌دانند برای اینکه کاری انجام شود باید الان شروع کرد.

چشم‌انداز جهانی چه تصویری ترسیم می‌کند؟

میزگرد پایانی اجلاس داووس ۲۰۲۵، به رسم همیشه، میزگردی با عنوان «چشم‌انداز اقتصاد جهان» بود. میزگردی که حتی اعضای آن نیز هر سال تغییرات اندکی دارند و همیشه رئیس بانک مرکزی اروپا و رئیس صندوق بین‌المللی پول پای ثابت آن هستند. در این میزگرد افرادی با تخصص اقتصاد، حتی رئیس‌جمهور سنگاپور، از چشم‌انداز اقتصاد جهان در سال جاری می‌گویند. در این میزگرد (با اندکی تلخیص) از بهبود رشد اقتصادی آمریکا و کاهش رشد اروپا و اقتصادهای نوظهور سخن گفته می‌شود.

لاورنس دی‌فینک: آیا در ایالات‌متحده خوش‌بینی زیادی وجود دارد؟ نه، اما باین‌حال، خوش‌بینی‌های زیادی به چشم می‌خورد. هر اقتصاد بزرگی ریسک‌هایی دارد و باید بگویم که خوشبختانه در اروپا خوش‌بینی کمتری وجود دارد. برای کسی که همیشه در اروپا بدبین بوده، این سطح از بدبینی هرگز به این اندازه نبوده است. این بدبینی در اروپا بسیار عمیق‌تر و گسترده‌تر است و من معتقدم که زمان آن رسیده که دوباره در اروپا سرمایه‌گذاری کنیم و بیشتر به آن توجه کنیم. اروپا به یک اتحادیه بانکی و یک اتحادیه بازار سرمایه نیاز دارد که می‌توانم بعداً در مورد آن صحبت کنم. حالا بیایید به ایالات‌متحده برگردیم. به نظر من، تمام عواملی که ایالات‌متحده را قادر می‌سازد تا به قوت خود ادامه دهد، وجود دارد. بنیان‌گذاری محکم بازارهای سرمایه آن، این امکان را برای هر کارآفرین، هر شرکت کوچک یا بزرگ فراهم می‌کند که سرمایه مورد نیاز خود را تامین کند. این بنیان‌گذاری در تامین سرمایه باعث تقویت کارآفرینی و خلاقیت بیشتر می‌شود. بنابراین معتقدم که ایالات‌متحده به دلیل قدرت بازار سرمایه‌اش، که به‌طور واقعی کم‌ارزش‌نگاری شده است، قادر به بازسازی خود و تغییر جهت‌ها و اصلاحات سریع‌تر از هر اقتصاد دیگری در جهان است. به‌علاوه، من اعتقاد دارم که اقتصادها بسته به حزب سیاسی و رئیس‌جمهور تغییر می‌کنند، اما واقعیت این است که اقتصادها بزرگ‌تر از هر حزب سیاسی یا رئیس‌جمهور هستند. قطعاً سیاست‌ها می‌توانند به اقتصاد کمک کنند و اگر رئیس‌جمهور ترامپ بتواند سرمایه‌گذاری خصوصی را آزاد کرده و آن را سریع‌تر و آسان‌تر به‌کار گیرد، با کاهش مقررات و زمان‌های لازم برای اخذ مجوزها، ایالات‌متحده می‌تواند مشکلات مالی خود را کمتر کند. بنابراین در حال حاضر، خوش‌بینی زیادی در ایالات‌متحده وجود ندارد و احتمالاً خوش‌بینی بیشتری در اروپا احساس می‌شود.

آیزن: لاگارد، حدس می‌زنم انتظار نداشتید که پنل را با ابراز اعتماد به اروپا آغاز کنیم. چون آنچه اینجا بیشتر شنیده‌ایم این است که اقتصاد اروپا عملکرد ضعیفی داشته و ترامپ برای اروپا مضر خواهد بود. شما چگونه به این مسائل واکنش نشان داده‌اید؟

سارا آیزن: به یک فینال بزرگ خوش آمدید؛ قرار است داووس را با یک پنل عالی به پایان برسانیم. سارا آیزن مجری CNBC هستم و امروز قرار است گفت‌وگویی داشته باشیم که همه منتظرش بودند؛ بحث چشم‌انداز اقتصادی جهان. بدون شک ما یک تیم فوق‌العاده داریم. در اینجا فیصل ابراهیم، وزیر اقتصاد و برنامه‌ریزی عربستان، کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اروپا، کریستینا جورجیه‌وا، مدیر اجرایی صندوق بین‌المللی پول، لاورنس دی‌فینک، رئیس موسسه مالی بلک‌راک و تارمان شانموگاراتنام رئیس‌جمهور سنگاپور با ما هستند. از همه شما به خاطر حضورتان سپاسگزاریم. لری این موضوع بسیار جالب است. این روزها خوش‌بینی زیادی در مورد رئیس‌جمهور ترامپ، سیاست‌های پیشرفت و چشم‌انداز ایالات‌متحده وجود دارد. به‌عنوان یک مدیر دارایی و مدیر ریسک فکر می‌کنی، آیا باید به دیدگاه مخالف توجه کنیم؟ در حال حاضر خوش‌بینی زیادی نسبت به چشم‌انداز ایالات‌متحده وجود دارد و آیا این موضوع نگران‌کننده است؟

کریستین لاگارد: می‌خواهم به لری بگویم که اگر روزی به دنبال شغلی بدون دستمزد بودید، به ما در اروپا بپیوندید، چون شما به شکل زیبایی از آن دفاع می‌کنید. حالا که در دوره سکوت خود قبل از هفته تصمیم‌گیری سیاست پولی قرار دارم، دوست دارم تاکید کنم که اروپا در چه زمینه‌هایی توانمند است. اگر به این نگاه کنیم، خواه از نظر تولید ناخالص داخلی که حدود ۸۰ درصد است، یا کسری کل منطقه یورو که حدود سه درصد است یا نرخ تورم که آخرین آمار آن ۴/۲ درصد بوده و اعتماد قوی به اینکه این نرخ به جای افزایش، کاهش خواهد یافت. اروپا به‌طور کلی از لحاظ استعداد، پس‌انداز و منابع قوی است. همچنین یک زنگ خطر بزرگ وجود دارد که واقعا اروپایی‌ها را به اقدام دعوت می‌کند. رهبران اروپایی می‌توانند واقعا به این زنگ خطر پاسخ دهند و تهدیدات جدی‌ای را که می‌توان شناسایی کرد، شجاعانه مورد توجه قرار دهند. معتقدم که اروپا پتانسیل عظیمی برای پاسخگویی به این چالش دارد. من خوش‌بین و واقع‌بین هستم و به نکات لری توجه دارم. ما به اتحادیه بانکی، اتحادیه بازارهای سرمایه و حفظ استعدادهای و پس‌اندازها در داخل نیاز داریم. شاید زمان آن رسیده که تعدادی از استعدادهایی را که به دلایلی از سوی دیگر اقیانوس ناامید شده‌اند، جذب کنیم. همان‌طور که لری اشاره کرد، اگر با مدیران عامل و دنیای کسب‌وکار صحبت کنید، آنهایی که تصمیمات سرمایه‌گذاری عمده می‌گیرند، در حال حاضر چندان خوش‌بین نیستند. وقتی از آنها می‌پرسید چرا خوش‌بین نیستند، به هزینه‌های انرژی اشاره می‌کنند. اما هزینه انرژی در حال کاهش است و درعین حال انرژی‌های غیرفسیلی در اروپا به‌طور چشمگیری در حال افزایش هستند، به‌ویژه وقتی در نظر بگیریم که ۷۰ درصد تولید برق در منطقه یورو اکنون از منابع غیرفسیلی تامین می‌شود. همچنین از مقررات پیچیده و بوروکراسی اضافی شکایت دارند. اینها زنگ خطرهایی هستند که ما اروپایی‌ها و کسانی که در تصمیم‌گیری‌های سیاسی

قرار داریم باید جدی بگیریم و سریع به آنها پاسخ دهیم. شما می‌دانید که در گذشته انگیزه بزرگی برای سرمایه‌گذاری در ایالات متحده وجود داشت، به دلیل قانون کاهش تورم و یارانه‌های قابل توجهی که به کسانی که در ایالات متحده سرمایه‌گذاری می‌کردند، تعلق می‌گرفت. فکر می‌کنم که این قانون عملاً برداشته شده و یارانه‌ها تحت این قانون دیگر پرداخت نخواهد شد. بنابراین مردم باید با دیدگاه جدیدی به این مسائل نگاه کنند، دیدگاهی مبتنی بر اعتماد، هزینه‌ها و فرصت‌ها. بدون شک، آنچه در خارج از اروپا در حال اتفاق است، چالش بزرگی است، اما در عین حال فرصت بزرگی نیز برای اروپا به شمار می‌آید. حالا باید تصمیم بگیریم که آیا اروپا می‌خواهد نقش کلیدی ایفا کند یا نه. معتقدم که اروپا استعدادهای، منابع و آرزوهای لازم برای این کار را دارد.

آیزن: می‌خواهم درباره سیاست‌های صنعتی صحبت کنیم. اما ابتدا خانم جورجیه‌وا، اگر ممکن است یک نگاه کلی به وضعیت جهانی داشته باشید. چون شما تازه گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهانی خود را منتشر کرده‌اید.

کریستالینا جورجیه‌وا: ما پیش‌بینی‌های خود برای سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ را درست قبل از اجلاس منتشر کردیم و آنچه در این پیش‌بینی‌ها آمده، تصویری مثبت است با برخی از این نکات. تصویری مثبت چون ما پیش‌بینی می‌کنیم رشد اقتصادی ۳/۳ درصد در سال جاری و سال آینده داشته باشیم. این یک به‌روزرسانی جزئی برای سال ۲۰۲۵ است، اما در پشت این عدد متوسط، عملکرد بسیار قوی برای ایالات متحده داریم. ما پیش‌بینی رشد ایالات متحده را به میزان نیم درصد افزایش دادیم، از ۲/۲ درصد به ۲/۷ درصد. اما در مقابل، عملکرد اقتصادی اروپا چندان خوب نیست و بقیه جهان نیز به‌طور کلی کمی بالا و کمی پایین است. پیام اصلی من برای شما این است که از خودتان بپرسید چرا رشد اقتصادی در ایالات متحده این قدر قوی است؟ چرا رشد در اروپا تا حدی ناامیدکننده است؟ چرا بازارهای نوظهور این‌طور که باید، عملکرد خوبی ندارند؟ پاسخ اصلی در تفاوت‌های رشد بهره‌وری است. ایالات متحده با بهره‌وری بالا به جلو پیش می‌رود، چون بازارهای سرمایه پول را به شرکت‌های پویا اختصاص می‌دهند، چون فناوری به سرمایه‌گذاری‌های تجاری تبدیل می‌شود و سپس به سرعت به رشد شرکت‌ها منجر می‌شود و همچنین چون انرژی در ایالات متحده نسبتاً فراوان و ارزان است. وقتی بهره‌وری در ایالات متحده را سال به سال بررسی می‌کنیم، این میزان تقریباً به یک درصد نزدیک است، اما وقتی به بقیه جهان نگاه می‌کنیم، کشورهای پیشرفته بهره‌وری را از قبل از پاندمی که بیش از یک درصد رشد بهره‌وری داشت به ۲/۰ درصد کاهش داده‌اند. حالا حتی نگران‌کننده‌تر این است که در کشورهای نوظهور، بهره‌وری از ۵/۲ درصد به ۷/۰ درصد کاهش یافته و در کشورهای با درآمد پایین از دو درصد به صفر رسیده است. اولین پیامی که دارم این است که جهان خیلی سریع در حال تغییر است. ما در حال تجربه یک تحول فناوری عظیم هستیم. سرمایه باید دوربرد باشد و جایی برود که بیشترین تفاوت را ایجاد می‌کند. وقتی به سرمایه نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که سرمایه به کجا رفته است. سرمایه با گام‌های بلند به ایالات متحده رفته است. اگر کشورهای دیگر می‌خواهند به جلو پیش بروند، باید در ایجاد فرصت‌های کارآفرینی بسیار تهاجمی عمل کنند و بله، اروپا باید بازارهای سرمایه عمیق‌تری داشته باشد و باید یک بازار یکپارچه داشته باشد که امکان رقابت را فراهم کند. من یک اروپایی هستم، به این هویت افتخار می‌کنم. به‌عنوان یک اروپایی، می‌خواهم یک نکته فرهنگی را بیان کنم. ایالات متحده فرهنگی از اعتماد به نفس دارد، در حالی که اروپا فرهنگی از تواضع دارد. وقتی برای اولین بار به ایالات متحده رفتم، اگر کاری واقعا فوق‌العاده انجام می‌شد، والدین می‌گفتند: «خیلی بد نیست». این بالاترین تحسین بود. اما در ایالات متحده فقط کافی است که قدمی بردارید تا فوق‌العاده باشید، چشمک بزنید و عالی باشید. بنابراین مشاوره من به هموطنان اروپایی‌ام این است که اعتماد به نفس بیشتری داشته باشند، به خودشان باور داشته باشند و از همه مهم‌تر، به

دیگران نشان دهند که این باور را دارند.

آیزن: پیام خوبی است، همه کنجکاو هستند که چطور رئیس جمهور ترامپ که تمرکز زیادی بر مسائل اقتصادی داشت و تغییرات فراوانی نسبت به رژیم قبلی ایجاد کرد، می‌تواند چشم‌انداز مناطق و اقتصادهای مختلف را تغییر دهد.

ثارمان شانموگارتنام: نمی‌خواهم آخر داستان را بگویم، اما اگر به تمام شواهد نگاه کنید که مردم عادی به چه چیز فکر می‌کنند و چه احساسی دارند، در ایالات متحده، اروپا و در سراسر جهان احساس خوبی ندارند. اعتماد و خوش بینی کاهش یافته است و اعتماد به نفس پایین آمده است. بنابراین، وظیفه واقعی این است که چگونه می‌توانیم شرایط را برای خوش بینی در دنیای امروز بازسازی کنیم. ما به دوران گذشته بازمی‌گردیم که در آن نهادهای برتون‌وودز وجود داشتند. ما به زمانی که هنری مورگان‌تاویر، وزیر خزانه‌داری ایالات متحده در برتون‌وودز گفت که رفاه باید قابل تقسیم باشد، بازمی‌گردیم. فقط به این فکر کنید که رفاه غیرقابل تقسیم است، یعنی من نمی‌توانم رفاه داشته باشم مگر اینکه شما هم داشته باشید. هیچ‌کس، هیچ کشوری حتی بزرگ‌ترین آنها نمی‌تواند به رفاه برسد مگر اینکه بقیه جهان در حال شکوفایی باشد. ما به آن دوران بازمی‌گردیم، آن زمان گذشته است. شاید این ایده برای لحظه‌ای از زمان کارآمد بود که ایالات متحده قدرتی غیرقابل انکار داشت و اعتماد به نفس برای گفتن اینکه رفاه غیرقابل تقسیم است، داشت، اما آنچه اکنون داریم، به طرف دیگر رفته‌ایم، یعنی دنیای صفر و یکی. در این جهت گرایش‌هایی وجود دارد که باید از آن اجتناب کنیم. ما باید به‌طور تدریجی و با چالش به سمت تجزیه و تکه‌تکه شدن دنیا به بلوک‌های مختلف حرکت کنیم. این یک ریسک واقعی است. پس چه باید کرد؟ با استفاده از تمام امکانات و نهادهایی که در اختیار داریم: قدرت‌های میانه مانند هند، آسیای شرقی، اروپا، ژاپن و نهادهای بین‌المللی. چه کار باید کرد تا در بین این

دو قطب، یعنی بین ایده‌آل دست‌نیافتنی رفاه که غیرقابل تقسیم است و اجتناب از دنیای صفر و یکی، عمل کنیم؟ ما کارهای زیادی می‌توانیم انجام دهیم. ما می‌توانیم از واقعیت شروع کنیم که هر یک از کشورهای ما نقاط قوت خاص خود را دارند. به‌خوبی گفته شده است که ایالات متحده مجموعه‌ای منحصر به فرد از بازارها را دارد که نوآوری را به روشی ارزشمند پیش می‌برد و منبع ارزش‌هایی است که در دنیای امروز تحسین می‌کنیم. اروپا خواهان ادامه باز بودن و شکستن موانع است و معمولاً در حال توافق‌سازی است. حالا شاهد پیوستن بریتانیا به CPTPP و چندین کشور دیگر در صف انتظار هستیم. پس از این نقاط قوت غافل نشوید. میل به باز ماندن و وابسته به یکدیگر بودن در بسیاری از کشورهای جهان وجود دارد تا همه بتوانیم رشد کنیم. پس بیایید یک پایه واقع‌بینانه برای خوش بینی بسازیم. از این واقعیت شروع کنیم که والدین نسل‌های امروز به‌ندرت ایمان دارند که فرزندانشان به اندازه خودشان موفق خواهند بود. فکر نمی‌کنم کسی در این پنل با این نظر مخالفت کند، اما نمی‌دانم که آیا شما یا نخست‌وزیر شما با رئیس جمهور ترامپ صحبت کرده‌اید؟ آیا این دیدگاه خود را درباره باز بودن به اشتراک گذاشته‌اید؟ من چیزی می‌بینم که به‌طور طبیعی برای یک کشور کوچک پیش می‌آید. کشورهای کوچک دیگری هم هستند که مشابه فکر می‌کنند، از جمله کشورهای کوچک اروپایی. می‌دانید که بودن در جایگاه‌های کوچک به این معناست که برای موفقیت در جهان باید با بقیه جهان مرتبط باشید. شما هرگز نباید درون‌گرا باشید. ما هیچ چاره‌ای جز داشتن ذهن باز نداریم. این باید روشی باشد که قدرت‌های بزرگ نیز فکر کنند، به‌ویژه اگر این نگرش‌های مثبت از رئیس جمهور ترامپ را مشاهده کنید. او به گونه‌ای صحبت کرد که نشان‌دهنده طراحی و تمایل به اجتناب از گسترش تنش‌ها در رابطه‌ای است که همچنان به‌طور عمیقی برای اقتصاد جهانی مهم است.

آیزن: در یک سخنرانی در این مجمع، رئیس جمهور ترامپ به‌طور خاص از عربستان سعودی و اوپک درخواست کرد که قیمت نفت را پایین‌تر بیاورند. آیا این کار را انجام خواهید داد؟

فیصل ابراهیم: ما دنیا را از دو زاویه می‌بینیم: یکی بر اساس داده‌ها که توضیح می‌دهد چرا اینجا هستیم، چگونه به اینجا رسیده‌ایم و دقیقاً کجا قرار داریم. زاویه دیگر به پتانسیل‌هایی که باید آزاد شوند نگاه می‌کند. از جمله وعده‌های مثبت فناوری، مانند هوش مصنوعی مولد. وضعیت رکود اقتصادی کنونی نیاز به حل شدن یا تغییر دارد. ما نمی‌توانیم در این شرایط بمانیم و باید بر این دیدگاه دوم تمرکز کنیم. همان‌طور که در روزهای گذشته بحث شد، خلأ موجود نیازمند رهبری خلاقانه و تفسیرپذیر است؛ رهبری که جسورانه، تحول‌آفرین و سازنده باشد تا ما را از وضعیت فعلی خارج کند. نشانه‌هایی از امید یا حرکت به سمت رهبری بهتر دیده می‌شود. طرح چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی نمونه‌ای از این تفکر است. تغییرات اقلیمی موضوعی جدی است، به‌ویژه در مناطقی مانند عربستان که با تنش‌های شدید گرمایی و خشکسالی روبه‌رو است. در عین حال، باید به کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور فرصت دسترسی عادلانه به ارزش انرژی را بدهیم.

آیزن: نظر شما درباره گذار اقتصادی چیست؟ با توجه به اینکه شما وزیر برنامه‌ریزی هستید در حال حاضر اقتصاد تا چه حد به نفت وابسته است؟

ابراهیم: بازسازی اقتصاد عربستان یک برنامه کوتاه‌مدت نیست. ما به ارقام تولید ناخالص داخلی به‌عنوان یکی از شاخص‌هایی که نشان می‌دهد به کجا می‌رویم نگاه می‌کنیم. تمرکز ما بر اقتصاد غیرنفتی است. در حال حاضر، بخش غیرنفتی ۵۲ درصد از تولید ناخالص داخلی واقعی را برای اولین بار تشکیل می‌دهد. این عدد نشان‌دهنده یک تحول مثبت است. رشد بخش غیرنفتی پایدار بوده و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال

۲۰۲۴ به ۳/۹ درصد، در سال ۲۰۲۵ به ۸/۴ درصد و در سال ۲۰۲۶ به ۶/۲ درصد برسد. این چیزی است که برای ما اهمیت دارد. تمرکز اصلی ما بر گذار از یک ساختار اقتصادی وابسته به منابع طبیعی به یک ساختار اقتصادی مبتنی بر بهره‌وری، سرمایه انسانی و استفاده حداکثری از دارایی‌ها و توانمندی‌هایمان است.

آیزن: در مورد موضوعی که از سوی رئیس‌جمهور مطرح شد: تعهد ۶۰۰ میلیارد دلاری برای سرمایه‌گذاری در ایالات متحده توسط ولیعهد. آیا می‌توان این عدد را همان‌طور که ترامپ پیشنهاد کرد به یک تریلیون دلار رساند؟

ابراهیم: باید بگویم که بین ایالات متحده و پادشاهی عربستان، شراکتی طولانی‌مدت و قوی وجود دارد که تاکنون هشت‌دهه ادامه داشته است. ما با تمام دولت‌های آمریکا، صرف‌نظر از اینکه کدام دولت در قدرت بوده، همکاری بسیار خوبی در مسائل جهانی و مهم داشته‌ایم. رقم ۶۰۰ میلیارد دلار نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری‌ها، خریدها و فعالیت‌های بخش‌های دولتی و خصوصی است و بازتابی از این رابطه قوی محسوب می‌شود. آنچه ما از آغاز برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ در اقتصاد خرج خواهیم کرد، ۱۲ برابر این رقم خواهد بود.

افزایش یابد و نتیجه این بود که تورم کاهش پیدا می‌کرد، اما به قیمت رکود اقتصادی. این بار، برای اولین بار، تورم کاهش یافته است، نرخ‌های بهره هنوز نسبتاً بالا هستند، اما با این حال، رشد اقتصادی (هرچند کمتر از میانگین تاریخی) همچنان مثبت است. رشد کنونی ۳/۳ درصد است، در حالی که میانگین تاریخی حدود ۳/۸ درصد بود. اگر بتوانیم تورم را کاهش دهیم و در عین حال اقتصاد را حفظ کنیم تا مردم همچنان شغل داشته باشند و اعتماد به آینده بیشتر شود، نتیجه بسیار خوبی خواهیم گرفت. یکی از نگرانی‌های من این اس

ت که به دلیل همین بی‌تفاوتی، به مسئله‌ای که اقتصادها را تهدید می‌کند، توجه کافی نداریم: بدهی‌ها و کسری بودجه بسیاری از کشورها. با توجه به مقدار سرمایه‌ای که برای تامین مالی این تحولات شگفت‌انگیز نیاز داریم، کسری بودجه در سطح جهانی در حال افزایش است و هزینه تامین مالی این کسری‌ها نیز بالا خواهد رفت.

آیزن: داستان این است که در حال حاضر همه در سطح جهانی احساس تورم نمی‌کنند. فکر می‌کنم باید در زمینه جهانی اشاره کنیم که چین در حال تجربه کاهش تورم است. شما چگونه اقتصاد چین را در حال حاضر ارزیابی می‌کنید؟

شانموگاراتنام: چینی‌ها از وقوع یک رکود شدید جلوگیری خواهند کرد؛ آنها می‌دانند چه کار باید بکنند و در حال اندازه‌گیری سرعت اقداماتی هستند که برای تقویت مصرف‌کننده و عبور از مشکلات بازار مسکن اتخاذ کرده‌اند. آنها وظیفه‌ای بسیار پیچیده دارند که همه اینها را در اقتصادی که کاملاً مبتنی بر بازار نیست، به نتیجه برسانند. اما فکر می‌کنم آنها به این هدف خواهند رسید. رشد ممکن است کمی کندتر از آنچه امیدوار بودند باشد، اما من وضعیتی را نمی‌بینم که به یک دور باطل رکودی منجر شود. به‌طور کلی، بانک‌های مرکزی و مقامات مالی در ۱۵ سال گذشته اشتباهاتی مرتکب شده‌اند که ما را به سمت سطحی بالاتر از تورم در میان‌مدت هدایت کرده است، در حالی که اگر آن اشتباهات نبود، تورم به‌طور متفوتی رقم می‌خورد. اما مزیت اصلی‌ای که در سال‌های اخیر داشته‌ایم، دو چیز بوده است: اول ورود چین و برخی دیگر از کشورهای در حال توسعه به بازار جهانی نیروی کار و سیستم تجاری جهانی و دوم تمایل کشورها برای جذب محصولات خود. این یک نیروی بسیار قوی ضد تورمی بوده است، اما اکنون از آن مرحله عبور کرده‌ایم. همچنین ما اکنون با وضعیتی بی‌سابقه روبه‌رو هستیم، یعنی پیری جمعیت در سراسر جهان توسعه‌یافته؛ غرب، ژاپن و به‌طور فزاینده‌ای چین. ایالات متحده هم با رکود

آیزن: این روزها نمی‌توان بحثی جهانی داشت بدون اینکه به تورم اشاره کرد یا حداقل در چند سال اخیر این موضوع صدق کرده است. آیا توانسته‌ایم غول تورم را دوباره به داخل بطری بازگردانیم؟ جورجیه‌وا: سوال بسیار خوبی است. اینجا بطری است و این هم غول تورم. سر غول داخل بطری است، بیشتر بدنش هم داخل بطری است، اما انگار گیر کرده است و پاهایش هنوز بیرون مانده‌اند. باید او را کاملاً به داخل بطری فشار دهیم. اما پیشرفت جهان در این زمینه واقعاً قابل توجه است. می‌خواهم به نکته‌ای اشاره کنم که معمولاً در نگرانی‌های روزمره فراموش می‌کنیم: در دهه‌های گذشته، هر دوره تورمی نیاز داشت که نرخ بهره

جمعیتی مواجه است، حتی اگر جمعیت کاهش نیابد. اما در عین حال آفریقا در حال رشد است و هند همچنان به سرعت در حال رشد است.

آیزن: این موضوع به سیاست تجاری با ایالات متحده و تعرفه‌ها بستگی دارد. منظورم این است که آیا کسی در این جمع طرفدار تعرفه‌هاست؟ نه، هیچ‌کس فکر نمی‌کند این یک ایده خوب باشد. وقتی صحبت از جنگ تجاری می‌شود و رئیس‌جمهور ترامپ اعلام کرده که برای دستیابی به شرایط تجاری منصفانه‌تر یا به دلایل امنیت ملی یا برای پیشبرد مذاکرات از تعرفه‌ها استفاده خواهد کرد، یک کشور مانند عربستان سعودی در چنین شرایطی چه جایگاهی دارد؟ مخصوصاً زمانی که ایالات متحده و چین، به‌عنوان مثال، اختلافات تجاری عمیق‌تری دارند یا حتی وارد جنگ تجاری شده‌اند. آیا خود را وسط این درگیری‌ها می‌بینید؟

کنیم و به کار خود ادامه دهیم. پادشاهی روابط و شراکت خود با تمام اقتصادهایش را از زمان چشم‌انداز ۲۰۳۰ گسترش داده است و ما نقش بزرگ‌تری در حوزه‌های مختلف نسبت به گذشته ایفا کرده‌ایم. چرا که از طریق چشم‌انداز ۲۰۳۰ بهتر می‌فهمیم که اقتصاد ما چه نیازهایی دارد و برای باز کردن پتانسیل آن به‌ویژه با چین باید چه اقداماتی انجام دهیم.

آیزن: رئیس‌جمهور ترامپ دیروز گفت که اتحادیه اروپا به‌طور منصفانه با ایالات متحده در تجارت رفتار نمی‌کند و شکایات بزرگی دارد. آیا این درست است؟
شانموگاراتنام: در مورد مازاد مقابل کسری در حساب جاری و به‌ویژه در تراز تجاری، باید خیلی دقیق‌تر به آن نگاه کرد، همان‌طور که کریستین لاگارد گفت. باید تبادلات کالا، تبادلات خدمات و حساب سرمایه را بررسی کرد. نمی‌توان این مسئله را فقط به صورت سیاه و سفید دید. چیزی که حقیقت دارد این است که باید روابط تجاری وجود داشته باشد که در چهارچوبی سازمان‌دهی شده باشند که اعتماد به شرکا را فراهم کند. نمی‌تواند به این صورت باشد که تمام قوانین را حذف کنیم و نهادها را نادیده بگیریم. جهان امروز شامل ۱۹۱ کشور است که عضو صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و سازمان تجارت جهانی هستند و همه ما باید به صورت مشترک با هم عمل کنیم. همان‌طور که راب گفت، بله شما در میز مذاکره می‌نشینید، بله، بعضی از کشورها موقعیت‌های قوی‌تری از دیگران دارند، اما باید با هم همکاری کنیم. اگر یک چیز وجود دارد که اروپایی‌ها از زمان پایان جنگ جهانی دوم یاد گرفته‌اند، این است که نمی‌توانید به‌تنهایی عمل کنید؛ باید با هم کار کنید. و این به‌خوبی نشان می‌دهد که نهادها چقدر ارزش دارند و چهارچوب‌ها برای آگاه کردن و دانستن قوانین بازی اهمیت دارند. چه در تجارت و چه در مقررات مالی.

ابراهیم: فکر می‌کنم می‌خواهیم در وسط باشیم. موقعیت پادشاهی این است که شراکت قوی با تمام شرکای خود و دوستانش داشته باشد و این چیزی است که یک پیشنهاد ارزشمند برای پادشاهی به شمار می‌رود که می‌خواهیم آن را گسترش دهیم. اما در مورد تعرفه‌ها، فکر می‌کنم بسته به اهدافی که اقتصاد دارد، تعرفه‌ها به‌عنوان یک ابزار مورد استفاده قرار گرفته‌اند. تا زمانی که مبتنی بر اهداف مشخص و دارای محدودیت زمانی باشند، هر اقتصادی حق دارد از مزیت رقابتی برای بخش خصوصی استفاده کند یا فضای لازم را برای رشد آن ایجاد کند یا برای سرمایه‌گذاری در ایجاد مزایای رقابتی جدید به منظور شروع یک صنعت محلی عمل کند. بنابراین این واقعاً به جزئیات تعرفه‌ها بستگی دارد، اینکه چه شکلی خواهند داشت، تاثیر آن را ارزیابی کنیم و سپس روش برخورد با آن را پیدا کنیم. نکته مهم این است که مذاکره را روی میز نگه داریم و بحث‌های منظم و محترمانه را ادامه دهیم و حتی اگر مدتی غایب بوده یا در جای خود نبوده، همچنان آن را حفظ

آیزن: شما از تعرفه‌ها خوشتان نمی‌آید و در صندوق بین‌المللی پول هشدارهایی در مورد تنش‌های تجاری داده‌اید. شما نهادهایی هستید که از چندجانبه‌گرایی حمایت می‌کنید. پس در این وضعیت چه کار می‌کنید؟

جورجیه‌وا: شواهد در واقع تایید می‌کند که عربستان سعودی استراتژی درستی دارد. در سال‌های اخیر افزایش تدابیر حمایتی، تعرفه‌ها و همچنین تدابیر سیاست صنعتی را مشاهده کرده‌ایم و کشورها به سمت کشورهایی با تعاملات سیاسی مشابه در تجارت خود گرایش پیدا کرده‌اند. اما شواهد نشان می‌دهند که تجارت میان کشورهایی که به

اقتصاد گردشگری ...

گردشگران دارد و با تلاش‌های صورت گرفته می‌توان به توسعه بیشتر این صنعت امیدوار بود. در سال‌های آینده، پیش‌بینی می‌شود که صنعت گردشگری ایران رشد بیشتری را تجربه کند و به یکی از منابع مهم درآمدی و اشتغال‌زا برای کشور تبدیل شود.

با توجه به این موضوع، دولت و بخش خصوصی باید همکاری نزدیک‌تری برای توسعه زیرساخت‌ها و بازاریابی بین‌المللی داشته باشند تا بتوانند از پتانسیل‌های موجود استفاده بهینه کنند. در نهایت، توسعه صنعت گردشگری ایران نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه به ایجاد اشتغال و بهبود شرایط زندگی مردم نیز منجر می‌شود.

به گزارش ایمنا، برنامه‌ریزی برای جذب گردشگران بیشتر و ارائه خدمات باکیفیت‌تر می‌تواند به افزایش درآمد این صنعت کمک کند. همچنین، توجه به جاذبه‌های طبیعی و تاریخی ایران و توسعه توریسم پایدار می‌تواند به حفظ محیط زیست و فرهنگ کشور نیز کمک کند. در مجموع، صنعت گردشگری ایران با وجود چالش‌ها، آینده‌ای درخشان دارد و با تلاش‌های مشترک می‌تواند به توسعه بیشتر این صنعت دست یابد.

این توسعه نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه به ایجاد اشتغال و بهبود شرایط زندگی مردم نیز منجر می‌شود. در نهایت، با توجه به پتانسیل‌های موجود، ایران می‌تواند به یکی از مقاصد اصلی گردشگری در منطقه تبدیل شود.

با این امید که در سال‌های آینده شاهد رشد بیشتر این صنعت باشیم، باید تلاش‌های خود را برای توسعه زیرساخت‌ها و بازاریابی بین‌المللی افزایش دهیم. این تلاش‌ها نه تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه به حفظ میراث فرهنگی و طبیعی ایران نیز کمک می‌کند. در نهایت، توسعه صنعت گردشگری ایران به معنای توسعه پایدار و ایجاد فرصت‌های بیشتر برای مردم است.

لحاظ سیاسی همسو هستند، بیشتر از تجارت میان کشورهای است که از نظر سیاسی همسو نیستند. اما کدام کشورها بهترین عملکرد را دارند؟ کشورهای که با همه دوست هستند. از نظر من، چیزی که در طول زمان مشاهده خواهیم کرد، انعکاسی در روابط تجاری و اقتصادی در دنیای در حال تغییر سیاسی است: همکاری‌های بیشتر منطقه‌ای، همکاری‌های بیشتر مبتنی بر زنجیره‌های تامین و درگیری بیشتر که به کشورها اجازه می‌دهد اهداف خود را محقق کنند. در موسسه ما، به این می‌پردازیم که چگونه می‌توانیم از مناطق پشتیبانی کنیم، چگونه می‌توانیم با ایالات متحده یا شورای همکاری خلیج فارس همکاری نزدیک‌تری داشته باشیم تا بتوانیم تحلیل‌ها و تشویق‌های سیاستی برای این نوع همکاری عملی ارائه دهیم. به هر حال، ما هزاران سال پیش تنها چند نفر در این سیاره بودیم و امروز هشت میلیارد نفر هستیم. چگونه از آنجا به اینجا رسیدیم؟ با همکاری و رقابت. و فکر می‌کنم هیچ راهی وجود ندارد که بتوانیم همکاری را از آینده بشریت حذف کنیم.

آیزن: خب این خودش یک موضوع کاملاً متفاوت برای یک پانل دیگر است که ما وقت نداریم به آن پردازیم. آیا موافق هستید تا درباره خطرهای اصلی برای چشم‌انداز جهانی صحبت کنیم؟

دی‌فینک: لری: منظور من این است که مشخصاً این مسئله نمایانگر ریسک اعتباری است، بنابراین ما همیشه باید آن را در پیش‌بینی‌های خود لحاظ کنیم. اگر بخواهیم واقعاً اقتصاد جهانی را رشد دهیم، نباید فقط روی مسائلی مثل تعرفه‌ها یا سیاست‌های صنعتی تمرکز کنیم. تمام این مسائل چه کسری بوده باشد یا تحول در اقتصاد، باید با ایجاد امید انجام شود. هر چه جمعیت جهانی نسبت به آینده امیدوارتر باشد، مصرف بیشتری اتفاق می‌افتد. مثلاً وقتی در مورد چین صحبت می‌کنیم، مشکل چین چیست؟ چین بالاترین پس‌انداز را در میان اقتصادهای بزرگ دنیا دارد که امروز ۳۸ درصد است (قبلاً ۵۰ درصد بود). به همین دلیل است که چین باید بیشتر به صادرات وابسته باشد. چین باید در کشور خودش امید بیشتری ایجاد کند و من فکر می‌کنم که آنها در حال تمرکز روی این موضوع هستند. اگر این کار را انجام دهند، مصرف داخلی بیشتری خواهند داشت. ما در مورد تعرفه‌ها صحبت می‌کنیم و اینکه چه کار باید بکنیم. اگر به اروپا نگاه کنیم، می‌توانیم بگوییم که اگر اروپا بتواند مشکلات خودش را حل کند، به جای تمرکز روی مشکلاتی که ممکن است آمریکا به آن تحمیل کند، باید روی مسائل خودش تمرکز کند. همان‌طور که کریستین گفت، این به باز کردن بازارهای سرمایه و ایجاد اتحادیه بانکی مربوط می‌شود تا یک سیستم واحد به وجود آید. در حال حاضر اروپا یک افسانه زیباست، اما واقعیت این است که به اندازه کافی عملکرد خوبی ندارد. نسبت به قدرت نسبی آمریکا و چین که کارآفرینی و توسعه دارند، اروپا باید در همان سطح باشد. اکنون در سال ۲۰۲۵ هستیم، ۱۶ سال پس از بحران مالی و من نمی‌بینم که اروپا به اندازه کافی پیشرفت کرده باشد. هنوز هم اروپا بیش از حد روی گذشته تمرکز دارد. با این حال معتقدم که همه عناصر برای پیشرفت در اروپا وجود دارد. به همین دلیل است که من گفتم خوش‌بین‌تر هستم، هرچند مشکلات وجود دارد. /تجارت فردا

تراشگاه و فروشگاه فیروزه نیشابور

فیروزه نیشابور، عقیق یمن، سنگهای زینتی معدنی

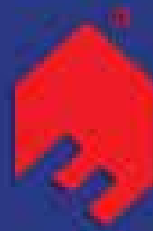
عبدالصمد رحیمی مقدم و پسران

مشهد: میدان بیت المقدس - بازار رضا - بازار اول - طبقه دوم - پلاک ۲/۶۹۴ و ۲/۷۹۲
تلفن: ۰۵۱-۳۳۶۴۸۹۱۵ موبایل: ۰۳۲ ۳۱۴ ۰۹۱۵ عبدالصمد رحیمی: ۲۸۱۹ ۵۱۲ ۰۹۱۵
نمابر: ۰۵۱-۳۳۶۶۳۲۴۶

مشهد: ساحه الیبت المقدس - سوق الرضا، سوق الاول، طابق الثانی، الرقم ۲/۶۹۴ و ۲/۷۹۲
الهاتف: ۰۵۱-۳۳۶۴۸۹۱۵ موبایل: ۰۳۲ ۳۱۴ ۰۹۱۵ +۹۸۹۱۵۵۱۲۲۸۱۹
الفاکس: ۰۵۱-۳۳۶۶۳۲۴۶ +۹۸۲۳۶۶۳۲۴۶

No.2/694&2/792, 2 nd flour 1, 1 st Market, Bazar Reza,
Beyt - AL - Moghaddas Round, Mashhad, iran
Tel: +9851-33648951 Fax: + 9851-33663246
Mobail: +989153140532 +989155122819

شرکت تولیدی و صنعتی سامد

تولید کننده:

فرمالین

رزین اوره فرمالدئید (UF)

رزین ملامین فرمالدئید (MF)

فرم اوره (UFC)

چسب های پایه حلالی

چسب های پایه آبی

مشهد: بلوار مکر ۲۷، پلاک ۱۰۱
استادوی پستی: ۹۱۳۶۵-۱۵۴۴
تلفن: ۰۵۱۳۳۱۴۴۹ (۵خطی)
فکس: ۰۵۱۳۳۳۶۳۱۴
دفتر تهران: تلفن: ۰۲۱۸۸۷۷۱۳۵۵
۸۸۲۹-۶۶۹، ۸۸۲۹-۶۸۰
فکس: ۰۲۱۸۸۷۷۵۳۹۵

www.samod.ir / samod@samod.ir

چسب کاشی
اتصال ناکسستنی در صنایع ایران